

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Півтора мільйона сімей чекають квартир. Можливо, їм допоможе Житловий кодекс

Ранкове і денне засідання 26 листопада

Проект Житлового кодексу України представив голова Державного комітету з питань житлово-комунального господарства Григорій Семчук. За його словами, після ухвалення кодексу буде «диференційовано» чергу пільговиків (протягом більш як десяти років на черзі на житло перебувають півтора мільйона сімей), яким буде надано житло за рахунок держави чи за кредити. Згідно з проектом не допускається заселення однієї кімнати особами різної статі віком старше дев'яти років (крім подружжя).

(Закінчення на 2-й стор.).

СПІВРОБІТНИЦТВО

Одеса—Броди—Плоцьк — проект цікавий і важливий

Учора в Брюсселі відбулася тристороння зустріч віце-президента Європейської комісії Лойоли де Паласіо, віце-прем'єр-міністра України Віталія Гайдука та віце-прем'єр-міністра Республіки Польща Марєка Поля, під час якої обговорювали подальші кроки в просуванні проекту нафтопроводу Одеса—Броди—Плоцьк. Після завершення зустрічі було підписано Угоду про добудову нафтопроводу. Також відбулася презентація проекту, на яку запросили представників бізнесу, міжнародних фінансових організацій, дипломатичного корпусу та преси.

(Закінчення на 7-й стор.).

БЛІЦОПИТУВАННЯ — ВІННИЦЯ

Що вас сьогодні хвилює найбільше?

Ганна Петрівна, пенсіонерка, 68 років:

— 3 літа не можу оформити документи на приватизацію землі. Контори розкидані по всій Вінниці — ніг не чуєш після таких походів. Та й вартість послуг на місці не стоїть. Якщо віттку ще могла вкластися у сотню, нині треба за все сплатити 250 гривень.

Віка, студентка:

— Не можу скласти залік, а через це мене не допускають до іспитів. Я на першому курсі, тож до таких проблем ще не звикла. Від хвилювання втратила сон.

(Закінчення на 4-й стор.).

ТВОРЧІ ЗВІТИ ОБЛАСТЕЙ

Завтра у столиці — духовна ода Полтавщини

Надійшла черга звітувати у столиці майстрам мистецтв і художнім колективам Полтавської області. Який буде їх концерт? Що вони привезуть нового, цікавого, чим причарують глядачів у Національному палаці «Україна»? Перед від'їздом до Києва на ці питання нашого кореспондента відповів автор сценарію та головний режисер-постановник концерту-звіту Герман ЮРЧЕНКО.

(Закінчення на 4-й стор.).

Поштові голубки, які пісень співвають

Учасниці святкового концерту вітають зв'язківців кримської дирекції «Укрпошти» з професійним святом.

Керівник «Кримпошти» Олександр Сосін разом з лялькою-поштарочкою дякує колегам за гідну працю і чудові години дозвілля — артистизм аматорів сцени.

Закінчення теми на 3-й стор.

Фото Олега БУРДИНЮКА і Світлани ПИСАРЕНКО.

У НОМЕР

Приклад «МЮД»

Магістральний газопровід довжиною п'ять з половиною кілометрів до села Новостроївка в Юр'ївському районі (Дніпропетровська область) будували чотири роки. Нарешті блакитні вогники спалахнули в домівках селян по вулиці Козачій. Майже півмільйона гривень в облаштування населеного пункту вклало місцеве сільгоспідприємство «МЮД», повідомляє наш власний кореспондент

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Маршрутів більше

П'ять нових маршрутів зв'яжуть тепер з центром Миколаєва віддалені мікрорайони міста — Жовтнєве, селище Горького, Ракетне Урочище, Балабанівка, Дубки і Широка Балка. Конкурс на право обслуговування виграли три підприємства-перевізники. Крім традиційних умов конкурсу, від претендентів зажадали гарантій щодо перевезення «пільговиків» і стабільної ціни проїзду. Але, незважаючи на те, що кількість автобусних маршрутів наближається до сотні, говорити про рішення транспортної проблеми в місті ще рано, повідомляє наш власний кореспондент

Олена ІВАШКО.

Мовою ультиматумів

Три найбільших міста області — Кіровоград, Знам'янка, Олександрія — можуть залишитися без води. Про намір припинити її постачання в ультимативній формі заявили працівники водогону «Дніпро—Кіровоград», які з травня нинішнього року не отримують заробітної плати.

Основний боржник водогону, комунальне підприємство «Кіровоградводоканал», навряд чи зможе розрахуватися найближчим часом, бо, перебуваючи під постійною загрозою знеструмлення, насамперед перераховує кошти енергетикам.

Це вже не перший протест працівників комунальних підприємств. Через борги у зарплаті має намір припинити з 1 грудня виконання обов'язків трудовий колектив КП «Кіровоградтеплоелектроцентр». Отже, над кіровоградцями нависла реальна загроза залишитися і без води, і без тепла, повідомляє наш власний кореспондент Олег БОНДАР.

■ «ГУ» вже повідомляв про весілля в Молодкові Надвірнянського району Івано-Франківської області, після якого чимало гостей потрапили до районної центральної лікарні з ознаками харчового отруєння. Серед потерпілих опинилися і молодята та весільні музики.

Спочатку медики запідозрили, що причиною захворювання стали гриби на юшка або риба. Але аналізи, проведені санепідемстанцією, показали: продукти тут ні до чого. Як повідомив головний лікар Надвірнянської ЦРЛ Іван Шеремета, захворювання передалося гостям від двох людей, які обслуговували весілля, і, як з'ясувалося, були носіями гострої кишкової інфекції — сальмонельозу.

Наразі, за словами Івана Михайловича, із 55 потерпілих у лікарні залишилося 14.

МІР ВАШОМУ ДОМУ!

Сім'я

10, 15

О! ТБ

Програма телебачення 11—14

Шановний читачу!

Віднині ти наш кореспондент. Зателефонуй за номером **456-72-63** з 9.30 до 11.00 і повідом найсвіжішу новину. «Голос України» — це твоя газета!

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Нашу продукцію — на світові аграрні ринки

Денне та вечірнє засідання 25 листопада

Народні депутати підтримали законопроекти про внесення змін до законів «Про охорону праці» (щодо праці інвалідів), «Про електроенергетику», постанову за інформацією Кабінету Міністрів про підготовку до роботи в осінньо-зимовий період 2003—2004 років об'єктів теплопостачання та експлуатації тепломереж.

Необхідну кількість голосів набрав і закон

«Про прийняття Статуту Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (FAO)». Членство в цій організації дасть можливість включити Україну до світової інформаційної мережі, поліпшити інвестиційний клімат, а також ефективніше просувати нашу продукцію на світові аграрні ринки.

Парламентарії не підтримали проект закону про внесення змін до Закону України «Про перелік об'єктів права дер-

жавної власності, що не підлягають приватизації» та проект постанови «Про затвердження державної програми розвитку інноваційних напрямів індустрії моди до 2010 року». На вечірньому засіданні народні обранці визначили розмір мінімальної зарплати.

У своєму виступі Перший віце-прем'єр-міністр Микола Азаров запропонував з 1 грудня нинішнього року встановити розмір мінімальної зарплати 205 грн. на місяць, а з 1 березня наступного року

зростав у середньому на сім відсотків щорічно, а розмір мінімальної заробітної плати підвищувався за цей самий період майже вдвічі. Проте не здійснювалося відновлення міжпосадових співвідношень. Це спричинило чимало нарікань з боку висококваліфікованих працівників. А тому Микола Азаров запропонував з 1 грудня нинішнього року встановити розмір мінімальної зарплати 205 грн. на місяць, а з 1 березня наступного року

відновити міжкваліфікаційне співвідношення в оплаті працівників бюджетної сфери. Згодом пропонується розмір мінімальної зарплати підвищити до 237 грн. шляхом здійснення доплат тим працівникам, заробітна плата яких менша від цього рівня.

Парламентарії, представники опозиційних фракцій, які вшент розкритикували законопроект, спробували заблокувати трибуну ВР. Та Володимир Литвин поста-

вив на голосування проект постанови про неприйнятність змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2003 рік», але за нього проголосувало лише 204 народні депутати. Натомість парламентарії підтримали законопроект, згідно з яким з 1 січня 2004 року розмір мінімальної заробітної плати становитиме 205 гривень на місяць, з 1 листопада 2004 року — 237 гривень на місяць.

Олена ГОРБУНОВА.

Півтора мільйона сімей чекають квартири. Можливо, їм допоможе Житловий кодекс

Ранкове і денне засідання 26 листопада (Початок на 1-й стор.).

Наголошувалося: житло фонду соціального та спеціального призначення приватизації не підлягає. Кількість житлових будинків, квартир, що може перебувати у приватній власності, законопроект не обмежується. Проте власник приватного житла не матиме права використовувати його для промислового виробництва. Власникам забороняється проводити будь-які ремонтні роботи, які порушують цілісність несучих стін чи зменшують їх несучу спроможність, а також обмежувати можливість огляду та доступу до загальнобудинкових чи підвідних мереж. За словами Григорія Семчука, плата за житло включає плату за найм, за утримання житлових будинків та прибудинкових територій, за комунальні послуги. У разі несвоечас-

ного внесення плати за житло нараховуватиметься пеня, розмір якої не повинен перевищувати 0,1 відсотка суми заборгованості за кожен день прострочення. Водночас, наголошував голова Держкомітету, ухвалення законопроекту дасть змогу кредитувати будівництво чи придбання житла і надавати субсидії сім'ям, у яких плата за житло перевищує розмір витрат на їх оплату. Проектом забороняється в житлових будинках зберігати небезпечні для здоров'я речовини.

Урядовий законопроект підтримав і профільний комітет. Його голова Валерій Пустойченко закликав депутатів підтримати документ з подальшим його доопрацюванням і запропонував створити для цього робочу групу. Під час обговорення найбільше дискусій точилося навколо положення про виселення із займаного житла. Зок-

рема, соціалісти були незадоволені положенням про виселення наймачів, які не вносять плату за житло протягом шести місяців. Вони цікавилися, чи передбачено в законопроекті положення про те, що мінімальна зарплата, пенсія чи заборгованість є вагомим аргументом для невиселення.

А голова Комітету ВР з питань правової політики Василь Онопенко зазначав, що підготовка Житлового кодексу — це прерогатива і його комітету. Крім того, за його словами, проект має багато недоліків, суперечить Конституції і Цивільному кодексу, зокрема, в ньому нечітко визначено поняття «сім'ї», «житлові кооперативи» тощо. Народний депутат запропонував направити проект на повторне перше читання.

Парламентарії розглянули в першому читанні два законопроекти про ломбарди. Про-

ект, внесений народним депутатом, визначає ломбард як небанківську кредитно-фінансову установу, основним видом діяльності якої є надання на свій ризик фінансових позик (кредитів) за рахунок власних або залучених коштів під заставу майна та майнових прав. Ломбарди можуть створюватися у різних формах. Залежно від території діяльності мінімальний розмір його статутного капіталу має становити 50 тисяч євро в межах одного міста. Проте депутатський законопроект не регулює питання створення, діяльності, реорганізації і ліквідації об'єднань ломбардів.

Урядовий документ визначає ломбард як фінансову установу і передбачає його утворення лише у формі державного підприємства чи повного товариства. Зазначалося, що ломбард має право створювати філії та представництва. А міні-

На початку ранкового засідання Голова Верховної Ради Володимир Литвин привітав Андрія Шкіля (БЮТ) з 40-річчям

мальний розмір статутного капіталу, необхідний для утворення ломбарду, не може бути менше 20 тисяч євро. І хоча другий законопроект підтримала більшість депутатів, все ж у ньому, на відміну від альтернативного документа, не встановлено вимог до керівника ломбарду, до того ж він недостатньо регулює

облік, звітність, комерційну таємницю тощо.

Парламентарії ухвалили закон про ратифікацію документів демаркації державного кордону між Україною і Угорською Республікою, а також низку законів про співробітництво в галузі безпеки аеронавігації «Євроконтроль».

Наталія ЯРЕМЕНКО.

Зміни у Генпрокуратурі

Новий Генеральний прокурор України Геннадій Васильєв провів кадрові зміни у головній наглядовій установі країни. Першим заступником генпрокурора став Віктор Кудрявцев, заступниками — Ольга Колінько, Віктор Пшонка, Степан Молицький і Микола Голомша.

Колишній заступник прокурора міста Донецька Ренат Кузьмін — очолив столичну прокуратуру. На цій посаді він змінив Василя Присяжнюка.

ФОТОФАКТ

Нову лінію з виробництва декоративної високохудожньої упаковки запущено на Рубіжанському картонно-тарному комбінаті на Луганщині. Рубіжанський комбінат — одне з найбільших підприємств у целюлозно-паперовій промисловості України з виробництва тарного картону і гофротари.

На знімку: нова лінія з випуску декоративної упаковки.

Фото Вадима ЛІСНОГО (Українформ).

Ознаки корупції в діях посадових осіб

Спеціальна контрольна комісія з питань приватизації учора на своєму засіданні розглянула низку питань. Зокрема, про ознаки корупційних діянь у діях посадових осіб Фонду держмайна, про захист майнових прав держави регіональними відділеннями ФДМУ та про внесення змін до Закону України «Про перелік об'єктів державної власності, що не підлягають приватизації».

Робота над помилками триватиме

Комітет ВР з питань соціальної політики та праці під головування В.Хари почав розгляд проекту Трудового кодексу України. Напередодні під час презентації документа у Верховній Раді Міністр праці та соціальної політики Михайло Папів зазначив, що проект кодексу, над яким працювали понад півтора року, підготовлено на тристоронній основі (профспілки—роботодавці—уряд). Він має стати фактично «малою соціально-трудовою Конституцією».

Водночас Міжнародне бюро праці висловило зау-

важення до проекту нової редакції Трудового кодексу. Там, зокрема, сказано, що проект порушує 57 конвенцій, ратифікованих Україною. А тому МБП сподівається, що зауваження обов'язково врахують.

На фото Сергія КОВАЛЬЧУКА: Михайло Папів та Василь Хара під час презентації.

Пікетом по бюджету

АКЦІЇ

Майже три тисячі шахтарів — членів профспілки працівників вугільної промисловості сьогодні ранком мали прибути до Києва для пікетування Верховної Ради України. Організатори акції у такий спосіб сподіваються переконати народних депутатів прий-

няти державний бюджет на 2004 рік. «Так, бюджет не такий, як ми хотіли, але він кращий, ніж торік, — сказав на прес-конференції в Донецьку заступник голови профспілки Валерій Мамченко. — Якщо не буде прийнято бюджет, для нас це катастрофа».

Іншої думки дотримуються лідери Донецьких обласних організацій блоку «Наша Україна», Соціалістичної партії України і партії «Батьківщина», які на зустрічі із журналістами у вівторок також заявили про наміри пікетувати у четвер і Верховну Раду, і обласну держадміністрацію. «Головна

проблема не в тому, що збільшено фінансування вугільної промисловості, а в тому, що гроші «підуть туди само, куди і раніше, осядуть у кишенях «вугільних генералів», тих, хто формує і розпоряджається бюджетом», — вважають противники проекту бюджету.

Ліна КУЦЬ.

Поштові голубки, які пісень співають

Оператор Сімферопольського поштамту Надія Лепей

Оператор Сімферопольського поштамту Надія Лепей з дочками Іриною та Оленою стали лауреатами «Голосу України» в рамках огляду-конкурсу самодіяльних художніх колективів кримської дирекції «Укрпошти».

Сімейне тріо заспівало «Вербу» так, що в нас не залишалося жодних сумнівів: от вони, голоси України! Хай вибачають нас інші конкурсанти. Після виступу родини Лепей ми, так сталося, вийшли із залу у фойє. І, уявіть собі, бачимо, йдуть «наші» артистки... Отож коротке інтерв'ю вийшло наче саме собою. Співоча родина переїхала до Сімферополя з Житомирщини, з чорнобильської зони, вже багато років тому. Обживатися на новому місці, каже Надія Семенівна, важко і нині.

Через хвороби пішов із життя батько сімейства, якого, за її словами, перспівати ніхто не міг, такий був запальний. І сумні очі Надії Семенівни видають її біль. Дівчата, дочки її, — тепер головна допомога й опора в житті. Ірина й Олена підготували на конкурс ще одну пісню, і ми запропонували залу послухати їх ще раз, щоб переконатися в справедливості нашого вибору. Так кухонний комбайн — приз «Голосу України» — знайшов своїх хазячок. І ми раді цьому. До того ж тріо посіло і призове місце за підсумками самого конкурсу.

Фірмову футболку і кепку від газети «Голос України» одержали також виконавці інсценівки «Лист щастя» інженер з маркетингу Валентина

Шевченко і електромеханік Олександр Єрмаков Красноперекопського вузла поштового зв'язку. Вона — «партизанка», він — «фриц», а їхні діалоги про таку дорогу серцю газетярів передплату, «план» з якої, цитуємо, «фюрер не скасовував». Тільки чи знає про це передплатник? До тебе, читачу, цей заклик... Красноперекопськ, він і цього разу став призером конкурсу, зізнаємося, покоряв нас уже своїми жартами позаторік. Їх артистизм запам'ятовується.

Утім, як і весь дух кримських змагань у дотехах, піснях, танцях.

Нагороди і призи одержали всі. Від самої дирекції і від численних спонсорів. Серед переможців конкурсу: за бардівську композицію — Петро Тарасенко (Первомайський вузол зв'язку); за мініатюру «Поштовий карнавал» Ельміра Абибулаєва, Ната-

ля Ворона, Раїса Мамедова, Марина Силіна, Валентина Клок (Сакський вузол зв'язку); за чеховську сценку «Пропозиція» Наталя Тронецька, Василь Волков, Петро Романенко (Центр перевезення й обробки пошти). А пальма першості в Советського вузла зв'язку за мініатюру «Нам пісня вижити і жити допомагає». Тетяна Білоусова, Ірина Бондар, Марина Писаревська, Марина Сербінюк, Наталя Тхоржевська, Людмила Котова, Любов Воропаєва своїм «поштовим романсом», упевнені, схвилювали б серця найжорсткіших нинішніх реформаторів. Дай Боже, щоб ця пісня справді допомогла поштовим голубкам вижити і жити!

Віктор ХОМЕНКО,
Людмила КОХАНЕЦЬ,
Світлана ПИСАРЕНКО.
Фото Світлани ПИСАРЕНКО.

Олександр Єрмаков і Валентина Шевченко

Як боротися з тими, хто забруднює довкілля і вимагає відшкодування

У КОМІТЕТАХ ВР

Запоріжжя було й залишається одним із найбільш екологічно забруднених міст України. Такої думки дійшли народні депутати під час виїзного засідання Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи. Про це переконливо свідчить і невтішна статистика захворюваності серед населення обласного центру.

— Але для нас це не відкриття, — наголосив голова комітету Геннадій Руденко. — Схожа ситуація і в інших областях України. На жаль, створюється враження, що регіони змагаються між собою за звання найбільш екологічно забрудненого, намагаючись у такий спосіб домогтися для себе якихось преференцій. Так чи інакше, на таких зустрічах нам пропонують ініціювати перегляд коефіцієнтів субсидій з держбюджету саме екологічно небезпечним регіонам. Схоже, настає час урівноважувати зростання обсягів виробництва із надійністю охорони довкілля. Мізерного у масштабах країни екологічного фонду (щорічно він ста-

новить 70—100 мільйонів гривень) уже вчорай недостатньо для того, щоб уникати негативного впливу технологічних навантажень.

Виїзне засідання вкотре переконало народних депутатів у потребі переглянути і оптимізувати терміни впровадження екологічно безпечних технологій, нормативи викидів та оплати за забруднення довкілля.

На думку парламентаріїв, підприємства—порушники природоохоронного законодавства — заслуговують на жорсткіші санкції. Адже відомо, що окремі власники підприємств, зокрема й металургійних, виробничі потужності яких давно потребують глобальної реконструкції та

модернізації, аж ніяк не поспішають впроваджувати прогресивні технології, нерідко перешкоджають контролю екологічних служб. Геннадій Руденко впевнений, що лише введення автоматичного контролю за дотриманням технологій дасть об'єктивну інформацію про шкоду, яку завдають навколишньому середовищу такі підприємства. Тому, за словами голови комітету, вони й вирішили ініціювати прийняття закону «Про Національний екологічний фонд».

— Я сподіваюся, — зазначив голова облдержадміністрації Володимир Березовський, — наша спільна робота з профільним комітетом Верховної Ради стане важливим кроком на шляху удосконалення чинного природоохоронного законодавства, сприятиме пошуку балансу інтересів регіону й центру у вирішенні цих надзвичайно важливих для всіх нас питань.

Олександр АБЛІЦОВ.
Запорізька область.

ОПИТУВАННЯ

Відносини влади і громадських організацій «скоріше погані» або «погані»

Такий висновок можна зробити після опитування, проведеного Українським центром економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова.

Більше половини українців вважають, що відносини влади і громадських організацій або «скоріше погані» (29,3 відсотка опитаних), або «погані» (20,3 відсотка).

Водночас трохи більше респондентів переконані, що органи державної влади або «не зацікавлені», або «скоріше не зацікавлені» у співробітництві з громадськими організаціями.

Опитування проведено з 15 по 21 жовтня у всіх регіонах України.

САМОВРЯДУВАННЯ

Купив об'єкт — виконуй договір

Зайвих грошей у міському бюджеті ніколи не буває. Завжди знаходяться дірки, які потрібно терміново залатати. Немає зайвих грошей і в Сіверськодонецька (Луганська обл.), тому міська влада постійно сушить голову над тим, де відняти і куди додати.

Завдання, що його міський голова Сіверськодонецька Володимир Грицишин поставив перед своїм виконкомом, спершу здавалося просто нереальним: комунальне майно, яке часто розбазарюють, продавати тільки дорого і лише реальному власникові. Депутати розуміли, що спочатку в місті потрібно створити всі умови для зростання бізнес-структур і здорової конкуренції на ринку нерухомості. Так і сталося. Купувати комунальні об'єкти в Сіверськодонецьку сьогодні дуже престижно.

— Ми вирішуємо два завдання, — пояснює заступник міського голови, начальник фонду комунального майна Олександр Ольшанський. — Знаходимо реального власника, за рахунок коштів від продажу комунального майна формуємо спеціальний фонд міського бюджету, гроші якого спрямовуємо на виконання міських соціально-економічних програм: будівництво житла, ремонт доріг, відродження народних традицій. Тепер основне завдання — ефективно використовувати викуплене майно з тим, щоб воно приносило дохід у місцевий бюджет. Наприклад, сьогодні вивчали роботу комбінату громадського харчування. Якщо це підприємство не зможе саме звестися на ноги, шукатимемо і для нього реального власника. Розкратити не дамо.

Уперше в Україні Сіверськодонецький міськвиконком прийняв у свою власність майно цілої військової частини. Щоб уберегти його від розкрадання, міська влада виділила з бюджету кошти для охорони і підтримання порядку. Балансову вартість об'єкта оцінено в 5 мільйонів гривень. І вже є покупці.

Клієнти в Сіверськодонецька поважні — з Донецька, Харкова, Києва, Луганська. До того ж грають вони за правилами місцевої влади: купив об'єкт — виконуй договір, не виконав — готуйся до його розірвання. Це сприяє здоровій конкуренції. На останньому аукціоні, наприклад, ательє мод з площею 119 квадратних метрів за початкової ціни 80 тис. грн. було продано майже за 260 тис. грн.

Головне — до бюджету надходять гроші, на об'єкт приходить хазяїн, створюючи для мешканців міста нові робочі місця.

Алла АНТИПОВА.

ФОТОФАКТ

Цьогоріч 200 осель у Сосниці на Чернігівщині отримали блакитне паливо. Прокладено 12 кілометрів розподільчих газопроводів низького та середнього тиску.

На знімку: начальник служби газопостачання та газифікації Сосницького району Микола Бобир.

Фото Сергія ПАВЛЕНКА.

Комітет Верховної Ради України з питань науки та освіти висловлює глибоке співчуття рідним та близьким з приводу трагічної загибелі заступника Міністра освіти і науки України, колишнього працівника секретаріату комітету

ТОМАШЕНКА Віталія Вікторовича.

ФОТОФАКТ

Українські підприємства братимуть участь у Міжнародному спеціалізованому ярмарку будівельних машин, матеріалів і обладнання для гірничої промисловості «Баума-2004», що відбудеться на початку квітня в Мюнхені. На захід запрошено учасників з 42 країн світу, які представлять понад 2300 експонатів.

На знімку: делегат бюро німецької економіки в Україні фрау Рау (ліворуч) з представниками виставкового комітету Катериною Гамма та Хельгою Дьонх.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

«Цукрові» гривні липнуть до рук

ПОДАТКИ

Не менш як п'ять мільйонів гривень бюджетних коштів недорахується нинішнього року Вінниччина від цукрової галузі. Цукрові гривні «попливуть» за межі області насамперед через відсутність належного контролю за рухом цукру. Власники цукроварень масово застосовують схеми мінімізації доходів та ухиляються від сплати податків.

Як стверджують податківці, повторюється торішня ситуація, коли із виробленої солодкої продукції на більш як 500 мільйонів гривень цукрозаводи сплатили

до бюджету лише 2,2 мільйона грн. Для порівняння: у трьох сусідніх областях — Хмельницькій, Житомирській і Черкаській разом узятих цукру вироблено менше, але податків сплачено ушестеро (!) більше.

Податківці ретельно перевіряють правомірність усіх операцій, пов'язаних з реалізацією цукру, якого уже вироблено 180 тисяч тонн. А щоб податки не «тікали» за межі області, вживають заходів, аби платники податків перереєструвалися на тій території, де розташоване підприємство.

Віктор СКРИПНИК.

БЛІЦОПИТУВАННЯ

Що вас сьогодні хвилює найбільше?

(Початок на 1-й стор.).

Марія Іванівна, робітниця:

— У моїх знайомих в автомобільній аварії загинули діти. Думки про цю трагедію не дають спокою ні вдень ні вночі.

Тетяна, 35 років:

— Недавно зустріла своє перше кохання. Нам було по 17 років, коли почали зустрічатися. У двадцять він поїхав з міста. І ось доля випадково знову звела нас. Ця зустріч усе перевернула. В мене своя сім'я, у нього теж...

ФОТОФАКТ

Представники Російського руху України та Союзу православних братств пікетували Державний комітет телебачення і радіомовлення. Одна з основних вимог — позбавити реєстрації друковані видання, що рекламують розбещеність.

Фото Михайла ГОЛЯКА.

Друга молодість НАСК «Оранта»

ІНІЦІАТИВА

Національній акціонерній страховій компанії «Оранта» виповнилося 82 роки. Не востаннє через це вона виступила з ініціативою проголосити 25 листопада Днем страховика України.

Нагадаю, десять років тому Укрдержстрах перейменували в НАСК «Оранта». Відтоді, за словами голови правління НАСК Олександра Завади, компанія є одним з лідерів на ринку страхових послуг, а її бренд асоціюється із гарантованим захистом інтересів населення та чесністю, прогресивними ідеями і технологіями. За дев'ять місяців цього року компанія збільшила обсяг страхових платежів майже на 33 відсотки, до 64 мільйонів

776 тисяч гривень — це становить майже 15 відсотків від загального здобутку страхового ринку за цим показником. Активно розвивають в «Оранті» страхування об'єктів ПЕК, транспортної та харчової сфер. Нещодавно експериментально запровадили нову програму «МегаПоліс» для страхування мешканців міст, що відповідає розробленій власній стратегії розвитку до 2010 року.

Ефективність роботи НАСК проти минулого

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

року зросла вчетверо. Тож є всі передумови, що ініціативу із запровадження 25 листопада

Дня страховика буде підтримано на високому рівні.

Сергій МИКОЛАЄВ.

КРИМІНАЛ

Мобільне пограбування, довге лікування

Двоє озброєних грабіжників увірвалися до салону мобільного зв'язку «Телетон», розташованого в центрі Донецька. Скрутивши скотчем продавців, нападники заходилися накувати до сумки гроші і телефони. Однак у перші секунди пограбування одна із співробітниць устигла натиснути на «тривожну кнопку».

Сигнал надійшов на централізований пункт охорони, і до місця пригоди прибув пересувний патруль «Беркута». Один з нападників націлив зброю на міліціонерів і намагався здійснити постріл. У відповідь патрульний

вистрелив і поранив злочинця в руку. Ця ж куля потрапила йому до черевної порожнини. Після цього обох розбійників було затримано.

Пораненого грабіжника прооперовано, і він нині перебуває під охороною в лікарняній палаті. Обом нападникам по 25 років, обидва — мешканці Дніпропетровської області, працюють: один — шахтар, другий — охоронець. За попереднім висновком прокуратури, міліціонер застосував зброю правомірно.

Донецьк.

Ліна КУЩ.

«Ізабелла» та «Лідія» виявилися фальшивими

Добрий десяток традиційних молдавських вин виготовляли в підпільній гуральні в обласному центрі. Підприємливий хмельничанин знайшов у Молдові партнера, котрий постачав підроблені молдавські акцизні марки, етикетки, корки, а ще — спирт, на основі якого й виготовлялося пійло. Його колотили в посудині на шістдесят та двісті літрів, а потім розливали в пляшки. За півроку підпільники виробили та продали майже чотири тисячі пляшок сурогату. Обласна епідемістанція визнала: його вживання небезпечне для здоров'я, передає наш власний кореспондент Ірина КОЗАК. (Продовження теми читайте на 20-й стор.).

На заробітки чи в рабство

НАША ТРИВОГА

З 25 листопада по 10 грудня більш як у ста країнах світу проводиться акція «16 днів проти гендерного насильства». В Україні також відбуваються «круглі столи», тренінги, дискусії.

Водночас на «сімейно-му фронті» без помітних змін: кожний третій тяжкий злочин проти особи вчинюють проти близької людини. Лише на Житомирщині з початку року скоєно 20 умисних убивств на побутовому ґрунті. Зафіксовано також три десятки фактів заподіяння тяжких тілесних ушкоджень.

Але насильство за ознаками статі має і багато інших проявів. Серед них — торгівля живим товаром. Місцевий суд Коростишівського району днями оголосив перший

на Житомирщині вирок за статтю Кримінального кодексу, що передбачає відповідальність за торгівлю людьми. Випадок, про який ідеться, спонукає до роздумів якраз своєю буденністю. Бо не було тут гучних викриттів, «крутої» мафії. Обвинувачена — звичайна сільська жінка. Почалося все з того, що її дочка, котра мешкає в Москві, попросила маму підібрати двох симпатичних провінціалок для секс-бізнесу. Та знайшла на місцевому ринку двох кандидаток — 19 і 24 ро-

ків. Звичайно ж, не сказала правди про те, що їм доведеться робити в російській столиці. Легенда звучала так: займатимуться торгівлею. А хто ж не погодиться змінити провінційний ринок на московський? Та ще й на таких вигідних умовах: за роботу платитимуть великі гроші, для проживання нададуть гарну квартиру. І при цьому всі клопоти про них візьме на себе дочка цієї жінки.

От пощастило, думали дівчата. Полуда з очей спала одразу після прибуття до Москви. Бо сказали: жодних помідорів-бананів, торгуватимете власним тілом. І повезли на квартири, де жили такі само обдурені. Після тижневого «курсу навчання» обом пощастило втекти.

Повернувшись додому, відразу звернулися до міліції. Фінал історії — у вирокі суду: п'ять років позбавлення волі з іспитовим строком на три роки плюс заборона виїзду за межі України. Суд врахував пом'якшувальні обставини, зокрема й те, що 55-річна жінка — опікунка малої дитини.

Начальник відділу у боротьбі зі злочинами, пов'язаними з торгівлею людьми, УМВС України в Житомирській області Віктор Курбатов повідомив: за статтею 149 порушено вже 11 кримінальних справ, десять з яких у суді. Загалом по Україні таких справ цього року — 259 (у 2000 році було 42).

Олексій КАВУН. Житомир.

ФОТОФАКТ

Фото Ігоря ТКАЧЕНКА (Українформ).

У Приазовській жіночій виправній колонії, що розташована в передмісті Маріуполя (Донецька область), на практиці здійснюється реформа пенітенціарної системи України. Тут створено цехи з випуску спецодягу, налагоджено виробництво тротуарної плитки та шлакоблоків. Облаштовується й побут засуджених: у колонії є бібліотека, комп'ютерний клас, ігровий та дискотечні майданчики.

На знімку: технічний контроль і пакування продукції.

ВІЗИТ

Християнські богослужіння краще за круті бойовики

Не один рік тривають у Севастополі розмови про передачу віруючим римсько-католицької громади св. Климента будинку кінотеатру «Дружба», в якому раніше був костюль. Вирішенню цього питання було присвячено і офіційний візит у місто Апостольського Нунція, посла Папи Римського в Україні — архієпископа Миколи Етеровича. За його словами, Севастополь залишився єдиним регіоном в Україні, де збережений костюль використовують не за призначенням, що суперечить указу Президента України «Про заходи з повернення релігійним організаціям культового майна». Прес-служба міськдержадміністрації з цього приводу поширила повідомлення, що адміністрація готова підтримати прохання католиків, справа лише за рішенням депутатів міськради.

На зустрічі з владою міста Микола Етерович запевнив, що з поверненням костюлу віруючим у його архітектурному ансамблі з'явиться й органний зал. Архієпископ заявив про готовність розгорнути в місті і програми з підтримки соціально незахищених верств населення.

Заступник голови МДА Володимир Арабаджі впевнений, що депутати міської ради підтримають зусилля МДА з передачі костюлу віруючим: що більше в місті церков, то благополучніше місто.

Світлана КАЛИНОВСЬКА.

Севастополь.

Згорів у кішки дім

НП

Струм, з електротранспортної мережі потрапивши в побутову, став причиною численних пожеж у Миколаєві

Шквал дзвінків обрушився на центральний пункт пожежного зв'язку після полудня. Телефонували мешканці будинків з Потьомкінської, Великої Морської та 2-ї Слобідської вулиць. Усі повідомляли, що горять електrolічильники, телевізори, праски, електроштити. З вікон сусідських квартир валить дим.

Розповідає постраждала від пожежі, пенсіонерка Тетяна Іванівна: «Після другої години дня прилягла відпочити перед телевізором. Раптом, екран згас, не стало світла. Не здивувалася. Наша підстанція частенько підносить такі сюрпризи. Але все-таки вийшла у двір перевірити, чи є світло у квартирі дочки (ми живемо поряд). Бачу, з дверей і вікон валить дим, через мить спалахнув вогонь. Розгубилася, адже вдома нікого немає. Викликала пожежних і почала гасити вогонь. Допоміг сусід, заливали водою. До при-

їзду пожежних вогонь вдалося загасити».

А у квартирі дочки гинули у вогні домашні улюбленці — п'ять кішок і собака Джим, 12-літній колі. Одна кішечка розбила внутрішнє скло у вікні, на друге сил не вистачило. А Джим забився в кімнатку, повну диму, і закрив собою двері. Так і задихнувся. Кішки вижили, щоправда, у двох з них набряк легень. Тетяна Іванівна накупила на 29 гривень ліків у надії врятувати тварин.

Пожежні запевняють: вам пощастило, ще п'ять хвилин, і могла вибухнути газова труба. У повітря злетів би і будинок, і цілий квартал. Авеже, «пощастило!» Згоріли електричний і газовий лічильники, перегоріли холодильник і телевізори, магнітофон. Невідомо, чи працює бойлер. У кіптяві стіни і стелі. Вибито скло на вхідних дверях. Немає світла вже третій день.

— Добре, — каже, Тетяна Іванівна, — що підключили газ. Правда, газівники взяли 10 гривень за перемичку. Пообіцяли, що і газовий, і електричний лічильники встановлять безоплатно. На питання, хто відшкодує збитки, відповіді Тетяна Іванівна не одержала. Збирається шукати правди в суді.

Слабо вірять у те, що хтось відшкодує втрати, завдані пожежею, і мешканці будинків з Потьомкінської і Великої Морської. «Прийшли до нас два пацани, — розповідає Олександр Затоківенко, — зняли електrolічильники, склали акти і по всьому. Люди кажуть, має приїхати комісія, вирахувати суму збитків. Але поки що ніхто до нас не їде». У дворі по вулиці Потьомкінській, 128 від загоряння лічильників постраждали п'ять квартир. Коли спалахнула пожежа, в одній з них перебували інвалід війни Віктор Олександрович і його онука. Обоє страшенно перелякалися. Добре, сусід Валерій вибив вікно і почав гасити вогонь. Сильно поранив ногу, вже в лікарні виїняли

осколки і наклали скоби на рану.

Вогнеборці обласного управління пожежної безпеки спрацювали оперативно. Пожежі гасили шість автомашин і більш як 30 чоловік особового складу. Як повідомив начальник управління пожежної безпеки та аварійно-рятувальних робіт МНС України в Миколаївській області Микола Поступальський, найімовірніша причина події така: провід повітряної лінії електропередачі, що живить весь квартал, з якихось причин обірвався й упав на високовольтну лінію, котра подає напругу на трамваї. Унаслідок цього по побутовій електромережі споживачам пішов струм з мережі, що живить електротранспорт, через що й сталося загоряння електроприладів.

Хочеться сподіватися, що служби обленерго, комунальні й інші спрацюють так само оперативно, як і пожежні. Будинок підключено світло, відшкодовано збитки. Погорільці також на це сподіваються, але якось уже невпевнено.

Олена ІВАШКО.

ВІСТІ З ЛЬВІВЩИНИ

Не шкодять, але поправляють

Голова Львівської облдержадміністрації Олександр Сендега зустрівся з діячами культури, керівниками творчих спілок. Розмова стосувалася взаємодії влади та інтелігенції. Голова обласної організації Національної спілки журналістів Степан Курпіль відзначив, що влада загалом виважено реагує на критичні виступи ЗМІ, однак це не стосується міської влади Львова. «Я не хочу нашкодити, але поправляти будемо», — сказав у відповідь Олександр Сендега.

Найближчим часом інтелігенція і органи влади матимуть приємний привід для спільних дій: 6 грудня виповниться 100 років видатному композиторові, Героєві України Миколі Колесі. Оргкомітет очолює голова облдержадміністрації, ювілей широко відзначатиме громадськість міста й області.

І добрим словом цісаря згадали

Семінарія Святого Духа відзначила 220-річний ювілей. Цей навчальний заклад для підготовки духовенства було засновано під патронатом австрійського цісаря Йосифа II на рік раніше, ніж університет. Тут свого часу навчалися видатні просвітителі, котрі ввійшли в історію як «Руська трійця»: Маркіян Шашкевич, Іван Вагилевич, Яків Головацький. Під час наукової конференції відбулася презентація книжки «Історія Греко-Католицької семінарії», автором якої є 92-літній отець Микола Пристай, наставник семінаристів. Він свого часу навчався і працював у семінарії, звідси за радянських часів його забрали до Сибіру, де він відбув 40 років заслання. Повернувшись до Львова, отець Пристай зібрав не лише історичні факти, а навіть і анекдоти та смішинки про семінаристів.

«Місто-поліс» для ідей і насолоди

Вийшов друком перший номер 112-сторінкового журналу «Місто-поліс». Його засновник і видавець — директор Інституту розвитку міста Андрій Садовий — визначив мету видання: «Це — добрий настрій, хороші нові ідеї, це — бажання діяти, творити...». Журнал розповідає не лише про Львів, а й про інші великі та малі міста України.

Левиця й жінка — діти природи

В «антракті» між поїздками до столиць світу відомий модельєр Оксана Караванська показала три колекції у рідному Львові. Півсотні манекенниць не просто демонстрували одяг, а втілювали фантазійні образи художника. В грандіозному шоу взяли участь навіть... хижаки: тигр, левиця та леопард. Їх спеціально привезли з Одеси, щоб підкреслити творчий задум: для справжньої світської левиці висока мода — не розвага, а спосіб існування.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

ФОТОФАКТ

Співробітники відділу «К» Управління Служби безпеки України у Львівській області, їхні київські колеги спільно зі спецслужбами Королівства Нідерланди затримали партію у дві з половиною тисячі таблеток екстазі. Наркотики з-за кордону до Львова намагалася переправити мешканка міста Броди, яка три роки тому вийшла заміж за громадянина Нідерландів і проживає в Амстердамі. Контрабандний товар було загорнуто у фольгу і сховано у тайник, споруджений у великому настінному дзеркалі між рамою і склом. Вилучений вантаж охороняли бійці спецпідрозділу «Альфа» УСБУ у Львівській області навіть під час прес-конференції, адже одна таблетка цього наркотику на «чорному» ринку коштує майже 15 доларів.

Фото Володимира ПЕСЛЯКА (Українформ).

Як уникнути ризиків

У Верховній Раді розглядається проект закону про державний бюджет України — чи не найважливіший документ, що визначатиме життя держави на наступний рік. Великі надії у справі наповнення бюджету покладаються на результати реформування податкової системи, яке проводиться упродовж цього року. Водночас один із активних учасників цих процесів, Комітет з питань фінансів і банківської діяльності, не підтримує нинішню редакцію проекту закону України про державний бюджет України на 2004 рік, вважаючи його таким, що може зруйнувати здобутки саме в реформуванні податкової системи. Слово першому заступнику голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів і банківської діяльності Василю ЦУШКУ.

— Чому ваш комітет не підтримує внесення на розгляд депутатів проект закону про державний бюджет України на 2004 рік?

— Підготовлена до другого читання редакція, по суті, змінює норми податкового законодавства, а це неприпустимо. Згідно з чинним законодавством, усі зміни мали бути ухвалені до 1 липня, проте ми бачимо, що в бюджетному законопроекті є намагання переглянути чинні податкові норми. Якщо такий варіант буде проголосований, ми поставимо підприєміців перед фактом, що у грудні «правила гри» на «податковому полі» змінюються. Не варто й казати, яких це збитків може завдати і малому, і великому бізнесу, де все планується заздалегідь. Крім того, такий підхід є негативним не тільки для платників податків, а й для контролюючих органів, оскільки раптово змінюється порядок адміністрування та справляння податків.

— Отже, ваш комітет має

свою думку щодо запропонованого законопроекту?

— Комітет прийняв рішення про категоричне відхилення внесенної на перше читання редакції проекту закону про державний бюджет України на 2004 рік. Відповідний лист з нашими аргументами надіслано на ім'я Голови Верховної Ради.

Ми, зокрема, запропонували вилучити з тексту цього законопроекту всі податкові норми. До того ж слід ретельно опрацювати та оцінити з правової та економічної точки зору кожну норму цього законопроекту, не піддаючись на популістські закиди... На жаль, низка змін щодо податкового законодавства, які запропоновані в законопроекті про бюджет, не ґрунтуються на реальному аналізі та розрахунках...

— Могли б навести конкретні приклади таких пропозицій?

— Яскравим прикладом є ситуація навколо акцизної сфери. Як відомо, акцизні від-

рахування на наступний рік заплановано на рівні близько 6 млрд. гривень, а це майже 10 відсотків усього бюджету країни. Йдеться про величезні кошти. Проте отримати заплановані надходження можна лише завдяки вмілому адмініструванню, а не раптовим арифметичним підвищенням ставок. Треба зважати на існуючі об'єктивні закони економіки. Будь-які спроби йти проти них, хоч би якими привабливими вони були на папері, в реальному житті обертаються величезними збитками. Тому до акцизних питань слід підходити особливо обережно і виважено...

— Чи не найбільше дискусій останнім часом навколо акцизного оподаткування тютюнової галузі. З чим це пов'язано?

— Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2003 рік та деяких інших законодавчих актів», який було прийнято у травні нинішнього року, змінювалися ставки акцизного збору на окремі підакцизні товари і, зокрема, тютюнові. Так, з 1 липня ставка акцизу для овальних (безфільтрових) сигарет становила 5 гривень за 1000 шт., а для фільтрових — 11,5 гривні. Крім того, цим законом передбачено запровадження з 1 січня наступного року змішаної системи справлення акцизу, що істотно збільшить бюджетні надходження. І саме Комітет з питань фінансів і банківської діяльності, який активно співпрацював з представниками тютюнової галузі, був серед ідеологів та розробників цього документа.

— Перехід до іншої системи збирання акцизу — крок доволі серйозний. З чого ви виходили, відстоюючи його необхідність?

— Комітет з питань фінансів і банківської діяльності, починаючи з моменту його створення у 1994 році, проводить системну роботу із законодавчого вдосконалення оподаткування підакцизних товарів. Ця майже 10-річна діяльність супроводжується постійними консультаціями з Кабінетом Міністрів, Міністерством фінансів, Державною податковою адміністрацією. Значну роль відведено співпраці з виробниками та їх галузевими об'єднаннями, що дає змогу реально оцінювати стан ринку та адекватно реагувати на процеси, які відбуваються на ньому.

Зокрема, результатом такої співпраці стало запровадження економічних механізмів щодо витіснення з тютюнового ринку контрабандної продукції, а це дало змогу збільшити доходи до державної скарбниці від акцизного збору з тютюнових виробів майже в сім разів...

Як відомо, з 1996 року в Україні встановлено спеціальні ставки акцизного збору для тютюнових виробів, що мали на меті вирішити актуальні на той час питання обліку продукції. Водночас механічне підвищення ставок у 1998 році (в результаті вони стали набагато вищими, ніж у сусідній Росії) призвело до різкого збільшення контрабанди і, відповідно, істотного зменшення надходжень до бюджету. Лише завдяки вирівнюванню податкового навантаження із країнами-сусідами вдалося стабілізувати ринок і досягти сьогоднішніх позитивних результатів. Уперше в новітній історії тютюнова галузь повністю задовольнила внутрішні потреби ринку, досягла стадії перевищення. За таких умов і

виникла необхідність застосувати іншу, оптимальнішу систему, в якій одночасно зі специфічною присуття адвалорна складова, що зв'язує акцизний податок з роздрібною ціною товару. Внаслідок цього бюджет отримує очікувані кошти, а тютюновий ринок — стабільність та прогнозованість.

— Які аргументи ви можете навести тим, хто протидіє нововведенню чи висловлює побоювання щодо цього?

— Побоювання виникають у тих, хто недостатньо розуміє ситуацію або орієнтується на недостовірну інформацію, що навмисне поширюється тютюновими компаніями, які просто не бажають ділитися з бюджетом частиною своїх надприбутків. Хоча підкреслити, що запропонована акцизна система є справедливою і з соціальної точки зору. Структура ринку не зазнає жодних змін, проте надходження від акцизного збору лише у 2004 році збільшаться щонайменше на 80 млн. гривень.

На основі уважного вивчення світового досвіду з оподаткування тютюнових виробів акцизним збором та 10-річного спостереження за перебігом подій на тютюновому ринку України можна стверджувати, що саме змішана система відповідає сучасному рівню розвитку ринку, економічним реаліям та політичному курсу на відповідність наших законів законодавству країн європейської співдружності.

Хотів би зауважити, що саме змішана система діє в країнах Європейського союзу, в якій прагне інтегруватися Україна, а також у Росії, яка є важливим суб'єктом, з огляду на спільний кордон та

обсяги виробництва, що перевищують обсяги споживання всередині країни... Не мають підстав і побоювання щодо ускладнень в адмініструванні. Адже запропонована модель не потребує додаткових адміністративних зусиль, оскільки, як і раніше, платником податку є виробник (95 відсотків усіх тютюнових виробів у нас виробляється зусиллями п'яти компаній) або імпортер. Вони декларують податковим органам максімальну роздрібну ціну, за якою має продаватися їхня продукція, і сплачують з неї адвалорну частину акцизного збору...

— У законі про бюджет передбачаються зміни і щодо вже прийнятого акцизного оподаткування тютюну?

— Так, і це одна із причин, чому наш комітет не підтримує цей варіант проекту бюджету...

У ньому запропоновано підміну змішаної системи акцизу. Пропонується прихованими методами фактично проіндексувати фіксовану складову, запровадивши поняття однієї третини нині діючих ставок. У разі введення запропонованої поправки акцизні ставки в Україні будуть у півтора разу вищі, ніж в Росії. Це створює загрозу масової контрабанди, якої надзвичайними зусиллями вдалося позбутися рік тому. А це неприпустимо! Куди правильніше, на думку нашого комітету, визначити нинішній рівень податкового навантаження як мінімальний. Точка зору Комітету з питань фінансів та банківської діяльності була підтримана українським урядом, вона дасть можливість забезпечити реальне збільшення надходжень до бюджету.

Можливі втрати вдярять ще болючіше...

Схоже, що в Україні вже стало національною особливістю верховенство бюджетних законів над усіма іншими. Інакше як пояснити той факт, що впродовж останнього часу головний фінансовий документ року — за суттю — тактичний, «підпорядковує» десятки законодавчих актів, які визначають стратегію економічного розвитку країни та соціальні зобов'язання держави.

З цієї точки зору, проект закону «Про Державний бюджет України на 2004 рік» може побити чи не всі рекорди, призупинивши дію певних статей майже ста чинних законів. Автори проекту в такий спосіб застрахували «ризик втрат бюджету», викликані змінами базових норм оподаткування.

Через це вже другий рік поспіль залишаються «заможеними» статті 21 та 22 Закону «Про інноваційну діяльність», що визначають особливий порядок оподаткування та митного регулювання інноваційної діяльності.

Нагадаю, що за цим законом, який набув чинності в липні 2002 року, державну підтримку мали отримати усі суб'єкти господарювання, які реалізують в Україні інноваційні проекти, та підприємства, що мають статус інноваційних. Зокрема, стаття 21 передбачала, що 50 відсотків податку на додану вартість з операцій із продажу товарів, пов'язаних з виконанням інноваційних проектів, і 50 відсотків податку на прибуток, одержаний від виконання цих проектів, повинні залишатися у розпорядженні платника з подальшим використанням винятково на фінансування інноваційної і науково-технічної діяльності. Цією статтею також передбачено й інші пільги: 50-відсотковий земельний податок та прискорена амортизація основних

фондів — щорічна двадцятивідсоткова норма.

Стимулювати виробництво особливо важливого інноваційного продукту мало б звільнення від сплати ПДВ і звільного мита на сировину, устаткування, обладнання, комплектуючі та інші товари (крім підакцизних), які не виробляються в Україні, або виробляються, але не відповідають вимогам проекту.

Така підтримка українського виробника, безперечно, могла б зрушити з місця інноваційний процес, дала б змогу істотно підняти рівень технологічного розвитку країни, заохочувала б до розробки продукції нового покоління, залучення до цієї справи значних інвестицій, в тому числі іноземних.

Однак задекларовані наміри держави — поки що гарна казка. Адже у проект бюджету на наступний рік знову передбачається призупинення згаданих вище статей Закону «Про інноваційну діяльність». Уряд обґрунтовує свою позицію нагальною необхідністю покриття ризиків втрат бюджету від впровадження нових ставок оподаткування.

Можливо, це і конче потрібно, однак важко погодитися з такою логікою, коли економічна стратегія, пріоритетні цілі нівелюються, якщо не перекреслюються бюджетною тактикою. А інновації — це стратегія! Це питання еко-

номічної і національної безпеки.

Сьогодні ні для кого не секрет, що структурні зміни, які відбуваються в економіці України останніми роками, засвідчують стрімку втрату позицій цілих галузей, що визначають науково-технічний прогрес. По суті, йдеться про прогресуюче технологічне відставання вітчизняної промисловості від розвинених країн світу. Чим це може обернутися у разі вступу України до СОТ — неважко спрогнозувати. Ми опинимося, висловлюючись спортивною термінологією, у глибокому нокауті.

Я вніс до проекту закону «Про Державний бюджет України на 2004 рік» пропозицію про вилучення статті 74, яка призупиняє дію статей 21 та 22 Закону «Про інноваційну діяльність». Однак Кабінет Міністрів, готуючи проект до другого читання, цю пропозицію чомусь відхилив. Тому я розраховую на підтримку народних депутатів під час постатейного голосування проекту бюджету, бо вважаю, що, покриваючи в такий спосіб ризики втрат бюджету, ми ризикуємо незрівнянно більше. Нам потрібно нарешті зрозуміти це і розірвати зачароване коло. Інакше доходна частина бюджетів наступних років звукуватиметься з року в рік як шагренева шкіра.

Звідки візьмуться кошти, якщо більшість промислових підприємств — основних джерел наповнення бюджету — випускають продукцію на морально і фізично зношеному обладнанні, яка не може конкурувати на світовому ринку, а отже, і приносити очікувані прибутки? А в тих підприємств, яким вдалося правдами й неправдами якось утриматися на плаву, у такий спосіб відбирають стимул запроваджувати щось нове, працювати на суспільство. До речі, у давньому Римі

стимулом називали палицю, якою поганяли. У сучасному розумінні стимул — це певна нагорода, прямики, якщо хочете. Вчені і практики в один голос стверджують, що в інноваційній політиці серед двох основних рушійних сил — ресурсів та стимулів, які здатні прискорити інтенсифікацію виробництва, першість слід віддати саме стимулам.

Власне, це засвідчує і приклад радянської економіки, яка, маючи величезні сировинні та виробничі ресурси, найпотужніший у світі науковий потенціал, без належного заохочення, зазнала краху, що і стало причиною розпаду колишнього Союзу.

В умовах тотального дефіциту грошей навіть на загальні соціальні програми, гарантовані законом, стимули дали б потужний імпульс інвестиційній діяльності в Україні. Цього імпульсу зачепилися потенційні інвестори і вітчизняні, і іноземні, які могли б активніше вкладати гроші в українську економіку.

Від цього виграли б усі. Однак негативна практика застосування «стоп-крана», за якої закон про бюджет зупиняє дію сотні чинних законів, відсутність достатніх гарантій того, що вкладені кошти не підуть прахом — речі цілком не сумісні з поняттям сприятливого інвестиційного клімату.

У зв'язку з цим хотів би зауважити, що уряди багатьох розвинених країн ще 30—50 років тому збагнули безперспективність і згубність екстенсивного методу господарювання і необхідність переходу на нові наукоємні, енергозберігаючі, екологічно чисті технології. Вони зуміли об'єднати всі зацікавлені сторони: науково-дослідні установи, підприємницькі структури, фінансові організації та державні органи управління, розробили ефективну систему стимулювання, чим міні-

мізували шлях від новітніх ідей до їх втілення.

Кожна з цих країн розробила власну систему заохочення до інновацій. Японці, наприклад, не залишають поза увагою і практикують винагородження будь-яких ідей, в тому числі й дитячих, з єдиною метою — спонукати людей до творчого мислення. Не дивно, що ця країна попереду планеті за кількістю ноу-хау й якістю товарів.

У Фінляндії у 80-х роках пішли шляхом створення спеціальних інноваційно-інвестиційних центрів на базі наукових установ, куди люди могли прийти зі своїми пропозиціями, інноваційними проектами. І якщо експерти задала висновку про економічну доцільність тієї чи іншої ідеї, автор одержував безпроцентний кредит на її впровадження із солідною відстрочкою повернення грошей — після п'яти років прибуткової діяльності. До речі, завдяки цій системі з'явилася і набула потужності знаменита в усьому світі «Нокія» та багато інших перспективних компаній. Таких прикладів у світовій практиці задосить.

А у нас справжній інтерес до інновацій проявився лише у 90-х роках, після того як в економіці, котра вичерпала свій потенціал, наступив катастрофічний обвал, що в часі збігся з переоцінкою цінностей в усьому світі і формуванням нових геополітичних реалій.

Тепер престиж та міць держав забезпечуються не так природними багатствами та ядерною зброєю, як новими технологіями, рівнем інформатизації, інтелектуальним потенціалом, що й визначає їхню роль і перспективи на світовому ринку.

На жаль, Україна, яка на період розпаду Союзу мала науково-технічний потенціал, що на той час відповідав за багатьма параметрами рів-

ню передових країн, схоже, втратила шанс поступового переходу економіки на інноваційний шлях. І це при тому, що питання інноваційного розвитку декларувалося на всіх рівнях як складова національної стратегії. Під неї створювалися державні комітети з питань науки і техніки, навіть міністерства. У перші роки незалежності Верховна Рада ухвалила низку законів, зокрема «Про основи державної політики в сфері науки і науково-технічної діяльності», «Про науково-технічну інформацію», «Про охорону прав на винаходи» тощо. Однак усі ці «заходи» були фрагментарними, непослідовними, а тому, за великим рахунком, безрезультатними. Лише в 1999 році парламент затвердив Концепцію науково-технічного та інноваційного розвитку України. Базовий закон у цій сфері — «Про інноваційну діяльність», на жаль, так і не запрацював у повному обсязі.

А між тим час не жде. За теперішніми перипетіями довкола розподілу мізерних державних ресурсів, за суєтним, що завтра може видатися безглуздою і непотрібною тратою зусиль, ми втрачаємо, можливо, останній шанс зберегти економічну незалежність.

Світова практика й досвід давно довели, що альтернативи інноваційному шляху зростання економіки немає. Наука, технології та інновації були і залишаться визначальним чинником розвитку суспільства. І якщо ми цього не зрозуміємо сьогодні, то в недалекій перспективі наша держава в географічному центрі Європи опиниться на її периферії.

Геннадій СТАНЕЦЬКИЙ, народний депутат України, член фракції політичних партій Промисловців і підприємців та «Трудова Україна».

СНД збирається зробити висновки

Рада міністрів закордонних справ країн СНД (РМЗС), висловлюючи свою незмінну солідарність із грузинським народом, відзначила, що зміна влади в Грузії відбулася на тлі надзвичайно гострого протистояння, продовження якого могло підірвати стабільність не тільки в Грузії, а й у регіоні загалом. Про це сказано в заяві, прийнятій за підсумками засідання Ради, що відбулося в Києві з ініціативи України.

Міністри вважають, що зміна влади в демократичному суспільстві має відбуватися лише конституційним шляхом, без застосування методів тиску і зовнішнього втручання у внутрішні справи держави. Безперечно, у демократичному суспільстві все так і має відбуватися. А от чи може грузинська ситуація повторитися в інших країнах СНД? З цим запитанням «ГУ» звернувся до глав МЗС України та Росії Костянтина Грищенка та Ігоря Іванова під час прес-конференції, що відбулася після закінчення зустрічі.

Можна з сумом констатувати, що, кажучи про уроки, які випливають із ситуації в Грузії, ані пан Іванов, ані пан Грищенко, ані погодні виконавчий секретар СНД Юрій Яров не проходилися словом про грубі порушення, які призвели до фальсифікації результатів парламентських виборів у Грузії, що, власне, і стало приводом «оксамитової революції» (до речі, у Грузії вже порушено кримінальну справу за фактами фальсифікації). Треба віддати належне Костянтинові Гри-

щенко, який все-таки зазначив, що на майбутнє «всі політичні сили повинні відчувати відповідальність за вибори», так само як і «за ті чи інші політичні рішення». Але все-таки акцент український глава МЗС зробив на тому, що не останню роль у грузинських подіях, відіграла відсутність прогресу в економічному розвитку країни.

Що ж до його російського колеги, то Ігор Іванов, у свою чергу відзначивши необхідність зміцнення демократичних принципів, у тому, що сталося в Грузії, обвинуватив деякі ворожі сили ззовні: «Мали місце тиск, спроби втручання у внутрішні справи з боку окремих держав». Іванов також зазначив, що в цьому Грузія — не виняток, і навів свіжий приклад скандалу в Кишиневі. За версією МЗС РФ, меморандум з Придністровського врегулювання, що був погоджений сторонами і готовий до підписання, не підписали через тиск на Молдову знов-таки не названих міністром певних країн і організацій. «Такого роду втручання створюють до-

Фото Олега ДІКАНА (Укрінформ).

даткові труднощі в і без того складних ситуаціях», — наголосив Ігор Іванов, зазначивши, що з цього «ми також повинні зробити відповідні висновки, щоб не допускати спроб втручання в наші внутрішні справи». Третій висновок, що його зробив міністр закордонних справ Росії, пов'язаний з другим. На його думку, щоб ніхто до нас не втручався (слід гадати, Росія, як керманіч СНД, у даному випадку являє собою виняток. — Авт.), треба зміцнюватися в рамках СНД: «Тільки спільно ми можемо вирішити питання безпеки наших держав, питання, пов'язані з гуманітарним розвитком, культурою».

Отже, РМЗС проаналі-

зувала ситуацію в Грузії. Причому не без проектування (за замовчуванням) даного сценарію на власні країни. Що треба зробити, щоб така ситуація не повторилася? Міністри дали пораду: зміцнювати демократичні принципи, встановити верховенство права, розвивати громадянське суспільство і демократичні інститути влади. Непогано було б, щоб ті, кому пораду дано, наповнили правильні слова практичним змістом. Тоді економічні реформи не пробуксовували б, та й невідомі сили навряд чи могли б шкідливо впливати на демократичну співдружність.

Яна СТАДІЛЬНА.

ЄС оплатить прикордонне співробітництво

Європейський союз виділить Україні 20 млн. євро на реалізацію спільних програм прикордонного співробітництва з Польщею, Угорщиною, Словаччиною та Румунією. Якщо ці програми втілюватимуться ефективно, то наша держава має шанси отримати додаткове фінансування з резервного 10-мільйонного фонду.

Про це повідомив на прес-конференції у Києві керівник відповідного відділу директорату зовнішніх відносин Єврокомісії Алістайр Макдональд. «Наше прикордонне співробітництво з Україною не є чимось новим, — зазначив він. — Ми успішно працюємо вже з 1996 року. Але, започатковуючи нові програми, ми не лише прагнемо розвинути цей успіх, а й так відреагувати на наступне розширення Євросоюзу». Ці чотири програми, за словами пана Макдональда, покликані полегшити спілкування керів-

ництва прилеглих до кордону місцевостей, посприяти спільним зусиллям, спрямованим на охорону довкілля, боротьбу зі злочинністю і, зрештою, просто обмінам — людським, культурним, освітнім тощо. «І з українського боку, і з боку Європейського союзу є бажання не створювати нових розділових ліній, — наголосив радник делегації Єврокомісії в Україні Стефанос Гуврос. — На це й націлено програми».

Польща, Угорщина та Словаччина мають стати членами ЄС з травня наступного року. Румунія, як очікують, приєднається до союзу 2007-го. Кошти виділятимуться Брюсселем для України у вигляді грантів за традиційною для таких випадків процедурою. А нові члени Євросоюзу та Румунія отримають фінансування з інших фондів ЄС, призначених для внутрішнього використання.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

На лаві підсудних — дев'ять осіб

У суді держбезпеки Стамбула розпочалися слухання у справі дев'яти обвинувачених у причетності до терактів проти британських представництв — Генконсульства та банку «Ейч-Ес-Бі-Сі». Унаслідок двох вибухів, що прогрімали 20 листопада в найбільшому місті Туреччини Стамбулі, загинуло 29 осіб, включаючи британського Генконсула Роджера Шорта, двох англійців, двох вірмен і одного австралійця. Понад 450 осіб дістали поранення. Прокуратура висунула підсудним обвинувачення «у приналежності до забороненої організації, пособництві її діяльності і наданні притулку іншим її учасникам». Назва організації не оголошувалася.

Губернатор Стамбула Мумарар Гюлер заявив, що поліція встановила виконавців вибухів британських об'єктів,

однак відмовився назвати їхні імена. Проте газета «Хьюрріет» повідомила, що на основі аналізу ДНК вдалося розпізнати водіїв-смертників — 27-річного Азада Екінджі та 25-річного Феридуна Угурлу, котрий воював в Афганістані й Чечні. Газета також назвала Угурлу серед спільників терористів, що здійснили напади на синагоги, внаслідок чого 23 особи загинуло і понад триста було поранено. За даними газети «Мілліет», чотири старих автофургонів, які пізніше використали для терактів проти синагог і британських об'єктів, Угурлу придбав оптом в одній автокрамниці. «Мілліет» з посиланням на джерела в поліції також поінформувала про те, що всі члени ісламістських організацій, причетних до вибухів, проходили військову підготовку у талібів в Афганістані.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ Київ

Наше місце — 89-те

Опубліковано перший рейтинг розвитку інформаційних технологій у світі, складений Міжнародним телекомунікаційним союзом. До першої п'ятірки ввійшли Швеція, Данія, Ісландія, Південна Корея та Норвегія. Найменш розвинені телекомунікації у Малі, Буркіна-Фасо та Нігері. Україна посіла 89-те місце, поступившись при цьому Росії та Білорусі.

■ Відень

Критика без санкцій

Керівництво МАГАТЕ розглянуло вчора проект резолюції щодо ядерної програми Ірану. У документі Тегеран піддано критиці за таємні розробки в ядерній сфері, включаючи збагачення урану. Резолюція не передбачає розгляду справи в Раді Безпеки ООН, але попереджає про серйозні наслідки, якщо Тегеран не дотримуватиметься повною мірою ДНЯЗ.

■ Вашингтон

Незабаром глобальне перегрупування

США мають намір активізувати переговори із союзниками в Європі та Азії стосовно глобального перегрупування американських військ, які базуються по всьому світові, у відповідь на зростаючу загрозу тероризму. Раніше Вашингтон дав зрозуміти, що збирається скоротити військову присутність у Німеччині, перемістивши війська до східноєвропейських держав — союзниць США.

■ Белфаст

В Ольстері відбулися вибори

У Північній Ірландії учора відбулися вибори до Асамблеї (парламенту), за результатами яких в Ольстері буде сформовано новий уряд. Безпеку на виборчих дільницях забезпечували посилені наряди поліцейських, щоб запобігти ймовірним терактам.

■ Гонконг

Можливо, це SARS

Влада спеціального адміністративного району Сянган (Гонконг) стежить за станом 29-річного японця, госпіталізованого з підозрою на атипову пневмонію (SARS). Стан хворого лікарі оцінюють як «стабільний».

■ Сеул

Політична криза

Південну Корею охопила політична криза після того, як президент країни Но Му Хен наклав вето на законопроект про розслідування великих фінансових скандалів. Учора опозиційна більшість у парламенті бойкотувала сесію законодавчого органу, а президент опозиційної Партії Великої країни Цой Бен Йоль оголосив голодовку.

■ Делі—Ісламабад

Зі святом прийшов мир?

Учора набула чинності угода між Індією та Пакистаном про припинення вогню на спірній території Кашміру. Це рішення приурочене до закінчення священного для мусульман місяця Рамадан.

На знімку: у священне свято жінки Кашміру молять про мир.

Фото АФП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Постраждала наша громадянка

Серед потерпілих під час пожежі в гуртожитку Університету дружби народів у Москві є громадянка України. Як повідомив «ГУ» речник МЗС України Маркіян Лубківський, 43-річна жінка зараз перебуває в лікарні ім. Боткіна. Їм'я та прізвище потерпілої не розголошуються. Проте є інформація, що стан її здоров'я стабільний. Нині співробітники нашого консульства зв'язуються з родичами потерпілої в Україні.

На запитання, на якому факультеті вчиться 43-річна студентка, Маркіян Лубківський відповів: «А чому ви вирішили, що вона студентка?». Запитання, як жінка опинилася в гуртожитку, залишилося без відповіді.

Тим часом список загиблих під час пожежі збільшився. У ніч на середину в лікарні помер 18-річний перуанський студент. Отож сумна статистика така: 37 загиблих, 167 перебувають на стаціонарному лікуванні, з них 9 — у тяжкому стані. А загалом постраждало більш як двісті студентів, переважно з країн Азії, Африки та Латинської Америки.

Одеса—Броди—Плоцьк — проект цікавий і важливий

(Початок на 1-й стор.).

Європейська комісія підтримує будівництво нафтопроводу Одеса—Броди—Плоцьк. Як повідомив «Німецькій хвилі» один із прес-секретарів виконавчого органу ЄС Жиль Гантеле, Єврокомісія нині вивчає нові дані щодо будівництва нафтопроводу. За його словами, проект вважають в ЄК цікавим та важливим, оскільки це допоможе диверсифікувати джерела постачання нафти до Європи. Він нагадав, що Єврокомісія вже надала значний поштовх до втілення його в життя, однак тепер багато що залежить від підтримки з боку приватного сектору. За словами Гантеле, Єврокомісія сподівається, що всі проблеми навколо трубопроводу буде розв'язано.

Того, хто провинився, покарають

У Брюсселі міністри фінансів 15 країн ЄС документально закріпили домовленість, якої було досягнуто напередодні. Вона стосується покарань, що містяться в Пакті стабільності евро й мають застосовуватися до країн — учасниць цієї угоди, якщо їхній бюджетний дефіцит протягом року перевищує 3 відсотки ВВП. Серед хронічних «еврогрішників» — Німеччина та Франція. Їм ніяк не вдається вкластися в передбачені пактом бюджетно-фінансові рамки, повідомляє Радіо «Свобода».

Чому комуністи затребувані

Експеримент із реформуванням українського суспільства, йменованій демократичними реформами, на базі ліберальної і соціал-демократичної ідеології закінчився повним провалом і навіть крахом. Україна замість вийти на стовпову дорогу прогресу з індустріально-аграрної країни з наукоємним виробництвом, високим рівнем освіти, охорони здоров'я, науки, культури і матеріального добробуту переважної більшості населення, з народжуваністю, що перевищувала смертність, з високою якістю життя перетворилася на країну третього світу, котра деградує і вимирає. І це всього-на-всього за якихось 12 років «демократичних» реформ.

Справедливість вище чесноти

А все почалося з ідеологічної боротьби з комунізмом, яка на Заході ніколи не припинялася, а в нас структурно і функціонально сформувалася в роки зради номенклатурою національних інтересів, названі горбачовською перебудовою. Заперечення комунізму як ідеї соціальної (суспільної) справедливості, потребу якої для суспільного розвитку обґрунтовували найвизначніші мислителі людства, реально не перетворилося на розгром економічних, соціальних, політичних і культурних основ розвитку українського суспільства кінця XX і початку XXI століття. Але ж ідеї комунізму з'явилися ще на зорі людської цивілізації. Комуністичні ідеї та ідеали зародилися в античній філософії, у християнському й інших віровченнях давнини. Сьогоднішня комуністична ідеологія — синтез раціонального зерна багатьох філософських учень і релігій. У цьому сенсі комуністична ідеологія — кодифікація уявлень про соціальну справедливість за всю історію людства.

Серед найбільших мудреців античності, великих учителів людства, котрі стояли біля витоків соціалізму, з повним правом можна назвати Платона, Арістотеля, Епікура. Із часів зародження людства ніколи не припинявся пошук таких принципів взаємин між людьми, які забезпечували б найкращі передумови для розвитку суспільства й особистості. Подумайте, скільки гуманізму і справедливості закладено вже в принципи, сформульованому великим Конфуцієм ще в VI столітті до н. е.: «Чого не бажаєш собі, того не роби іншим». Цей соціальний імператив у різних формах відтворювався усіма світовими релігіями і вченими, котрі прагнули пізнання і встановлення справедливості у громадському житті.

У «Євангелії від Матфея» читаємо: «І так у всьому, як хочете, щоб до вас ставилися люди, так ставтеся і ви до них, бо в цьому закон і пророки». На цьому побудований і відомий імператив Канта. Проблема соціальної справедливості глибоко проаналізовано у праці Платона «Держава». Основною умовою, принципом досконалого державного устрою Платон вважав справедливість. У Платона чинити несправедливо чи робити людям зло — одне й те саме, це кваліфікується як ганебне для людини діяння. Розглядаючи справедливість у двох іпостасях, — стосовно окремих людей і в громадському сенсі, — Платон геніально зазначав, що для розв'язання проблеми справедливості пот-

рібно з'ясувати походження держави, її форму правління, ті соціальні сили, що перебувають при владі. Як співзвучно це постановці проблеми справедливості в марксизмі. Не менш глибоко аналізуються ґносеологічні й історичні норми справедливості в Арістотеля. Він пов'язує ідею про соціальну справедливість з ідеєю рівності між людьми: «Справедливе стосовно іншого є, власне кажучи, рівність... справедливості і справедливості — в рівності зобов'язань». Арістотель вважав, що без встановлення справедливості у взаємостосунках громадян не може існувати держава й неможливо створити умови для оптимального економічного розвитку країни. Для цього він пропонував поділити в державі всю землю на дві частини — громадську і приватновласницьку, вважаючи, що це сприятиме встановленню в суспільстві справедливості і рівності. Як співзвучно це програмним вимогам комуністів в аграрному питанні сучасної України.

На жаль, наші реформа-

■ ■ ■

На жаль, наші реформатори здатні тільки руйнувати, а не досягати істини тисячоліть, де комуністичні ідеї й ідеали вироблялися як потреба осмислити найоптимальніші, найраціональніші форми відносин між особистістю і суспільством

■

тори здатні тільки руйнувати, а не досягати істини тисячоліть, де комуністичні ідеї й ідеали вироблялися як потреба осмислити найоптимальніші, найраціональніші форми відносин між особистістю і суспільством.

Кажучи про багатотисячолітню історію комуністичних ідей і навіть комуністичної практики, не можна не звернути уваги на філософські школи і вірування древніх іудеїв. Ось що ми читаємо в давньоєврейського історика Йосипа Флавія у праці «Іудейська війна». «Саме в іудеїв є троякого роду філософські школи: одну утворюють фарисеї, другу садукее, третю — ті, котрі, очевидно, становлять особливу святість, так звані есеї. Останні також народжені іудеї, але ще більше, ніж інші, пов'язані між собою любов'ю... Вони нехтують багатство, і гідна подиву в них спільність майна, бо серед них немає жодного, хто був би багатший від іншого. За чинним у них правилом кожний, хто приєднується до секти, має поступитися своїми статками громаді; а тому в них ніде не можна побачити ні крайньої нужди, ні блискучого багатства — всі, як брати, володіють одним спільним майном, утворюваним в одне ціле окремого майна кожного з них». А ще раніш від Йосипа Флавія інший учений Філон Олек-

сандрійський писав, що в есеїв «ніхто не має узагалі нічого власного... бо все, що хто-небудь у них має, вважається надбанням усіх, а спільне надбання вважається надбанням кожної окремої людини». Про есеїв, їхній спосіб життя також писали Пліній Старший і Філастрій. Слід зазначити, що Йосип Флавій звернув увагу на те, що есеї вважають прагнення справедливості вищою метою: «Гідне подиву те почуття справедливості в них, що вони, крім усіх інших народів, ставлять вище чесноти... Це так розвинене почуття укоренилося в них не вчора, а здавна, і завдяки йому вони не заважають нікому жити з усіма спільним, рівним життям: майно в них спільне, і багаті користуються в них не більшим, ніж бідняк, котрий нічого не має». Варто сказати, що усупільнення майна характерне і для ранньої християнської громади. Сьогодні, коли відомі Кумранські рукописи, що свідчать про спосіб життя і філософії есеїв, став очевидним глибокий і тісний зв'язок між учіннями Ісуса Христа і віруваннями древніх есеїв. Отож, панове, коли ви стоїте зі свічками у християнських храмах і замолюєте свої гріхи, ви молитесь засновникові комуністичних ідей. Бо якщо послідовно втілити в життя суспільства ідеї Христа, то настане ера соціальної справедливості, царство Боже на Землі, де немає місця ні олігарху, ні жебраку. Не сьогоднішнім комуністам належать відомі вислови: «хто не працює, той не їсть», «власність—це грабунок». Це сказали великі апостоли християнської церкви, а комуністи розвинули ці ідеї у відомий принцип — «від кожного за здібностями, кожному за працею», що є найвищим смыслом соціальної справедливості. І заперечувати це ви, панове, не можете. Так само не можете заперечувати й те, що через додаткову вартість ви привласнюєте частину праці трудівника і наживаєте за його рахунок своє багатство. То хіба ваша власність, нажита за рахунок чужої праці, це не грабунок? Батьки церкви мали рацію, а марксизм, як наукова база сучасного комунізму, тільки науково обґрунтував ці древні християнські тези.

Гуманізм — це боротьба за людину

Отже, комуністичні ідеї і навіть комуністична організація життя суспіль-

ства зародилися ще в давній давнині, і розвинулися вони в міру розвитку людського суспільства. І марксизм, як наукова основа комуністичної концепції суспільного життєустрою, з'явився і розвивався у загальному плинні європейської політико-філософської думки. Марксизм і лібералізм — творіння Просвітництва і раціоналістичної традиції пізнання. Про родову близькість марксизму й лібералізму свідчать багато які постулати чи тези марксизму, котрі ліберали змушені покірливо додержувати і підтримувати. Наприклад, лібералам нема чого заперечити проти таких тверджень марксизму, як «вільний розвиток кожного є умовою вільного розвитку всіх», «свобода полягає в тому, щоб перетворити державу з органу, що стоїть над суспільством, на орган, який цьому суспільству цілком підпорядкований», «немає прав без обов'язків, немає обов'язків без прав», і багато які інші. Але ці тези марксизму цілком вписуються у парадигму капіталістичної системи. Вони «працюють» і за капіталізмом, і за соціалізмом. Вони не достатні, щоб розв'язувати соціальні конфлікти. Тому К. Маркс йде далі у глибокий лібералізм, досліджуючи насамперед закономірності й механізми функціонування та розвитку економічної системи капіталізму.

Сформульоване К. Марксом учення про соціально-економічні формации, що передбачає теорію класів і класової боротьби, і сьогодні є основою розуміння соціальних процесів у сучасному світі. Намагання намагання «видатні» і «недорозуміння» «світла» буржуазної науки спростувати теорію класів і скасувати класову боротьбу. Життя спростовує ці наудумані твердження. Адже не можна спростувати той очевидний факт, що в кожній із формаций, які йшли одна за одною, — від рабовласницької, азійської до капіталістичної, — продуктивні сили контролювали незначна меншість можновладців, котрі використовували свою економічну владу для експлуатації переважної більшості народу, привласнюючи вироблюваний ними додатковий продукт. Звідси протиріччя один одному клас експлуаторів і клас експлуатованих. Між ними завжди була, є і буде конфліктна ситуація, боротьба класів довкола питання про власність і контроль над засобами виробництва.

Протягом усієї історії людства ця боротьба насамперед визначала і ще довго визначатиме характер і напрям суспільного розвитку.

Капіталізм через свою класову експлуаторську суть має минулий характер і неминуче розвивається у бік соціалізму, зрештою переростаючи в суспільство гуманізму.

При цьому гуманізм К. Маркса — то не слізлива жалість до бідних, нездолених, не добродійність задля заспокоєння нечистої злодійської совісті, не емоційний протест на адресу несправедливості і жорстокості життя, не демонстрація вияву любові до ближнього. Ні. Гуманізм К. Маркса — дії, бо-

ротьба проти соціальної несправедливості за утвердження реальних можливостей людини. Гуманізм К. Маркса — боротьба за людину, за її перемогу над власним егоїзмом і себелюбністю в ім'я служіння загальному благу, гідного життя для всіх людей.

З цього приводу К. Маркс писав: «Якщо хочеш бути художником, можна, звичайно, повернутися спиною до страждань людства і піклуватися про свою власну шкіру». Це гідна оцінка сучасного українського лібералізму, що утверджує тваринний індивідуалізм і егоїзм, орієнтований на особисті, видові, групові, станові, кланові інтереси.

Несправедливість у багатстві

Причини соціальної несправедливості Маркс пов'язує з відчуженням, причому із соціальною природою відчуження. За К. Марксом саме економічні й соціальні причини породжують відчуження, спричиняючи фізичну дегенерацію і духовне спустошення людини. Джерелом найбільш ненависних для людини форм відчуження є багатство, тобто продукт праці, що залишається після задоволення потреб. Багатство піднімає людину над його біологічною природою, але воно стає й основою соціальної несправедливості, пов'язаної з відчуженням — відокремленням людини від продуктів його праці. Найближчою причиною появи відчуження є те, що багатство набуває форми приватної власності. Саме приватна власність — джерело зла і несправедливості на землі. Тож цілком праві ті автори, котрі стверджують, що можна сперечатися про глибину несправедливості приватного володіння, про справедливість чи удавану користь, яку приватна власність дає суспільству, про те, що приватна власність тепер інша, ніж за К. Маркса, але неможливо довести, що власник великої приватної власності створив своє багатство власною працею. Усі спроби довести, що приватна власність створюється не працею, а виникає з інших джерел чи з нічого, просто несерйозні. Приватна власність заснована на упередженому перерозподілі результатів праці людей, і Маркс мав рацію, коли казав про несправедливість розподілу суспільного продукту на принципах приватної власності. Хоча цей висновок Маркса дуже не подобається багатій меншості. Але як перебороти цю несправедливість? Спроби здолати її через замкнене натуральне господарство, через простий продуктообмін (бартер), через тотальне усуспільнення власності не дали позитивних результатів. Та й не могли дати. Бо суперечності двох полюсів не можна здолати шляхом ліквідації одного з них. Сьогодні немає альтернативи товарному виробництву, отже, не може йтися про повне знищення приватної власності й несправедливості, породжуваної нею.

Однак людство мусить шукати шлях до подолання суперечностей, пов'язаних з існуванням приватної власності, і тієї можливої несправедливості, кот-

ра виростає з протистояння бідності й багатства. Так, хід історії не підтвердив повною мірою закон про абсолютне і відносне зuboжіння робітничого класу як головного чинника, що визначає неминучість катастрофи капіталізму. Але проблема протистояння багатства і бідності залишилася. І в цьому плані критика К. Марксом капіталістичної форми приватної власності й соціальної несправедливості, породжуваної нею, не втратила актуальності й у наш час. Тому ліберальні ідеологи завзято мусують тезу про те, що марксизм застарів. Проте несправедливість, споконвічно, природно закладена у приватній власності, не може застаріти. Отже, не може застаріти і критика цієї несправедливості, не може застаріти і марксизм.

На сьогодні неупереджені, не зв'язані путами конкретної ідеології вчені стверджують, що проблему приватної власності не розв'язано. Якщо приватну власність не можна знищити, то не можна знищити і її антигуманний несправедливий характер. Протистояння бідності й багатства зостається і триває. І перед теоретичною думкою та практикою людства стоїть надгостре завдання знайти цивілізовану, прийнятну форму зняття суперечності між неможливістю цілковитого знищення приватної власності і тією кричущою несправедливістю, яку вона породжує. Сама постановка цієї проблеми уже свідчить про затребуваність марксизму, його актуальність і потребу розвитку в наш час, особливо в умовах реформаторської України. І сьогодні немає більшої помилки, ніж заперечення марксизму, ніж демонстрування зарозуміло презирливого ставлення до ідей, спрямованих на пошук розв'язання проблем влаштування справедливого суспільства на нашій загрузлій у злості і несправедливості землі.

Треба наголосити, що без марксизму не може бути сконструйована, а тим паче розгорнута справжня концепція гуманізму. Бо в основу концепції гуманізму має бути покладено проблему справедливості, а капіталізм розв'язати проблему справедливості не в змозі.

Між капіталізмом, у будь-яких його формах, і суспільством гуманізму неминуче має бути перехідний період, що в марксизмі називається соціалізмом. Окремі паростки соціалізму ми можемо спостерігати в найрозвиненіших капіталістичних країнах. А капіталізм Швеції, Норвегії, Німеччини, Франції, Італії і навіть США показує, що соціалізм важко, але неминуче прокладає собі дорогу в майбутнє людства. Тому заслуговує глибокого презирства і жалю те безглузде словоблуддя, що звалося на марксизм і соціалізм під час реформ лібералів в Україні. У своєму антимарксизмі, антисоціалізмі ліберали-реформатори продемонстрували справжнісіньке неучтво в теоретичному і практичному розумінні основ громадського життя. Той, хто заперечує матеріалістичне розуміння історії, той заперечує основу раціональ-

Часом і народом?

ного... проникнення в історичний процес. І найбільша історична заслуга К. Маркса в тім, що він підвів базу системного, передбачуваного розуміння суспільних процесів.

К. Маркс зумів виявити головні вузлові центри господарсько-економічного та соціально-політичного життя суспільства й визначити типи відносин, що єднають і зумовлюють ці центри. Марксизм вніс ясність у розуміння основ громадського життя, заснував учення про діалектичний рух протилежностей як засіб розв'язання соціальних конфліктів, і не його провина, що так звані номенклатурні будівники соціалізму цим ученням не скористалися, а розвалили основи соціалізму й повернулися до дикого капіталізму середньовіччя. Та хоч би скільки бруду, свисту і тюкання не вивергали ліберали на марксизм, він не може зникнути з фонду людської культури і завжди буде затребуваний, коли настане його час. Сьогодні, коли в Україні настає кінець

реформаторським експериментам лібералів, коли суспільне багатство поділено між маленькою зграйкою політичних провідників із колишньої радянської номенклатури і тіньового криміналу, коли сформовано дві протиборчі сили, — грабіжники-олігархи, переважно колишні радянські керівники, і пограбований, ошуканий, доведений до приниження і відчаю народ, — марксизм і його соціалістичні ідеї затребувані як ніколи гостро і вкрай потрібні. Марксизм і за умов сьогодишньої України — це готова система знань, за допомогою якої можна чітко сформулювати план виходу України з безвихідного кризового становища, куди її завели реформатори. Однак перш ніж говорити про сьогодишні можливості марксизму у справі виходу України з нинішньої кризи, потрібно коротко сформулювати, чого домоглися ліберали-реформатори в ході контрреволюції 1985—2003 років.

По-перше, забрали в народу суспільну, що належала усьому народові й забезпечувала добробут усіх, власність на основні засоби виробництва і зосредили цю власність у руках невеликої групи новоствореної кримінальної неолігархії з колишніх державно-партійних апаратників-керівників.

По-друге, кримінально-компраторська неолігархія через своє економічне панування сконцентрувала всю політичну і державну владу в руках декількох кланів, що запекло борються між собою за провідні державні позиції, називаючи це демократією, де народу відведено роль завжди ошуканого лохадурня, що голосує проти власних інтересів.

По-третьє, в Україні відновлені в повному обсязі усі «хвороби» капіталізму: безробіття, бідність, жорстка експлуатація, злиденність, злочинність, протистояння, корупція та ін. По-четверте, контрреволюція реформаторів різко знизила рівень якості життя переважної більшості народу України. Реформатори практично

здійснили геноцид власного народу.

Нагадаємо читачам, що поняття якості життя включає наступні параметри-показники: по-перше, здоров'я населення і демографічне благополуччя, які оцінюють за рівнем народжуваності, тривалості життя, природного відтворення, працездатності. По-друге, задоволеність населення індивідуальними умовами життя (матеріальний статок, житлові умови, повноцінність харчування, цікава робота та ін.), а також соціальна задоволеність станом справ у державі (справедливість влади, доступність освіти, охорони здоров'я, безпека існування, економічний добробут).

По-третьє, моральний стан суспільства, який визначається за частотою порушень загальнолюдських моральних заповідей: не вбий, не вкради, шануй батька й матір своїх, не створи собі кумира тощо. Одиницями виміру тут є дані офіційної статистики про убивства, гра-

■ ■ ■
Треба наголосити, що без марксизму не може бути сконструйована, а тим паче розгорнута справжня концепція гуманізму. Бо в основу концепції гуманізму має бути покладено проблему справедливості, а капіталізм розв'язати проблему справедливості не в змозі

бежі, тяжкі тілесні ушкодження, алкогольні психози, наркоманію, покинутих батьків і дітей, чисельність ув'язнених.

За всіма перерахованими параметрами влада реформаторів за 13 років реформ розписалася у своїй цілковитій неспроможності забезпечити якість життя людей в Україні. «Нові українці», що дорвалися до влади, а по суті, колишні радянські і партійні керівники, які зрадили народ, виявилися спроможними лише розграбувати загальнонаціональну владу і кастастрофічно знизити якість життя переважної більшості громадян України. У результаті в руках буржуазії, яка пограбувала народ, на правах приватної власності опинилися всі базові галузі народного господарства, що дають постійний прибуток, а в руках більшості громадян на правах приватної власності — присадибні ділянки, земельні паї і квартири, що потребують постійних витрат на утримання.

Одні жириють, інші бідніють і вмирають. До речі, варто звернути увагу на те, що контрреволюція завжди повзуча, потайлива, діє тайкома, підло, наскрізь брехлива і довго приховує свої справжні наміри. А тому одурманене свідомість людей, вугальне політичне, економічне і соціальне сутність кінцевих цілей.

Подивіться, грабунок народної власності назвали «приватизацією», експлуатацію — «лібералізацією», уседозволеність криміналу і державних чиновників — «волею», владу кланів — «демократією» і т. д.

У результаті контрреволюції 1991—2003 рр. в Україні з'явилися проблеми бідності й убогості 80 % населення, відчуження державної влади від громадян, розгул, уседозволеність, безкарність криміналітету і корупції, протистояння силових відомств,

прокуратури, суду і народу, різке розшарування і розмежування багатих і бідних, падіння рівня життя населення і параліч виробництва й сільського господарства, проблеми доступу населення до вогнищ науки, культури, освіти й охорони здоров'я, зниження, звуження і ліквідації програм соціальної допомоги нужденним, безробіття, соціальних хвороб тощо.

Як протистояти олігархам?

Постає питання, хто і коли розв'яже ці проблеми в сучасній Україні? Хто зацікавлений розв'язувати ці проблеми на користь народу, більшості населення? Аналіз показує, що жодна з партій, що сповідує цінності лібералізму, не здатна і за природою своєю не зацікавлена в розв'язанні цих проблем на користь бідної більшості.

Усі партії, що сповідує лібералізм, є виразниками інтересів багатого панівної меншості. Тому жодна із тих партій, які сьогодні підтримують Ющенка, не здатна і не збирається розв'язувати проблеми кризової України, яка агонізує, на користь більшості населення.

Протистояння між Кучмою і Ющенком і тими партіями, котрі за ними стоять, полягає в тому, щоб розв'язувати проблеми збагачення одного клану олігархів на шкоду іншому. Це міжкланова боротьба, що має на меті створити два блоки буржуазії, щоб по черзі грабувати народ України, змінюючи один одного біля штурвалу влади. Так «працює» еліта в США, Великій Британії, Німеччині та інших країнах «розвинутої» демократії. Такий політичний сценарій теперішня «еліта» пише і для України. Вони хочуть створити двопартійну систему для «вічного» класового панування капіталу над найманою працею, олігархів над населенням. Це старий прийом політичних класових терористів, які утверджують не просто державу, а диктатуру буржуазії. Це наочна форма організованого насильства одного класу для придушення інших класів. Ще в XIX столітті Ф. Енгельс оцінював республіканську і демократичну партії, що складають двопартійну систему США, як «дві великі банди політичних спекулянтів, котрі поперемінно забирають у свої руки державну владу й експлуатують її за допомогою найбрудніших засобів і для найбрудніших цілей». Це найточніша, чесна й об'єктивна характеристика для прихильників Кучми і прихильників Ющенка. Тому сподіватися, що ці віроломні, брехливі політичні цілі, які переслідують свою вузькокланову мету, вирішуватимуть проблеми України, яка агонізує в кризі, в інтересах більшості, немає жодних підстав. Можна, звичайно, сумніватися, сподіватися, давати обманювати себе обіцянками політичних спекулянтів, але реальність така, що злочіноменклатурники, які за-

хопили публічну суспільну власність, хочуть увічнити своє панування, а не рятувати населення України від бідності і геноциду.

У цих умовах єдиною політичною силою, яка протистоїть олігархам, можуть бути тільки люди, котрі поділяють комуністичні ідеї. Тому що ці люди, визнаючи необхідність існування приватної власності, відстоюють пріоритет публічної суспільної власності. Вони вимагають забезпечити матеріально вільний розвиток кожної людини як умову вільного розвитку всіх членів суспільства. Вони вимагають, щоб суспільство контролювало державну владу, в тому числі президента, уряд, парламент, суди, прокуратуру і силові відомства. Вони вимагають ділити суспільні багатства України не за законами ринку, а за принципом соціальної справедливості, яка виражається в тому, що ці багатства належать усьому народу України, а не купці олігархів. Вони вимагають, щоб не президент, а народ формував владні органи України знизу догори. Вони вимагають не розмов про боротьбу, а реальної нещадної і безкомпромісної боротьби з криміналом і корупцією. Вони вимагають провести націоналізацію базових галузей промисловості, землі, горілки і тютюну як умову виходу України з кризи і реальної ліквідації бідності, убогості, безробіття, соціальних хвороб і припинення «тихого» геноциду населення України. Вони вимагають, щоб хазяїном орних земель України був не скупник паїв, а той, хто її обробляє. Вони вимагають не створення латифундій на селі, а кооперації як вільного об'єднання селян. Вони вимагають, щоб кожен громадянин України мав безплатний доступ до користування можливостями освіти, охорони здоров'я, науки, культури, соціального забезпечення. Вони вимагають, щоб державна влада в Україні слугувала національним інтересам, а не інтересам іноземних держав. Вони вимагають, щоб припинили вивіз із України капіталу, інтелекту і матеріальних ресурсів. Вони вимагають, щоб усі діти в Україні були нагодовані, одягнені і навчені, щоб кожен старий був забезпечений увагою, турботою і матеріальним статком, а працездатні громадяни мали роботу. Всі ці вимоги складають структуру загальнолюдських цінностей, але їх реалізація неможлива, поки базові об'єкти загальнонародної власності перебувають у приватних руках олігархів. Сьогодні в Україні немає сили, крім людей, які поділяють комуністичні ідеї, що могла б реально протистояти олігархічній меншості й іноземному поневоленню. От чому сьогодні, як і в роки воєнних випробувань, розрухи і боротьби з контрреволюцією, так затребувані комуністи, справжні комуністи, люди, готові заради звільнення народу від гноблення піти на будь-які випробування, нестатки і жертви. Таких людей в Україні не тисячі, а мільйони. Однак вони роз'єднані, обманені, задані нестатками і бідністю. Потрібні політична організація і політична воля, здатні об'єднати цих людей у єдиний рух з єдиною метою, загальними засобами і

методами її досягнення. Такою політичною організацією в Україні на сьогодні є тільки Комуністична партія України (КПУ Симоненка).

Улітку 2003 року відбувся черговий з'їзд КПУ, де в доповіді П. Симоненка ми читаємо практично ту програму дій, що відповідає усім вимогам і сподіванням мільйонів громадян України. У доповіді П. Симоненка чітко констатувалося, що на частку приватного капіталу в Україні припадає 80% ВВП. Однак це не дало ні реального зростання виробництва, ні впровадження прогресивних технологій, ні великих закордонних інвестицій, а головне, не поліпшило життя переважної більшості народів. Приватний капітал став формою пограбування народу України. Комуністи бачать шлях виходу України із кризи через економіку, що спирається і на загальнонародну власність, на базові галузі виробництва, і на приватну власність, що ґрунтується на особистій праці, де власник і трудівник виступають в одній особі. Цей теоретично, науково обґрунтований висновок з'їзду Компартії України відкриває шлях до нової перебудови суспільства. Саме поєднання суспільної власності на базові галузі промисловості, землю, горілку, тютюн і приватної трудової власності дає можливість установити в Україні справді демократичний соціалізм, де державно-ринкове регулювання забезпечить і соціальну справедливість і приватну ініціативу, і пріоритет суспільних загальнодержавних інтересів у стосунках особистості і суспільства. Комуністи рішуче відкидають на смітник історії дурні ліберальні ідеї про слабку і бідну державу. Тільки сильна, багата держава може забезпечити кожній особистості умови для справжньої свободи і реалізації її здібностей і нахилів. Тому комуністи вимагають повернути базову власність державі і справжнього народовладдя через систему Рад як найдемократичнішу і найефективнішу форму організації державної влади і самоврядування. Не призначенці президентського клану, а обрані і підзвітні народу представники повинні керувати державою знизу догори.

На XXXVII з'їзді Компартії України комуністи чітко сформулювали: вони за націоналізацію базових галузей народного господарства, землі, горілки і тютюну, за владу Рад з виконавчими комітетами, обраними народом, за держмонополію банківської діяльності і зовнішньої торгівлі, за чіткий облік і планування використання державних ресурсів, за подолання демографічної катастрофи, бідності, безробіття й злиденності. План комуністів з виходу України із кризи і перехід до соціалістичного способу виробництва здається простим, але він надійний і реальний.

І. Націоналізація базових галузей господарства, землі, горілки і тютюну дасть можливість збільшити державний бюджет України в кілька разів. Тут необхідний референдум

про націоналізацію або закон.

2. Ця матеріальна база дасть можливість почати відродження усіх галузей народного господарства України. В тому числі мале і середнє підприємництво, особливо засноване на власній праці. Тут приватна ініціатива доповнюватиме державне виробництво.

3. На базі розвитку народного господарства негайно приступити до розв'язання соціальних проблем: зменшити плату за комунальні послуги, електроенергію, житло тощо, підвищити пенсії, стипендії, зарплати не нижче прожиткового рівня, розв'язувати проблему забезпечення житлом усіх громадян, забезпечити доступність цін кожному громадянину на основні продукти харчування і ліки. Це зупинить зростання смертності в Україні, що вже вдвічі перевищує народжуваність.

4. Майбутнє України прямо залежить від розвитку освіти, охорони здоров'я, науки і культури. Комуністи виходять з того, що тільки багата і сильна держава може забезпечити доступність цих життєво важливих галузей кожному громадянину України, незалежно від його соціального стану.

Навіть визначення лише цих чотирьох напрямів політико-соціальних перетворень показує, що тільки комуністи реально можуть вивести Україну із кризи і забезпечити її майбутнє.

Комуністи проти агресивного космополітизму, за національні інтереси, проти пропаганди жорстокості, аморальності, бездуховності, культу грошей як вищої мети життя, за валютний суверенітет, за справжню незалежність України від будь-яких іноземних наві'язувань нам чужої волі.

Незалежна, нейтральна, соціально справедлива і чесна перед своїм народом держава України — от ідеал комуністів. Хіба це не збігається зі сподіваннями і інтересами більшості громадян України? От чому комуністи затребувані часом і народом. От чому в цей грізний час жорстокої, підступної і невідворотної небезпеки для народу України необхідно підтримати комуністів, підтримати їхні вимоги і скинути ці божевільні, дурні, вигідні тільки нашим ворогам реформи, а разом з ними і реформаторів на смітник історії і будувати новий соціальний лад, де трудівник і власник поєднуються в одній особі.

Не будемо лукавити і доброді, і товариші, якщо чесно, то в сучасній кризовій обстановці України хто бажає добра народу України, той змушений підтримати комуністичні вимоги. От чому комуністи затребувані історією і народом. І будуть затребувані, поки на землі багата меншість пригнічуватиме бідну більшість. Комуністи вимагають: багатство має бути не награвоване, а зароблене. У цьому і закон, і пророки.

Василь СІРЕНКО, доктор юридичних наук, професор член-кореспондент НАН України, академік АПН України, народний депутат України, безпартійний.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

МИР ВАШОМУ ДОМУ!

► Наша пошта

Ваша суперрубрика — одна з кращих

Передплачую «Голос України» лише другий рік, просто не знав, що є така газета. Я завжди з недовірою ставився до офіційних видань, зазвичай вони сухі, стримані й раптом така приємна несподіванка! Є і офіціоз, є і багато інших цікавих матеріалів, різноманітні рубрики: «Аномалії», «Суспільство», «Сім'я». З інтересом читає «Голос України» і мій дідусь, а потім разом обговорюємо прочитане, дискутуємо. Спасибі за цікаву газету!

Ромни Сумської області.

З повагою,
І. КАРНАУХОВ.

Читаємо з друзями і родичами

Шановні працівники газети «Голос України»! Дякуємо вам за правдиву і цікаву газету! Наша родина передплачує її з 1992 року і жодного разу ніхто не пошкодував про це. Бережно і з великим задоволенням читаємо її самі і передаємо нашим родичам. Радимо усім передплачувати її, бо на сторінках нашої улюбленої газети є багато цікавого. Наприклад, «Сім'я», «Юридична консультація». А торік ми виграли вазу, це було справжнє свято! Спасибі вам за цікаву газету, бажаємо успіхів у роботі і найбільшу кількість передплатників!

З повагою,
Ніна КАРМАЗЬ і вся наша родина.

Пологи
Запорізької області.

Мал. з архіву «ГУ».

► Ваше здоров'я

Щоб не тиснуло — подбайте про себе

Чи знаєте ви, який у вас артеріальний тиск? А який рівень тиску є нормальним для людей вашого віку? Як попереджає Міністерство охорони здоров'я, відповіді на ці запитання повинен знати кожен українець! Бо інакше ви можете впевнено додати своє ім'я до групи ризику серцево-судинних захворювань. А одного дня лікарі і держава витратять на ваш порятунок багато часу і купу грошей.

Захворюванню системи кровообігу легше запобігти, ніж потім лікувати, — нагадують медики. Першопричина зростання серцево-судинних та судинно-мозкових захворювань — у громадській невідомості щодо факторів ризику. Ученими встановлено більше двохсот таких чинників. Серед них — нездоровий спосіб життя (паління, зловживання алкоголем, адинамія), незбалансоване харчування (ожиріння, надлишкова вага, високий рівень холестерину в крові), неухвалене ставлення до свого здоров'я (нервові стреси, несвоєчасне звертання до лікарів).

А як часто ви нервуетесь? Чи багато палите? І чи не вгамовуєте свої негативні емоції алкоголем?

На перший погляд, це прописні істини, але саме вони дали змогу знизити захворюваність та смертність населення від серцево-судинних та судинно-мозкових хвороб у країнах Європи на 60—80 відсотків.

«Україна може досягти позитивних зрушень з подолання цих хвороб, тільки якщо кожний громадянин перегляне своє ставлення до власного здоров'я, — сказав Міністр охорони здоров'я України Андрій Пίδαєв. — Постійні стреси, психоемоційні перевантаження і тиск понад 140/90 мм рт. ст. є достатніми причинами звернути увагу на стан свого здоров'я та відвідати лікаря».

За інформацією
МОЗ підготувала
Уляна СОФІЙСЬКА.

► Житейські історії

Ми живемо з вами в один час і в однакових, загалом, умовах, але стаємо різночасними. В одного життя — роман, в іншого — повість, у третього — нарис чи навіть анекдот... Щодня з нами трапляються «історії», з них складається доля, якої ми гідні.

Сусідка

Я знав, що моя сусідка живе одна з маленькою худенькою донькою. Її однокімнатна квартира була розташована за стіною, але мешкали ми в різних під'їздах. Я не був з нею знайомий, але бачив щодня, коли вона разом з донечкою проходила повз вікно. Ми були з нею, напевно, ровесниками, принаймні на вигляд їй було не більше тридцяти п'яти. Наші розкладні дивани-ліжка стояли так, що нас розділяла тільки тонка стіна. Лягали ми в той самий час. Іноді ночами вона плакала, уткнувшись обличчям у «мою» стіну, а я слухав її плач і подих. Обличчя наші були поруч, і я втішав її, водячи рукою по стіні там, де було її лице.

Я любив цю жінку за стіною і її маленьку доньку. І мені було добре з ними.

«Бурмило»

Аркадій Семенович — чоловік інтелігентний і скромний — вийшов увечері зі своєї дев'ятиповерхівки прогулятися. Сів на ослінчик у скверку. Навпроти, теж на ослоні, сиділа молода дівчина років вісімнадцяти. Аркадій Семенович мимоволі задивився на неї, замилувався. Гарна, витончена, граційна. Захотілося заговорити до неї, сказати що-небудь приємне. Але дівчина зненацька підвелася. І тихо й презирливо буркнула на адресу Аркадія Семеновича: «Вилупив баньки, бурмило», — і пішла геть.

Аркадій Семенович слів не розчув, він тільки дивився їй услід у надзвичайно піднесеному настрої, поки вродлива і граціозна не зникла...

На заробітки

Денис, у пошуках кращої долі, виїхав на заробітки до Португалії. Через рік викликав дружину Тетяну. На батьківщині, у провінційному містечку залишилася мама Дениса і п'ятилітня донька. Дитина дуже важко переносить розлуку з батьками, і кожний телефон-

ний дзвінок «відтіля» буквально ввергає дівчинку в невимовний сум: приходить до тьми дні три-чотири. А дзвінки стають дедалі рідше.

У далекій Португалії між татом і мамою пробігла чорна кішка, вони розлучилися. Денис одружився з португалкою, Таня зійшлася зі співвітчизником, що так само приїхав на заробітки.

А в маленькому провінційному містечку України вже не перший рік на них чекають передчасно посивіла бабуся та її красива кучерява внучка, в якій замість очей — дві великі сльози...

Після весілля

Ігор і Світлана були гарною парою. Вона ловила кожне його слово і захоплювалася ним. Але після весілля в ній з'явилася ненависть до всіх захоплень чоловіка.

Першими впали в немилість друзі. Вони все зрозуміли і зникли з обр'ю. Втім, Ігор завжди знає, де їх знайти, а друзі знаходять способи помститися Світлані за ворожість. На другому місці — мотоцикл.

— Настало літо, він увесь час віддає мотоциклу і друзям, а потім каже, що стомився і хоче спати. Мене абсолютно не слухає, тільки посміхається чи наспівує пісеньки, — скаржиться подружці Світлана.

Справді, Ігор спочатку парировав докори, потім став випивати, а незабаром і зовсім пішов «у підпілля»: після роботи — одразу на рибалку. Тепер Світлана дуже часто смажить рибу і плаче...

Тіша

Іноді я найжджаю в село до знайомих. Зріднився з ними, як із родичами. Якимось повертаюся з риболовлі, а біля сусіднього будинку сидить на лавочці знайома бабуся, сумно погойдується, ну мало не плаче.

— Про що смуток-туга, Миронівно? — запитую замість вітання.

— А чого радіти? За дитячим гамором скучила. Раніше дзвоном дзвеніло село від дитячого галасу. А тепер пройди всі вулиці з кінця в кінець — не почувеш. Як на цвинтарі.

Чи риба ні м'ясо

Владик — і в двадцять сім років. Хоч і одружився, а дорослості ні на грам. Інфантильний, ледачий, добродушний...

Зламалися в серванті такі собі маленькі пластмасові штучки, на яких тримається полиця. «Владик, — просить дружина, — зроби, будь ласка». Зробив — поставив під полицю кишеньковий ліхтар.

Знадобився йому ліхтар, забав Владик, куди його втулив. «Дочко, принеси!». Дівча витягає ліхтар, а посуд летить на підлогу, боляче б'ючи дитину по голові.

Утішили

Два «круті» братики приїхали з міста в село «відтягнути-ся». Прекрасна річка, луки, ліс... Багажник авто забитий випивкою і найдками. Гогочуть дві нафарбовані дівчи.

Зайшли брати в будинок. На ліжку — хвора мати, жаліється, що немає потрібних ліків.

— Ти запиши назви, — оптимістично каже старший, — ми тобі купимо і привеземо.

— Та, мабуть, віджила я своє

на білому світі, — тужливо мовила жінка. — Все тіло болить, і слабкість така, що руку несли підняти. Зиму не здолаю.

— Не переживай, мати, — утішає молодший. — Ми тобі такий пам'ятник збачаємо, який і всій окрузі не снився.

Маски

На роботі в неї був важкий день. Замовники так вимотали шефа, що Інні Петрівні довелося докласти чимало зусиль, щоб «збалансувати ситуацію». Дорогою додому її ні з того ні з цього вилаяли в автобусі. У відповідь Інна Петрівна лагідно посміхнулася і співчутливо вимовила:

— Як я вас розумію. — Що ти можеш розуміти? — визвірилась заведена бабука, але продовжувати скандал раптом роздумала.

Біля під'їзду власного будинку Інна Петрівна знову «підправила лице»: воно засвітилося спокоем і доброзичливістю. Чоловік і син привітно зустріли її — іскра широкі радості з'єднала їх.

«Господи, наскільки легше любити, ніж ненавидіти», — подумала Інна Петрівна.

(Далі буде).

Володимир КОСКІН.

Фотоетюд

Сергія КОВАЛЬЧУКА.

► **Домашній адвокат**

Батьківство того варте

Рубрику веде
юрисконсульт
Наталія
ХОМЕНКО.

Прожили з чоловіком у шлюбі майже десять років. Життя склалося добре: є улюблена робота, дім, достаток. Але сталося так, що ми не можемо мати власних дітей. Після довгих роздумів вирішили усиновити немовля, однак не знаємо, що для цього потрібно.

Подружжя КАРПОВИХ.

Чернівці.

Якщо подружжя виявило бажання усиновити дитину (за умови, що вони є громадянами України), йому треба звернутися із заявою до відділу освіти за місцем проживання з проханням дати висновок про можливість бути усиновителями. У спільній заяві про усиновлення дитини зазначається прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання кандидата в усиновителі, прізвище, ім'я, по батькові, вік усиновлюваної дитини, її місце проживання та обізнаність про стан здоров'я дитини. До заяви обов'язково потрібно додати довідку з місця роботи про посаду та заробітну плату або засвідчену копію декларації про доходи; копію свідоцтва про шлюб та медичний висновок про стан здоров'я усиновителів.

Для підготовки висновку про можливість бути усиновителями відділ освіти складає акт про результати обстеження житлово-побутових умов заявників (із зазначенням біографічних даних, складу сім'ї, наявності власних дітей, інших відомостей). Потім протягом десяти днів з дня подання документів готує висновок про їх можливість бути усиновителями, про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини, який водночас є підставою для взяття на облік як кандидата в усиновителі та для підбору і знайомства з дитиною. У разі відмови у взятті на облік — всі документи повертаються заявникові у п'ятиденний термін.

Після взяття на облік кандидатам надається необхідна інформація про дітей, яких бажають усиновити, і видається направлення на відвідання дитячого закладу для підбору, знайомства та встановлення контакту з дитиною. Кандидати в усиновителі, у свою чергу, мають право провести додаткове медичне обстеження дитини своїм лікарем, але у присутності представника державного дитячого закладу, в якому перебуває дитина, а також звернутися до місцевого суду із заявою про усиновлення конкретної дитини, зміну її прізвища, імені, по батькові, дати, місця народження та про запис їх батьками дитини.

Керівник державного дитячого закладу, де перебуває дитина, яку бажають усиновити, у свою чергу, подає до відділу освіти за місцем її перебування свідоцтво про народження дитини; свідоцтво про смерть її батьків або копію рішення суду про позбавлення батьківських прав, визнання батьків недієздатними, безвісно відсутніми чи оголошеними померлими; документи, які підтверджують, що батьки без поважних причин не беруть участі у вихованні та утриманні дитини або розшукуються, акти, складені органами внутрішніх справ про те, що дитину було підкинута (залишено); письмову згоду батьків, опікуна чи піклувальника дитини або державного дитячого закладу, в якому вона перебуває, на усиновлення, засвідчену державним нотаріусом чи керівником державного дитячого закладу та висновок про стан здоров'я, фізичний та розумовий розвиток дитини.

Усиновлення дітей громадянами України провадиться рішенням місцевого суду за обов'язкової присутності усиновителів. Лише пред'явивши копію рішення суду, можна забрати дитину з місця її проживання вже до рідного дому.

Гастрономічні вподобання розповідають про характер

► **Турманам на замітку**

Чого зволите скуштувати? Овочевий салатик? Біфштекс? Тістечко? А от і спіймалися! Тепер ми знаємо, що ви за «фрукт»!

Макарони люблять люди практичні, які не витають у хмарах. Їм властиві ощадливість і конкретність. Вони намагаються надто не розмірковувати і не аналізувати свої вчинки. Що стосується товариськості, життєлюбства і відвертості, то в цьому їм немає рівних.

М'ясу віддають перевагу люди напористі, завзяті, з великими амбіціями і бажанням виявити себе. Щоб здійснити свої бажання, вони здатні зневажити інтересами інших. «М'ясоїдам» варто частіше піклуватися про інших і виховувати в собі альтуїзм.

Овочі в меню свідчать про те, що ви — людина пряма і відкрита, але аж ніяк

не нудна і не поверхова. За показною зарозумілістю приховано багато цікавих і несподіваних рис.

Любителі фруктів — тактовні, чутливі. Їм властиві романтизм, широсердність і вразливість.

Ласуни — народ дружелюбний, веселий і товариський. Їм дуже подобається живе спілкування. Здатні на глибоку прихильність до інших, але за лежні від любові до себе навколишніх.

Пристрасть до делікатесів мають сильні особистості, які вмюють себе контролювати і відчують перевагу над іншими. Їм важко годогити. Насправді за таким «апломбом» ховається вразливість і страх бути скривдженими.

Ю.П.

► **Фото з альбому**

Ядвіга залишилася сама з двома дітьми невдовзі після того, як зрозуміла: жінка не повинна зациклюватися на кухні та безкінечно водити хороводи навколо чоловіка. Вона має вчитися! Вищу освіту молода жінка таки здобула, водночас працюючи вчителькою.

— Ми надзвичайно вдячні мамі за життєвий приклад, — розповідає дочка Ніна. — Вона вчила нас, що людей цуратися не слід, забагато усамітнюватися шкідливо. Ми надзвичайно любимо нашу маму ще й за те, що зуміла створити сім'ю із залишків двох неповних родин. І яку сім'ю!

Колись Ядвіга їхала в автобусі на город. Раптом з'ясувалося, що в неї нема п'яти копійок на квиток. Виручив незнайомий чоловік, котрий дав їй аж дві монетки — щоб було за що й повернутися. За два тижні вона побачила його на вулиці з маленьким хлопчиком. Очі автобусного благодійника були якісь надзвичайно сумні, і жінка вирішила розвеселити його. Тихенько підійшла і жартома постукала по спині: «Можна?» — «Прошу», — обізвався чоловік. — «А надовго?» — «Та хоч на все життя. Я вдівець, дружину недавно поховав. Ось синок залишився». Тепер Ядвіга Феліксівна Остров-

ська жартує, що Євген Михайлович придбав її за п'ять копійок.

Так Ядвіга та Євген у легких, жартівливих стосунках долають

найкрутіші пороги життєвої ріки. Навіть підступні хвороби та групи інвалідності обох не стали причиною, щоб варитися лише в домашньому котлі. Майже в сімдесятилітньому віці шанована колишня вчителька раптом зрозуміла, що їй слід було обирати іншу професію, журналістику. І прий-

шла в пресу. Як активний громадський кореспондент.

Рухлива та жвава, вона постійно мандрує: Карпати, Зарваниця, Бакота... В інтернати, притулки, громадські осередки. Її часто запрошують приєднатися до соціально-проблемних акцій. А ще пані Ядвіга має для кожного місцевого видання свою цікавинку. В одній редакції залишить нарис про неординарну людину, у другій — репортаж про цікаву поїздку, третій запропонує секрети своєї кухні або розповідь про рослину-екзот, яку вирощує на власному городі, оздоровлюється нею і дарує іншим, щоб не хворіли.

Якщо ж вам пощастить і вас запросять у гніздечко «сивих голуб'ят» Ядвіги та Євгена, чимало ботанічних дивовиж зустрінете, цілющі трав'яні чаї та страви скуштуєте, побачите витвори майстровитих рук господаря. А ще відчуєте енергію добра, яку черпає подружжя від природи-матінки, довіру та взаєморозуміння, які молодим перейняти не зайво.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.
На знімку: у них усе на двох, і, звісно, призи нашої газети — також.
Фото автора.

► **Цікаво знати**

Товстушкам — по шоколадці!

Фланоїд — унікальна речовина, що благотворно впливає на роботу серця та обіг крові. Тому що сприяє руйнуванню тромбів — причини порушення кровообігу, серцевих нападів та інших хвороб. Але не багато хто знає, що шматочок шоколаду містить стільки фланоїдів, скільки в шести яблуках, п'яти чашках чаю, двадцяти восьми склянках білого вина і двох склянках червоного. Крім того, встановлено, що шоколад знижує кров'яний тиск. Тому шоколад — просто знахідка для тих, хто сидить на дієтах, а також для людей з надмірною вагою. Тільки їсти його треба в розумних межах, природно!

Костюм для ділової людини

► **Модне законодавство від Вороніна**

Респектабельний імідж потребує, щоб одяг був високої якості і мав сучасний силует. Він не повинен бути надто помітний, але елегантний і відповідати тому положенню в суспільстві, що його чоловік займає.

Темно-синій костюм найбільше створює враження респектабельності. Саме з нього чоловік має почати формувати свій гардероб.

Сірий костюм — це другий костюм підприємця. Створює враження м'якості і доступності. Необхідний у дні, коли чоловікові знадобиться налаштувати людей на відвертість.

Кольоровий костюм сприяє бажаному похваленню чоловічого гардероба. Можливий і однотонний варіант, і в смужку або в клітинку.

Картатий костюм більше пасує чоловікові середнього і високого зросту. Доречний для службових і суспільних заходів.

У гардеробі ділової людини обов'язково мають бути **спортивні піджаки**: твідовий — для зими, полегшений — для весни і осені, шовковий або бавовняний — для літа. Для неофіційних зустрічей з колегами і діловими партнерами підійде синій блейзер із сірими, бордовими, темно-сірими, бежевими брюками. Такі варіанти доречні на ділових зустрічах у вихідні дні і на конференціях, де підходить така форма одягу.

Фото з архіву «ГУ».

Студенти, одружуйтеся!

► **Батьківські збори**

Закінчивши третій курс місцевого вузу, вирішили з коханою одружитися. Але є проблема — відсутність житла. Чули, що студентським сім'ям надають кімнати в гуртожитку. Чи справді це так?

Подружжя СНИЖЕНКІВ.

Донецьк.

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.03.2001 р. № 92-р про заходи щодо підтримки становлення та розвитку студентської сім'ї подружжя студентів у першочерговому порядку забезпечується окремими кімнатами у гуртожитках. Також прийнятими заходами визначено завдання центральним і місцевим органам виконавчої влади щодо матеріальної та соціальної підтримки студентів, які мають сім'ї, поліпшення їх побутових умов. Зокрема, подружжя випускників вузів мають першочергово забезпечуватися роботою в межах одного населеного пункту. Для сімейних студентів резервуватимуть тимчасові робочі місця, що дасть їм можливість працювати у вільний від навчання час. Низка заходів передбачає пільги для влаштування дітей із студентських сімей у дошкільні заклади, для відпочинку і оздоровлення їх разом із батьками. Центри соціальних служб для молоді надаватимуть сім'ям студентів необхідну ін-

формаційну, психологічну, соціально-правову допомогу. А влада, у свою чергу, сприятиме благодійним фондам підтримки і розвитку студентських сімей.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ. ▼

зПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Клуб «Суперкниги».

09.25 Крок до зірок.

09.55, 14.30, 15.10, 21.55, 01.20 Погода.

10.00 Дитяча лінія.

10.15 Територія безпеки.

10.30 Нова армія.

11.00 Музичні теленовини.

11.20 Модна лінія.

11.45 Здоров'я.

12.10 Аеросалон.

12.25 «Сільський час» з К. Вороненко.

13.10 Школа академіка П. Саблука.

13.25 Рік культури в Україні.

«Таланти твої, Україно!».

Вінницька область. Частина 2.

14.10 Дорогами України. Запоріжжя.

14.35 Духовний вісник.

15.00 Вісті.

15.15 Для тих, хто вдома.

15.30 Мультфільм на замовлення.

16.00 Форсаж.

16.25 Футбол. Ліга чемпіонів. Тижневий огляд.

17.00 Перехрестя.

17.30 Аудієнція.

18.00 Діловий світ. Тиждень.

18.30 Бінго Бум Лото.

19.00 Вісті.

19.10 Рік культури в Україні. Худ. фільм «Ярослав Мудрий». 2 серія.

20.35 Вечірня казка.

20.50 Лотерея «Кено».

21.00 «Вісті тижня» з М. Канішевським.

22.00 Спортклуб.

22.50 Служба розшуку дітей.

23.00—01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.25 Гандбол. Чемпіонат світу. Жінки. Японія — Україна.

02.45 Музик-бокс.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Авторський проект О. Марченко «Імена».

10.50 Телефортуна.

11.30 Хай щастить!

КДРТРК

12.00 Запитай у влади.

12.35 Актуальний тиждень.

12.45 Вищий пілотаж.

13.05 Життя без болю.

13.10 Архмісто.

13.25 Новобудова.

13.35 Світ авіації і туризму. Новини.

13.45 Шлях до успіху.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Бокс по-справжньому. Віталій Кличко — Кірк Джонсон.

08.15 Прихована камера.

09.00 Лото-забава.

14.00 Дісней. Мультсеріал «Міккі Маус та його друзі».

14.30 Дісней. Мультсеріал «101 далматинець».

15.00 «Єралаш».

15.15 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Жіноча логіка».

17.20 Аншлаг, аншлаг.

18.20 Останній герой-4.

19.30 ТСН. Епіцентр.

20.15 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Будинок великої матусі».

22.05 Жарт за жартом.

23.40 Бокс по-справжньому. Віталій Кличко — Кірк Джонсон.

00.00 Худ. фільм «Тіло-двійник». ■

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

06.00 Погода.

06.05 Серіал «У пошуках морських пригод».

07.00 Худ. фільм «Маппетс із космосу».

08.30 Дискавері.

09.30 Академія сміху.

10.10 Прокинься і співай.

11.05 Караоке на майдані.

11.45 Все для тебе.

12.20 Мелорама.

13.00 Інтелект-шоу «LG-Еврика».

14.00 ВВС. «Жива природа. Вбивство заради життя».

15.00 Команда «Еквітес».

15.55 KBK-2003.

17.40 Худ. фільм «Голий пістолет 33 1/3».

19.10 Шанс.

20.00 Інформаційно-аналітична програма «Подоробиці тижня».

20.50 Худ. фільм «Війна».

23.15 Худ. фільм «Патріотична комедія».

01.20 Худ.фільм «Готель «Мільйон долларів». ■

03.30 Міс світу-2003. Фінал.

05.30 Голлівуд — фатальні жінки.

ICTV

05.25 Худ. фільм «Не ставте лісовику капкани».

06.40 Погода.

06.45 Серіал «Найтмен».

07.35 Погода.

07.40 Мультсеріал «Капітан Сіміан».

08.05 Мультсеріал «Харрікени».

08.35 Мультсеріал «Справжні монстри».

09.00 Худ. фільм «Десяте королівство». 3 серія.

10.45 Програй мільйон.

11.25 Квартирне питання.

11.55 Галопом по європах.

12.45 Факти. День.

13.00 Серіал «Найтмен».

13.55 Худ. фільм «Дев'ять ярдів».

15.50 Худ. фільм «Принцеса на бобах».

18.00 Докладно з Д. Кисельовим.

18.35 Погода.

18.45 Факти. Підсумок дня.

19.05 Худ. фільм «Горець-4. Кінець гри».

20.50 Шоу О. Степаненко.

21.50 Худ. фільм «Шосе 666». ▲

23.35 Автопарк. Парк автомобільного періоду.

00.15 Спортпрогноз.

00.20 Худ. фільм «Сховище». ▲

02.15 Худ. фільм «Я тебе ненавиджу».

03.30 Худ. фільм «Принцеса на бобах».

СТБ

07.25 Худ. фільм «Жандарм із Сен-Тропе».

09.10 Прогноз погоди.

09.15 Ні хвоста ні луски.

09.35 На перший погляд. «Шрі-Ланка».

10.00 Серіал «Наш Чарлі».

11.00 Серіал «Вітер і Хмарка».

11.55 Прогноз погоди.

12.00 Док. серіал «Світ дикої природи».

12.30 Х-пансія.

12.50 Колія.

13.10 Худ. фільм «Біг Мен».

15.00 Світ комп'ютерів.

15.30 Кентавр.

15.55 Італійський футбол. Серія «А». «Інтер» — «Перуджа».

18.00 Автостиль.

18.20 Худ. фільм «Леді Гамільтон: між безчестям і коханням». ▲

20.35 Прогноз погоди.

20.40 Бізнес-студія.

21.20 Худ. фільм «Білий тигр». ▲

23.15 Світ комп'ютерів.

23.45 Кентавр.

00.05 Україна енергетична.

00.30 Худ. фільм «Затемнення».

02.45 Італійський футбол. Серія «А». Центральний матч туру.

НОВИЙ КАНАЛ

07.50 Церква Христова.

08.10 Мультсеріал «Картуш — вуличний принц».

08.35 Мультсеріал «Скубі Ду шоу».

09.00 Мультсеріал «Му і Ципа».

09.30 Мультсеріал «Маска-2».

10.00 «3x4». Найкумедніше домашнє відео.

10.40 Худ. фільм «Зенон».

12.15 Серіал «Індіана Джонс: Оганга — повелитель життя».

14.00 Худ. фільм «Повернення високого блондина в чорному черевiku».

15.30 Серіал «Громадянин начальник».

16.30 Спецрепортер.

16.45 Погода.

16.55 Худ. фільм «Сестри по нещастю-2».

18.50 Худ. фільм «Індіана Джонс. У пошуках втраченого ковчегу».

21.05 Худ. фільм «Обман». ▲

23.10 Гол!

00.30 Худ. фільм «Титаник».

02.05 Серіал «Індіана Джонс: Оганга — повелитель життя».

03.30 Худ. фільм «Зенон».

04.55 Худ. фільм «Титаник».

ПЕРШИЙ КАНАЛ. ВСЕСВІТНЯ МЕРЕЖА

07.00 Новини.

07.10 Худ. фільм «Зіта і Гіта».

08.40 «Єралаш».

09.00 Новини (із субтитрами).

09.20 Армійський магазин.

09.40 Мультсеанс.

10.00 «Непутні нотатки» із Д. Криловим.

10.20 Доки всі вдома.

11.00 Новини (із субтитрами).

11.10 Святковий концерт.

27 грудня 2003 р. за адресою: м. Ужгород, пл. Б. Хмельницького, 2/507 об 11 год. 00 хв. відбудеться аукціон за грошові кошти з продажу майна підприємства-банкрута ТОВ «Інтервал».

Склад майна: Лот № 1: Ємкість із сталі марки ст. 3 (чорний метал). Початкова вартість 300,00 (триста гривень) без ПДВ; (Лот № 2): Ємкість алюмінієва із листів сплава А. Початкова вартість 1260,00 грн. (одна тисяча двісті шістдесят гривень) без ПДВ.

Для участі в аукціоні потенційним покупцям слід подати заявки на участь у торгах не пізніше ніж за три дні до проведення аукціону та внести в безготівковому порядку кошти в розмірі 10% від початкової ціни продажу товару Філії Агентства з питань банкрутства в Закарпатській області на розрахунковий рахунок 26000014776 в АППБ «Аваль» в м. Ужгороді, МФО 312345, код 26252740.

З усіх питань організації та проведення аукціону слід звертатися за адресою: м. Ужгород, пл. Б. Хмельницького, 2/507, тел. (03122) 3-59-37.

13.00 Худ. фільм «Дитина до листопада».

15.00 Криве дзеркало.

17.00 Новини.

17.10 Худ. фільм «Білий король, червона королева».

19.00 Час вибору.

РТР

04.55 Фільм-казка. «Гіга, Ангел, Сніжок та інші», «Про те, як Колька і Петька літали в Бразилію».

06.10 Серіал «Академія чаклунства».

06.30 Світ на межі.

07.00 Вісті.

07.10 Військова програма.

07.30 Студія «Здоров'я».

08.05 ТБ Бінго-шоу.

08.25 Місцевий час. Вісті — Москва. Тиждень у місті.

09.05 У «Містечку». Звіт за листопад.

09.40 С. Альтов. «Про все!». 10.00 Вісті.

10.10 Сто до одного.

11.00 Навколо світу.

12.00 Діалоги про тварин.

12.50 У «Містечку».

13.00 Вісті.

13.10 Худ. фільм «Діло було в Пенькові».

15.10 М. Михалков. Російський вибір.

16.00 Вісті.

16.10 У «Містечку».

16.20 Кімната сміху.

17.25, 19.10 Концерт «Телеканал «Росія» збирає друзів».

19.00 Вісті.

20.00 Вісті. Вибори-2003.

21.30 Худ. фільм «Кавказька полонянка, або Нові пригоди Шурика».

23.00 Вісті. Вибори-2003.

02.00 Канал «Євроноьюс».

РТР «Планета»

07.00 Худ. фільм «Дванадцять стильців».

08.15 Навколо світу.

09.00 Серіал «Вулиця Карно». «Зміни в почуттях».

09.30 Мій цирк.

10.00 Студія «Здоров'я».

10.25 Світ на межі.

10.50 Перепутові острови.

11.15 Вісті—Москва. Тиждень у місті.

11.50 Сам собі режисер.

12.30 Худ. фільм «Дванадцять стильців».

13.50 У «Містечку».

14.00 Вісті.

14.10 Школа лихослів'я.

15.05 Худ. фільм «Маскарад».

16.50 У «Містечку».

17.00 Вісті.

17.10 Збірна Росії.

17.35 Навколо світу.

18.25, 20.10 Концерт «Телеканал «Росія» збирає друзів».

20.00 Вісті.

21.00 Вісті. Вибори-2003.

22.30 Худ. фільм «Усе шкереберть»

00.00 Вісті. Вибори—2003.

03.00 «Історичні хроніки» із М. Сванідзе. «1910. Лев Толстой».

03.45 Романтика романсу.

04.25 Вісті-спорт.

04.35 Школа лихослів'я.

05.25 Надбання республіки.

05.40 У «Містечку». Звіт за листопад.

06.10 Сам собі режисер.

Програма друкується з електронної версії, наданої газетою «Говорить і показує Україна».

Триває передплата на «Голос України»

Передплатні індекси:

для індивідуальних

передплатників — 40224.

для підприємств і організацій — 60955.

ПРОГРАМА ТЕЛЕБАЧЕННЯ НА 1 — 7 ГРУДНЯ

Жіноча логіка на каналі «1+1»

Слідом за професійним сищи-ком Анастасією Каменською та аматоркою приватних розслідувань

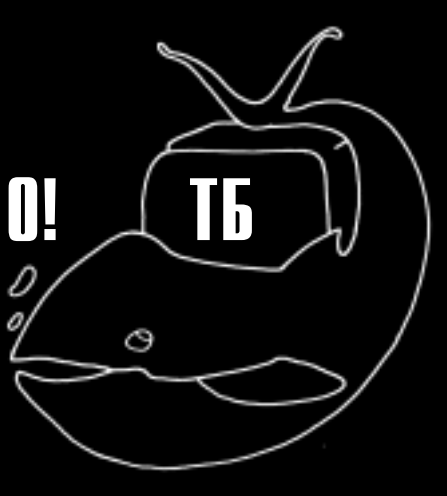
у **МОРІ** інформації серед дрібної рибинки і риби великої телебачення — **КАШАЛОТ**

ПРОГРАМА ТЕЛЕБАЧЕННЯ НА 1 — 7 ГРУДНЯ

Жіноча логіка на каналі «1+1»

Дашею Васильєвою в ефірі «плюсів» знову з'являється дилетант, екс-балерина Ольга Туманова. Уже з 30 листопада дивіться російський детективний серіал «Жіноча логіка» з Алісою Фрейндліх у головній ролі.

Відома акторка одержувала чимало пропозицій знятися в тому чи тому серіалі. Але нічого її не надихало. Прима Велико-го драматичного театру не бажала відволікатися від сцени на всілякі «дріб'язки». Але сценарій, надісланий їй режисе-

Жіноча логіка на каналі «1+1»

ром Ельдором Уразбаєвим (зняв «Транссибірський експрес», «Візит до Мінотавра»), зацікавив Алісу Бруновну. Ось тільки назва знітила. Спочатку історія співробітниці видавництва Ольги Туманової, шанувальниці детективів, яка самотужки розслідує злочин, скоєний у неї вдома, називалася «Легка хода».

Сценарист так озаглавив свій твір, керуючися фактом біографії героїні — в минулому вона була балериною. Однак коли сценарій потрапив до Фрейндліх, в акторки була зламана нога. Тому сценарій переназвали в «Жіночу логіку».

АНОНСИ

невезіння: обидві незалежно одна від одної закохалися в одного хлопця на ймення Майкл. Який до того ж виявився міжнародним шпигуном...

Реж. А. Хіллер. У ролях: Ш. Лонг, Б. Мідлер, П. Койот, Р. Проскі, Дж. Шак.

Будинок Великої Мамочки

Канал «1+1», неділя, 7.12.03, 20.15

Двоє поліцейських стежать за будинком Великої Мамочки —товстелезної негритянки, з якою має зв'язатися небезпечний злочинець. Раптово «ненька» їде. І один з поліцейських — відомий майстер перевдягання — вирішує зайняти її місце...

Реж. Р. Госнелл. У ролях: М. Лоуренс, П. Джаматтіні, Н. Лонг, Я. Вашингтон.

Реж. Джон Глен. У ролях: Крістофер Ламберт, Керрі Фокс, Вінсент Ріган.

Чорний ангел

СТБ, вівторок, 2.12.03, 22.00

Детектив. У розкішному замиському особняку, де проживає заможний і поважний суддя, скоєно вбивство. Його прекрасна дружина розстріляла з пістолета літнього чоловіка, який нібито намагався її згвалтувати. На прохання судді захищати взяту під арешт жінку береться відомий адвокат Дерольм. Під час скрупульозного розслідування з'ясовується, що хтось знає про те, що сталося, дуже багато...

Реж. Ж.-К. Бріссо. У ролях: Ч. Каріо, М. Пікколі, С. Варган.

Непристойне везіння
Новий канал, п'ятниця, 5.12.03, 20.35

Лорен і Сенді — акторки, які завжди суперничають і сваряться, чий талант — це не так уміння натхненно грати, як уміння притягувати до себе неприємності. Вершина їхнього

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ Профілікатика передавача

13.50 Вісті.
14.00 Парламентські слухання. ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «5»

16.00 До Всесвітнього Дня боротьби з ВІЛ/СНІДом. «Лінія здоров'я».

16.15 Студія «5».
16.50, 17.30, 22.05, 01.20, 01.50 Погода.
16.55 Закон є закон.
17.00 «Про нас» із Х. Стебельською.
17.05 Резонанс.
17.25 «Про нас» із Х. Стебельською.
17.35 Під егідою Кадуцця.
17.55 «Про нас» із Х. Стебельською.
18.00 Україна: день за днем.
18.50 Вісті.
19.10 Саме той.
19.30 Закон є закон.
19.35 До Всесвітнього Дня боротьби з ВІЛ/СНІДом. Концертна програма «Залишаюся живим».

20.45 «Про нас» із Х. Стебельською.
20.50 Лотерея «Кено».
21.00 Вісті.
21.30 Мас-медіа.
21.35 Тема дня.
21.45 Світ спорту.
21.55 Ситуація.
22.00 Вісті.
22.10 Наш футбол.
22.50 Служба розшуку дітей.
23.00-01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.25 Служба розшуку дітей.
01.30 Еготера.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2 ОСВІТНІЙ КАНАЛ

10.10 Цей день в історії.
10.15 Історія української державності.
10.45 Кам'яні мешканці Асканії. УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»

11.00 До 90-річчя від дня народження Г.Майбороди. Кіноконцерт.
11.15 «Немеркнучі зірки». Платон Майборода. Фільм 1. До 85-річчя від дня народження.
11.50 «Євгенія Геник. Мелодії барв».

КДРТРК

12.00 За київським часом.
12.10 Крихітка.
12.30 Медичний центр «Довіра».
12.35 Конкурси.
13.05 Острів скарбів.
13.25 Краса і здоров'я.
13.40 За київським часом.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.02 ТСН.
07.30 Серіал «Уокер — техаський рейнджер».
09.00 Велике прання.
14.00 Серіал «Ризиковані ігри».
14.30 Серіал «Оригінали».
15.00 Серіал «Та невже?».
15.30 Серіал «Друзі».
16.05 Хочу і буду.
16.45 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Хто ця дівчина?».
18.35 Серіал «Бідна Настя» .
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 ТСН. Погода
20.15 Серіал «Бригада».
21.20 Чекай на мене.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) за заявою Прокурора Ленінського району м. Дніпропетровська в інтересах держави в особі Державної податкової інспекції у Ленінському районі м. Дніпропетровська у справі № Б15/65/03 визнав Товариство з обмеженою відповідальністю «Стілекс» (49000, м. Дніпропетровськ, пр. Петровського, 17/8, р/р 260031118991001 в Правобережному відділенні ПриватБанку, МФО 305299, ОКПО 30260921) банкрутом та розпочав ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Тагаєва Володимира Павловича, ліцензія № 250314 (49000, м. Дніпропетровськ, а/с-63, тел./0562/323521).

22.15 «Документ». Док. фільм «Нобелівські лауреати: Михайло Горбачов».
00.05 ТСН.
00.25 Худ. фільм «Експерти». ▲

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

06.00 Новини.
06.05 Пробінься і співай.
07.00 Подорожі. Економічний огляд.
07.10 Новини.
07.20 Англійський алфавіт для дітей.
07.35 Абетка-малюток.
07.40 Арифметика-малюток.
08.00 Новини.
08.20 Народна платформа.
08.25 Худ.фільм «Голий пістолет 2 1\2». ▲
09.00 Новини.
10.10 Планета здоров'я.
10.50 Мультфільм.
11.00 Серіал «Пані Перемога». Заклучна серія.
12.00 Новини.
12.15 ВВС. «Жива природа».
13.15 Серіал «Пекло у раю». ▲
14.00 Мультфільм.
14.25 Команда «Еквітес».
15.00 Новини.
15.20 Худ. фільм «Любов і голуби».
17.15 Народна платформа.
17.25 КВК-2003.
18.00 Новини.
19.05 Кримінал.
20.00 Інформаційний канал «Подорожі».

20.35 Серіал «Next-3».
21.35 Серіал «Інструктор».
22.40 Дійові особи».
23.10 На лінії вогню.
23.40 Час футболу.
00.30 Подорожі. Підсумки дня.
00.55 Серіал «ФБР. Елітний підрозділ». ▲
02.00 Худ. фільм «Остання хвилина Казбаха». ▲
03.40 Серіал «Пані Перемога». Заклучна серія.
04.25 Серіал «Метушливе місто-4».
04.45 Голлівуд. Фатальні жінки.
05.35 Мультфільм.

ІСТV

05.00 Ранкова музика
05.40 Серіал «Досьє детектива Рокфорда»
06.30 Служба розшуку дітей
06.35 300 сек/год.
06.40 Мультсеріал «Справжні монстри».

07.10 Мультсеріал «Сучасне Роккове життя».
07.35 Погода.
07.45 Факти. Ранок.
07.50 Ділові факти.
07.55 Спорт.
08.00 300 сек/год.
08.05 Каламбур.
08.40 Погода.
08.45 Факти. Ранок.
09.00 Спорт.
09.05 Квартирне питання.
09.45 Серіал «Мисливець за старовиною-2».

10.50 Дівочі сльози.
11.50 Шоу О. Степаненко.
12.45 Факти. День.
13.15 Худ. фільм «Таємниця Ордена».
15.10 Мультсеріал «Сучасне Роккове життя».
15.35 Мультсеріал «Чарівний світ Текса Ейворі».
16.05 Галопом по Європах.
16.45 Серіал «Мисливець за старовиною-2».
17.45 Дівочі сльози.
18.35 Погода.

18.45 Факти. Вечір.
19.05 Коктейль.
19.45 Худ. фільм «Безликий».
21.35 Погода.
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.10 Худ. фільм «Пітон-2».
23.55 Україна енергетична.
00.25 Серіал «Графіна де Монсоро».
01.30 «Третя зміна» представляє: худ. фільм «Месник», 03.10 Худ. фільм «У пошуках капітана Гранта». 6 серія. Коктейль.

СТБ

06.40 Прогноз погоди.
06.45 Худ. фільм «Берег спасіння».
08.00 Бізнес-студія.
08.40 «Маски-шоу». Найкраще.
09.10 Серіал «Чортеня».
10.10 Худ. фільм «Чарівний браслет».
12.10 Час «К».
12.40 Худ. фільм «Берег спасіння».
14.00 Вікна. Новини.
14.10 Худ. фільм «Вітя Давидов і Голіаф».
14.40 Худ. фільм «Американ бой». ▲
16.50 Серіал «Карабінери».
18.00 Вікна. Кримінал.
18.10 Вікна. Столиця.
18.20 «Маски-шоу». Найкраще.
19.00 Заборонена зона.
20.00 Голод.
21.00 Вікна. Новини.
21.20 Вікна. Спорт.
21.35 Прогноз погоди.
21.40 Вікна. Бізнес.
22.00 Італійський футбол. Серія «А». Огляд матчів туру.
23.10 Чемпіонат України зі стриптизу. Фінал.
00.50 «Маски-шоу». Найкраще.
01.20 Вікна. Опівночі.
01.35 Серіал «Карабінери».
02.45 Автостиль.
03.10 Вікна. Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

06.20 Модне здоров'я.
06.25, 06.35, 07.10, 07.25, 07.40, 08.20, 08.40 Підйом.
06.30, 07.30, 08.30, 09.00 Репортер.
06.50 Мультсеріал «Оггі і кукарачі».
07.50 Серіал «Малкольм у центрі уваги».

09.05 Один за всіх.
10.10 Худ. фільм «Сестри по нещастю».
12.00 Модне здоров'я.
12.10 «Вікна» із Д. Нагієвим.
13.15 Худ. фільм «Між темрявою і світанком».

15.10 Мультсеріал «Сильвестр і Твіті — детективи».
15.35 Мультсеріал «Ракети».
16.00 Мультсеріал «Пригоди Дигимонів».
16.20 Серіал «Бунтівний шлях».
17.15 Серіал «Малкольм у центрі уваги».
18.10 Серіал «Дикий янгол».
19.00 Репортер.
19.25 Погода.
19.35 Серіал «Маросейка,12».
20.30 Кунсткамера the best.
21.05 «Вікна» із Д. Нагієвим.
22.10 Худ. фільм «Діти понеділка».
23.50 Репортер.
00.10 Погода.
00.20 25-й кадр.
00.35 Серіал «Рятувальники».
01.35 Служба розшуку дітей.
01.45 Спецрепортер.

ПЕРШИЙ КАНАЛ. ВСЕСВІТНЯ МЕРЕЖА

07.00 Новини.
07.10 Телеканал «Добрий ранок».
08.00 Новини.
08.10 Телеканал «Добрий ранок».
09.00 Серіал «Інспектор Деррик».
10.00 Док. детектив «Полювання на вчених». Справа 2002 року.
10.30 Подорожі натураліста.
11.00 Новини (із субтитрами).
11.20 Серіал «Берег мрії».
12.10 Здоров'я.
12.50 Смак.
13.10 Місто жінок.
14.00 Новини (із субтитрами).
14.20 Худ. фільм «Житіє Дон Кихота і Санчо». 1 серія.

15.50 Кумедні люди.
17.00 Новини.
17.30 «Кумири». Т. Міансарова.
18.00 Велике прання.
19.00 Чекай на мене.
20.00 Час.
20.30 Вечір, присвячений Ю. Нікуліну.
22.00 Худ. фільм «Золото Югри». 1 серія.
23.10 «Театр ляльок» із М. Леонтьєвим.
23.50 Шукачі. «Государева дорога».
00.20 Док. фільм «Два життя».
00.40 Серіал «Квиток до Риги».
02.00 Новини.
02.05 Серіал «Житіє Дон Кіхота і Санчо». 1 серія.
03.30 Велике прання.
04.00 Новини.
04.05 Велике прання.
04.20 Серіал «Берег мрії».
05.00 Кумедні люди.
06.00 Серіал «Інспектор Деррик».

РТР

04.00 Добрий ранок, Росіє!
07.45 Худ. фільм «Золота дитина».
09.35 У «Містечку».
09.45 Вісті. Чергова частина.
10.00 Вісті.
10.30 Місцевий час. Вісті — Москва.
10.50 Коротке замикання.
11.50 Вісті тижня.
12.45 Вісті. Чергова частина.
13.00 Вісті.
13.10 Місцевий час. Вісті — Москва.
13.30 Що хоче жінка.
14.30 Серіал «Леді Мер».
15.30 Вісті. Чергова частина.
15.40 Місцевий час. Вісті — Москва.
16.00 Вісті.
16.10 Серіал «Бандитський Петербург». Фільм 6. «Журналіст».

17.10 Серіал «Ундіна».
18.00 Вибори-2003.
19.00 Вісті.
19.30 Місцевий час. Вісті — Москва.
19.50 На добраніч, малюки!
19.55 Серіал «Лінії долі».
21.00 Серіал «Оперативний псевдонім».

22.00 Вісті+.
22.20 Черговий по країні. М. Жванецький.
23.15 Народний артист.
23.25 Вісті. Чергова частина.
23.40 Концерт «Навіть не пробуй!».
00.45 Худ. фільм «Веселощі в Акапулько».

02.25 Дорожній патруль.
02.35 Канал «Євроньюс».
03.45 Вісті. Чергова частина.

РТР «Планета»

07.00 Добрий ранок, Росіє!
10.15 Серіал «Ундіна».
11.00 Вісті.
11.30 Вісті-Москва.
11.45 Ліки майбутнього.
12.00 Вісті тижня.
12.55 Що хоче жінка.
13.40 Новини культури.
14.00 Вісті.
14.10 Вісті-Москва.
14.30 Серіал «Оперативний псевдонім».

15.15 Коротке замикання.
16.00 Док. серіал «Ордени минули країни». Орден Кутузова.
16.30 Вісті-спорт.
16.40 Вісті-Москва.
17.00 Вісті.
17.10 Худ. фільм «Скажи, мамо, чи любиш ти мене?».

18.40 Серіал «FM і хлопці».
19.15 Серіал «Дикий янгол».
20.00 Вісті.
20.30 Вісті-Москва.
20.45 Новини культури.
21.05 Петербург. Час і місце.
21.30 Серіал «Ундіна».
22.15 Серіал «Лінії долі».
23.00 Вісті+.
23.20 Худ. фільм «Ловкач і Хіппоза».
00.50 З легким жанром!
01.15 Вибори-2003.
02.15 Серіал «Дикий янгол».
03.00 Вісті.
03.30 Вісті-Москва.
03.50 Серіал «Ундіна».
04.35 Серіал «Лінії долі».
05.20 Худ. фільм «Ловкач і Хіппоза».
06.45 Хроніки XX століття.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.
09.10, 13.55, 14.40, 16.05, 17.10, 20.35, 01.20, 03.10 Погода.
09.15 Служба розшуку дітей.
09.20 Зірки, на сцену!
09.50 Я здивую світ.
10.20 Інновація.
10.35 Подружки.
11.00 Хто в домі хазяїн?
11.20 Спорт і ми.
11.50 Доля вогню.
12.20 Характер.
12.40 Край.
13.05 «Медичний меридіан» з В. Запорожаною.
13.30 «Classic-прем'єр» з Т. Міленіною.
14.00 Родом з України. Мілен Демонжо.
14.40 Для тих, хто вдома.
15.00 Вісті.
15.15 Рада.
16.00 Реліквії та храми України.
16.15 М. Колесса. До 100-річчя від дня народження.
16.30 Мистецький альманах «Дзеркало».
17.15 Світ. Огляд.
17.40 Милосердя.
18.05 «Міжнародні вісті» з Г. Радченком.
18.30 Вікно в Америку.
19.00 Вісті.
19.15 Рік культури в Україні. Худ. фільм «Ярослав Мудрий». 1 серія.
20.30 Вечірня казка.
20.40 Суперлото, Кено.
20.50 Мегалот.
21.00 Вісті.
21.35 Світ спорту.
21.45 Авторський проект О. Марченко «Імена».

22.35 Така мода.
23.00-01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.25 Гандбол. Чемпіонат світу. Жінки. Аргентина — Україна.
02.45 Асоціація професійних видів єдиноборств представляє...

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Прописи.
10.20 Оздоровча система валеолога Ю.Зарецького.
10.35 Чітко і ясно.
11.05 Пенсійна реформа.
11.30 Людина і закон.

КДРТРК

12.00 Приймальня столичної влади.
12.35 Крихітка.
12.55 Ліки майбутнього.
13.10 Корисна розмова.
13.25 Краса і здоров'я.
13.30 Новобудова.
13.40 За київським часом.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Серіал «Бідна Настя».
07.55 Поле чудес.
09.00 Ранок з Киркоровим.
14.00 Дісней. Мультсеріал «Міккі Маус та його друзі».
14.30 Дісней. Мультсеріал «101 далматинець».
15.00 Прихована камера.
15.50 Жарт за жартом.
16.20 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Бінго Бонго».
18.25 Останній герой—4.
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.05 ТСН. Погода.
20.10 Михайло Задорнов. «Фантазіі — 1».

22.00 Що? Де? Коли?
23.35 Худ. фільм «Душа вбивці». ■

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

06.00 Погода.
06.05 Серіал «У пошуках морських пригод».
07.40 Мультфільм.
07.50 Моя сім'я.

08.40 Планета здоров'я.
09.15 Містечко.
09.55 Смачно з Б. Бурдюю.
10.30 Бадьорого ранку!
11.05 Камера сміху.
11.45 Перехрестя кохання.
12.45 Дискавері.
13.50 Худ. фільм «Малпетс із космосу».
15.30 «По той бік фронту». Справжній детектив.
16.05 Пісня-2003.
17.40 Худ. фільм «Спритник і Хіппоза». ▲
19.20 Академія сміху.
20.00 Інформаційний канал «Подорожі».
20.30 Міс світу-2003. Фінал.
22.50 Худ. фільм «Гра».
01.20 Худ. фільм «Грона розбрату». ▲
03.05 Худ.фільм «Месники». ▲
04.40 Худ.фільм «Весілля».
04.45 Мультфільм.

ІСТV

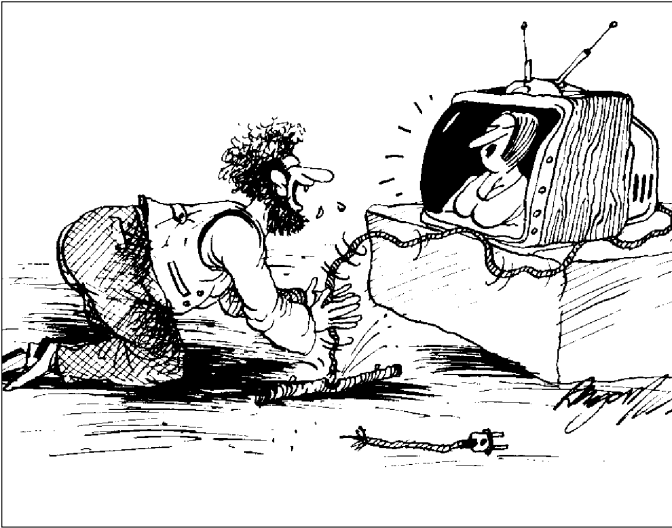
05.10 Худ. фільм «Гадюка».
06.55 Погода.
07.00 Перехрестя
07.30 Погода.
07.35 Мультсеріал «Харрікени».
08.05 Мультсеріал «Справжні монстри».
08.20 Худ. фільм «Варвара-краса — довга коса».
09.55 Автопарк. Парк автомобільного періоду.
10.35 Худ. фільм «Не ставте лісовику капкани».

12.05 Коронна страва.
12.45 Факти. День.
13.00 Серіал «Найтмен».
14.00 Худ. фільм «Муза».
16.15 Худ. фільм «Десяте королівство». 3 серія.
18.00 Програй мільйон.
18.35 Погода.
18.45 Факти. Підсумок дня.
19.05 Худ. фільм «Дев'ять ярдів».
21.05 Худ. фільм «Тінь». Перегляд нічних програм дозволений особам, яким виповнився 21 рік.

23.15 Сторінками тележурналу «Плейбой».
23.50 Худ. фільм «Еммануель — королева пристрасті». ■
01.35 Худ. фільм «Шосе 666». ▲
03.10 Худ. фільм «Гадюка».

СТБ

07.20 Прогноз погоди.
07.25 Худ. фільм «На Муромській доріжці».
09.05 Прогноз погоди.
09.10 Не — провінція.
09.30 Не час.
10.00 Серіал «Наш Чарлі».
11.00 Худ. фільм «Вітер і Хмарка».
12.00 Док. серіал «Світ дикої природи».
12.30 Майстер-House.
12.50 Прогноз погоди.

Мал. Олександра КУСТОВСЬКОГО.

15.50 Серіал «Сезон полювання-2». 1 серія.
17.00 Новини.
17.10 Серіал «Сезон полювання-2». 2 серія.
18.20 Жарт за жартом.
18.50 Хто хоче стати мільйонером? 20.00 Час.
20.25 Останній герой.
21.40 Худ. фільм «Життя Девіда Гейла».
00.00 Трюкачі.
01.00 Худ. фільм «Кадриль».
02.40 Серіал «Сезон полювання-2». 1, 2 серії.
04.30 Худ. фільм «Зіта і Гіта».
05.30 Людина і закон.
06.10 Трюкачі.

РТР

04.55 Худ. фільм «Вулиця сповнена несподіванок».
06.00 Серіал «Академія чаклунства». 06.45 Золотий ключ.
07.05 Російське лото.
07.35 Мультсеріал «Том і Джеррі».
08.05 Велика перерва.
08.30 Народний артист — Ваш вибір!
08.45 Ранкова пошта.
09.20 «Не скуЧАЙ!» з М. Євдокимовим.
10.20 Сам собі режисер.
11.15 Крутий маршрут — Південь.
12.15 Клуб сенаторів.
13.00 Вісті.
13.20 Худ. фільм «Закоханий за власним бажанням».
15.00 Худ. фільм «Мозок».
17.00 Великий святковий атракціон у Московському цирку.
19.00 Вісті.
19.25 Дзеркало.
19.50 Чесний детектив.
20.20 Аншлаґ.
21.20 Худ. фільм «Невидимка».
23.30 Худ. фільм «Дагон — морське чудовисько».

РТР «Планета»

07.00 Худ. фільм «Дванадцять стільців».
08.15 Кімната сміху.
09.00 Серіал «Вулиця Карно». «Визнання помилки».
09.30 Худ. фільм «Далеко від Батьківщини».
10.55 За сімома печатами.
11.30 Графоман.
11.55 «Не скуЧАЙ!» з М. Євдокимовим.
12.40 Худ. фільм «Дванадцять стільців».
14.00 Вісті.
14.15 Вісті-спорт.
14.25 Культурна революція.
15.15 Острови. В. Гаврилін.
16.00 Театр на екрані. Ж. Расін «Береніка».
17.40 Мультфільм «Квітка папороті».
17.55 Велика перерва.
18.25 У пошуках пригод.
19.15 Смерть по рознарядці.
20.00 Вісті.
20.25 Дзеркало.
20.50 Чесний детектив.
21.15 Крутий маршрут — Південь.
22.00 Концерт М. Баскова.
23.30 Культурна революція.
00.25 Худ. фільм «Вмирати не страшно».
02.10 Микита Михалков. Російський вибір.
03.00 Вісті.
03.25 Дзеркало.
03.50 Чесний детектив.
04.15 Вісті-спорт.
04.35 Концерт М. Баскова.
06.10 Аншлаґ.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.
09.15, 11.10, 15.50, 18.00, 20.35, 01.20 Погода.

09.20 Для тих, хто вдома.
09.35 Ситуація.
09.45 Авторська програма О. Савенка «Четверта влада».

10.30 Служба розшуку дітей.
10.50 Абетка безпеки.

11.00 Вісті.
11.15 Для тих, хто вдома.
11.30 Модна лінія.
12.00 Наша мова.
12.15 Вітаю вас...
12.40 Для тих, хто вдома.
13.00 Гандбол. Чемпіонат світу. Жінки. Україна — Румунія.

14.35 Мультфільм.
14.50 Закон є закон.
15.00 Вісті.
15.15 Служба розшуку дітей.
15.25 Від сузір'я до сузір'я.
ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «5»
16.00 Мультсеріал «Загублений світ».
16.30 Студія «5».
16.40 Освітнянські вісті.
16.55 Закон є закон.
17.05 Баскетбольний огляд «П'ята чверть».

17.30 «Надвечір'я» з Т. Шербатюк.
18.05 «Антракт» з А. Солов'яненком.
18.30 Фаза.
18.50 Вісті.
19.10 Саме той.
19.30 Закон є закон.
19.40 Серіал «Майор Сандра Вільє».
20.40 Вечірня казка.
20.50 Лотерея «Кено».
21.00 Вісті.
21.30 Мас-медіа.
21.35 Тема дня.
21.45 Світ спорту.
21.55 Ситуація.
22.00 Вісті.
22.05 Бути жінкою.
22.25 Національний інтерес.
23.00-01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.25 Худ. фільм «Співачка Жозефіна та мишачий народ».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2 ОСВІТНІЙ КАНАЛ

10.10 Цей день в історії.
10.15 Есе В. Скуратівського «Бачу землю».

10.35 Грани пізнання.
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»

11.00 Прем'єра. «Там, де живуть птахи».

11.30 Концерт «Вечірні мелодії».

КДРТРК

12.00 За київським часом.
12.10 «Шлягер» представляє.
12.40 На своїй землі.
13.05 Музичні історії.
13.20 Краса і здоров'я.
13.30 За київським часом.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.02 ТСН.
07.30 Серіал «Бідна Настя».
09.00 Велике прання.
14.00 Серіал «Веселий гурт».
14.30 Серіал «Оригінали».
15.00 «СВ-шоу». Олег Скрипка.
15.35 Серіал «Друзі».
16.05 Хочу і буду.
16.35 Серіал «Бригада».
17.35 Велике прання.
18.35 Серіал «Бідна Настя».
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспอร์ต.
20.10 ТСН. Погода.
20.15 Поле чудес.
21.20 Серіал «Менти-4».
22.25 Перший мільйон.
23.25 Серіал «Секс і місто».
00.00 ТСН.
00.20 Серіал «Литовський транзит».
01.20 Док. фільм «Слідами Аль-Кайди».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

06.00 Новини.
06.05 «Джентльмен-шоу» та зірки гумору.
07.00 Подробиці. Економічний огляд.
07.10 Новини.
07.20 Уроки гарної поведінки.
07.35 Абетка-малюток.
07.45 Арифметика-малюток.
08.00 Новини.
08.20 Серіал «Інструктор».
09.00 Новини.
09.25 Золотий Гусак-шоу.
10.05 Молодіжний мультзбірник «Масяня».

10.15 Київ-Трофі. Дорога додому.
10.55 Серіал «Під дахами великого міста».
12.00 Новини.
12.15 Інтелект-шоу «LG-Еврика».
13.15 Серіал «Пекло у раю». ▲
14.05 Велике прання.
15.00 Новини.
15.05 Серіал «Будемо знайомі!». ▲
16.10 Серіал «Next-3».
17.10 Я все про Вас знаю.
18.00 Новини.
18.05 N-кілометр.
18.20 Серіал «Троє проти всіх».
19.20 Містечко.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.35 Пісня-2003.

22.15 Худ. фільм «Смертельне бажання». ▲
00.10 Світ професійного боксу.
00.50 Худ. фільм «Точка жаху». ▲
02.45 Міс світу-2003. «Ви обираєте!».
04.20 Серіал «Під дахами великого міста».
05.10 Голлівуд — фатальні жінки.
05.35 Мультфільм.

ІСТV

05.00 Ранкова музика.
05.40 Серіал «Дос'є детектива Рокфорда».
06.30 Служба розшуку дітей.
06.35 300 сек/год.
06.40 Мультсеріал «Справжні монстри».
07.10 Мультсеріал «Сучасне Роккове життя».
07.35 Погода.
07.45 Факти. Ранок.
07.50 Ділові факти.
07.55 Спорт.
08.00 300 сек/год.
08.05 Обережно, модерн!
08.40 Погода.
08.45 Факти. Ранок.
09.00 Спорт.
09.05 Коронна страва.
09.45 Серіал «Мисливець за старовиною-2».

10.45 Дівочі сльози.
11.40 Серіал «Графиня де Монсоро».
12.45 Факти. День.
13.15 Худ. фільм «Джонні Мнемоник».
15.00 Мультсеріал «Невгамовні».
15.20 Мультсеріал «Сучасне Роккове життя».
15.50 Мультсеріал «Чарівний світ Текса Ейворі».
16.15 Серіал «Кенан і Кел».
16.45 Серіал «Мисливець за старовиною-2».
17.40 Дівочі сльози.
18.35 Погода.
18.45 Факти. Вечір.
19.05 Каламбур.
19.40 Худ. фільм «Муза».
21.35 Погода.
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.10 Худ. фільм «Звинувачення». ▲

Перегляд нічних програм дозволений особам, яким виповнився 21 рік.
00.05 По сторінки тележурналу «Плейбой».
00.45 «Третя зміна» представляє: худ. фільм «Еммануель — королева пристрасті» ■ Худ. фільм «Гінь».

03.55 Худ. фільм «Капітан Немо». 3 серія.

СТБ

06.25 Прогноз погоди.
06.30 Худ. фільм «Летючий голландець». ▲

08.00 Вікна. Бізнес.
08.20 Прогноз погоди.
08.25 На перший погляд. «Шрі-Ланка». Частина 1.
08.50 Вікна. Столиця.
09.00 «Маски-шоу». Найкраще.
09.30 Серіал «Чортеня».
10.25 Серіал «Бержерак».
11.30 Заборонена зона.
12.25 Худ. фільм «Летючий голландець». ▲
14.00 Вікна. Новини.
14.10 Голод.
15.05 Худ. фільм «На Муромській доріжці».
16.50 Серіал «Карабінери».
17.55 Вікна. Кримінал.
18.05 Вікна. Столиця.
18.15 Худ. фільм «Тактичний напад».

20.00 Голод.
21.00 Вікна. Новини.
21.20 Вікна. Спорт.
21.25 Прогноз погоди.
21.30 Не час.
22.00 Чемпіонат України зі стриптизу. Фінал.
23.50 «Маски-шоу». Найкраще.
00.20 Прогноз погоди.
00.25 Голод.
01.25 Худ. фільм «Під гавайським місяцем». ▲
03.05 Вікна. Кримінал.
03.15 CDDV.

НОВИЙ КАНАЛ

06.20 Модне здоров'я.
06.25, 06.35, 07.10, 07.40, 08.20, 08.40 Підйом.
06.30 Репортер.
06.50 Мультсеріал «Оггі і кукарачі».
07.30 Репортер-бізнес.
07.50 Серіал «Сто добрих справ Едді МакДауда».
08.30, 09.00 Репортер.
09.05 Серіал «Маросейка, 12».
10.00 Магазин на каналі.
10.20 Худ. фільм «Зачароване весілля».

12.10 Модне здоров'я.
12.15 «Вікна» із Д. Нагієвим.
13.25 Худ. фільм «Тато, янгол і я».
15.10 Мультсеріал «Скубі Ду шоу».
15.35 Мультсеріал «Ракети».
16.00 Мультсеріал «Пригоди Дигимонів».

16.25 Серіал «Бунтівний шлях».
17.20 Серіал «Сто добрих справ Едді Макдауда».
18.10 Серіал «Дикий янгол».
19.00 Репортер.
19.15 Спорт.
19.25 Погода.
19.30 Один за всіх.
20.35 Худ. фільм «Непристойне везіння».
22.25 Кунсткамера.
23.15 Репортер.
23.35 Погода.
23.40 Зона ночі.
00.10 Серіал «Латинський коханець».

01.25 Служба розшуку дітей.
01.30 Зона ночі.
01.35 Худ. фільм «Спи, дитинко, спи». ▲
03.10 Зона ночі.
03.20 Серіал «Латинський коханець».
04.10 Зона ночі.
04.15 Кунсткамера.
04.50 Зона ночі.
04.55 Худ. фільм «Спи, дитинко, спи». ▲
06.25 Худ. фільм «Тато, янгол і я».

ПЕРШИЙ КАНАЛ.

ВСЕСВІТНЯ МЕРЕЖА

07.00 Новини.
07.10 Телеканал «Добрий ранок».
08.00 Новини.
08.10 Телеканал «Добрий ранок».
08.50 Сміхопанорама.
09.20 Дог-шоу.

ЗАТ “Союз”
(код ЗКПО 32082655)
Оголошує про свою ліквідацію.

Претензії приймаються протягом 1-ого місяця.
тел. 8 (056) 791-16-71

10.00 Серіал «Земля любові, земля надії».
11.00 Новини (із субтитрами).
11.20 Серіал «Берег мрії».
12.10 Дочки всі вдома.
12.50 Сканер.
13.10 Місто жінок.
14.00 Новини (із субтитрами).
14.20 Худ. фільм «Маестро злодій».
15.50 Худ. фільм «Батькіщина чекає». Заключна серія.
17.00 Новини.
17.30 Мультсеанс.
17.50 Останній герой.
18.50 Серіал «Земля любові, земля надії».
20.00 Час.
20.30 Поле чудес.
21.50 Що? Де? Коли?
23.20 Основний інстинкт.
00.10 «Давай за...». Пісні групи «Любе».

01.00 Худ. фільм «Фантастичний загін».
02.40 Худ. фільм «Маестро злодій».
03.50 Серіал «Берег мрії».
04.40 Самі з вусами.
05.00 Дог-шоу.
05.40 Худ. фільм «Справжні події».

РТР

04.00 Добрий ранок, Росіє!
07.45 Серіал «Лінії долі».
08.45 Аншлаг.
09.45 Вісті. Чергова частина.
10.00 Вісті.
10.30 Місцевий час. Вісті — Москва.
10.50 Мусульмани.
11.00 Віся Росія.
11.15 Москва—Мінськ.
11.30 Колосальне господарство.
11.50 Серіал «Врятувати і вижити».
12.50 Вісті. Чергова частина.
13.00 Вісті.
13.10 Місцевий час. Вісті — Москва.
13.30 Кімната сміху.
14.30 Моя срібна куля. С. Синьйоре.

15.25 Вісті. Чергова частина.
15.40 Місцевий час. Вісті — Москва.
16.00 Вісті.
16.10 У пошуках пригод.
17.10 Серіал «Ундіна».
18.00 Вибори-2003.
19.00 Вісті.
19.30 Місцевий час. Вісті — Москва.
19.50 На добраніч, малюки!
19.55 Народний артист.
20.50 Веселі канікули «Аншлага». Частина 2.

23.45 Народний артист — Ваш вибір!
00.00 Худ. фільм «База-2».
02.00 Дорожній патруль.
02.15 Агентство самотніх сердець.
02.40 Серіал «Янголи Чарлі».
03.35 Канал «Евроноьюс».

РТР «Планета»

07.00 Добрий ранок, Росіє!
10.15 Серіал «Ундіна».
11.00 Вісті.
11.30 Вісті—Москва.
11.45 Москва—Мінськ.
12.00 Серіал «Лінії долі».
12.45 Вісті—спорт.
12.55 Аншлаг.
13.40 Новини культури.
14.00 Вісті.
14.10 Вісті—Москва.
14.30 Чорні діри. Білі плями.
15.20 Апокриф.
16.00 Інтер@ктив.
16.30 Вісті—спорт.
16.40 Вісті—Москва.
17.00 Вісті.
17.10 Худ. фільм «Афера Цепліса».
18.40 Серіал «FM і хлопці».
19.15 Серіал «Дикий янгол».
20.00 Вісті.
20.30 Вісті—Москва.
20.45 Новини культури.
21.05 Паризький часопис.
21.30 Серіал «Ундіна».
22.15 Клуб «Театр + ТБ». «Ми всі вчилися потроху...»

23.45 Худ. фільм «Рашель та її любов»
01.15 Вибори-2003.
02.15 Серіал «Дикий янгол».
03.00 Вісті.
03.30 Вісті—Москва.
03.50 Серіал «Ундіна».
04.35 Клуб «Театр + ТБ». «Ми всі вчилися потроху...»
06.05 Блеф-клуб.
06.45 Хроніки XX століття.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.
09.15, 11.10, 15.20, 17.25, 18.20, 21.20, 03.55 Погода.
09.20 Для тих, хто вдома.
09.35 Ситуація.
09.45 Мультфільм.
10.15 Служба розшуку дітей.
10.20 Дорогами України.
Дніпропетровськ.

11.00 Вісті.
11.15 Для тих, хто вдома.
11.30 Перехрестя.
12.10 Урок німецької мови № 12.
12.15 Вітаю вас...
12.40 Абетка безпеки.
13.00 Телевізійна служба «Милосердя».

13.20 Знак Благодаті.
13.40 Для тих, хто вдома.
14.00 Закон є закон.
14.05 Служба розшуку дітей.
14.10 Форсаж.
15.00 Вісті.
15.25 Хто в домі хазяїн?
ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «5»

16.00 Мультсеріал «Загублений світ».

16.25 Студія «5».
16.55 Закон є закон.
17.05 Художня панорама.
17.30 Право.
17.50 Футбольні діалоги.
18.30 Межа.
18.50 Вісті. Діловий світ.
19.10 Саме той.
19.30 Закон є закон.
19.35 Серіал «Майор Сандра Вільє».
20.35 Вечірня казка.
20.50 Лотерея «Кено».
21.00 Вісті.
21.30 Футбол. Ліга чемпіонів УЄФА. «Галатасарай» (Туреччина) — «Ювентус» (Італія).

23.40-01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.25 Гандбол. Чемпіонат світу. Жінки. Норвегія — Україна.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2 ОСВІТНІЙ КАНАЛ

10.10 Цей день в історії.
10.15 Французька година. Урок французької мови № 13.

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»

11.00 «Роздуми біля афіші». Культурно-мистецький тижневик.
11.30 «Немеркнучі зірки». Платон Майборода. Фільм 2.

КДРТРК

12.00 За київським часом.
12.10 Медичний центр «Довіра».
12.15 Оплески, оплески.
12.35 Пілігрим.
12.55 Лікар Роман Довженко рекомендує.
13.00 Хіт-базар.
13.15 Краса і здоров'я.
13.20 Новобудова.
13.30 За київським часом.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.02 ТСН.
07.30 Серіал «Бідна Настя».
09.00 Велике прання.
14.00 Серіал «Веселий гурт». 1 серія.

14.30 Серіал «Оригінали».
15.00 Серіал «Та невже?».
15.30 Серіал «Друзі».
16.00 Хочу і буду.
16.35 Серіал «Бригада».
17.40 Велике прання.
18.35 Серіал «Бідна Настя».
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспอร์ต.
20.10 ТСН. Погода.
20.15 Серіал «Бригада».
21.20 Серіал «Литовський транзит».
22.20 Подвійний доказ. «Європа чи Азіопа?».

23.20 Серіал «Секс і місто».
23.55 ТСН.
00.15 Служба розшуку дітей.
00.20 Худ. фільм «Смерть перед камерою». ■

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

06.00 Новини.
06.05 Мультфільм.
06.25 Мелорама.
07.00 Подробиці. Економічний огляд.
07.10 Новини.
07.20 Сім'я від А до Я.
07.50 Абетка-малюток.
08.00 Новини.
08.20 Народна платформа.
08.25 Серіал «Інструктор».
09.00 Новини.
09.35 Смачно з Б. Бурдюю.
10.15 Час футболу.
10.55 Серіал «Під дахами великого міста».

12.00 Новини.
12.15 Країна порад.
13.05 Серіал «Пекло у раю». ▲
13.55 Я все про Вас знаю.
14.50 Діючі особи.
15.00 Новини.
15.15 Серіал «Будемо знайомі!». ▲
15.50 Мультфільм.
16.05 Серіал «Next-3».
17.05 Серіал «Сімейні пута».
18.00 Новини.
18.05 Народна платформа.
18.10 Серіал «Троє проти всіх».
19.05 Ключовий момент.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».

20.35 Серіал «Next-3».
21.35 Серіал «Інструктор».
22.40 Діючі особи.
23.05 «Войовнича Арктика». Спецпроект К. Стогнія.
23.50 Подробиці. Підсумки дня.
00.10 Перша експедиція.
01.25 Серіал «ФБР. Елітний підрозділ». ▲
02.25 Худ.фільм «Насильство і шлюб». ▲

04.00 Серіал «Під дахами великого міста».
04.50 Серіал «Метушливе місто-4».
05.10 Голлівуд. Фатальні жінки.
05.35 Мультфільми.

ІСТV

05.00 Ранкова музика.
05.40 Серіал «Дос'є детектива Рокфорда».
06.30 300 сек/год.
06.40 Мультсеріал «Справжні монстри».

07.10 Мультсеріал «Сучасне Роккове життя».
07.35 Погода.
07.45 Факти. Ранок.
07.50 Ділові факти.
07.55 Спорт.
08.00 300 сек/год.
08.05 Коктейль.
08.40 Погода.
08.45 Факти. Ранок.
09.00 Спорт.
09.05 Кримінальні історії.
09.45 Серіал «Мисливець за старовиною-2».

10.45 Дівочі сльози.
11.40 Серіал «Графиня де Монсоро».
12.45 Факти. День.
13.15 Худ. фільм «Безликий».
15.00 Мультсеріал «Невгамовні».
15.20 Мультсеріал «Сучасне Роккове життя».

15.50 Мультсеріал «Чарівний світ Текса Ейворі».
16.15 Серіал «Кенан і Кел».
16.45 Серіал «Мисливець за старовиною-2».
17.45 Дівочі сльози.
18.35 Погода.
18.45 Факти. Вечір.
19.05 Обережно, модерн!
19.45 Худ. фільм «Максимальне прискорення».

21.35 Погода.
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.10 Худ. фільм «Месник».
00.00 Серіал «Графиня де Монсоро».

01.00 «Третя зміна» представляє: худ. фільм «День кохання» ▲,
02.40 Худ. фільм «У пошуках капітана Гранта». 7 серія, Обережно, модерн!

СТБ

06.45 Прогноз погоди.
06.50 Худ. фільм «Берег спасіння».

08.00 Вікна. Бізнес.
08.20 Прогноз погоди.
08.25 Ні пуху ні пера.
08.50 Вікна. Столиця.
09.00 «Маски-шоу». Найкраще.
09.35 Серіал «Чортеня».
10.40 Серіал «Бержерак».
11.40 Заборонена зона.
12.45 Худ. фільм «Берег спасіння».
14.00 Вікна. Новини.
14.10 Голод.
15.05 Худ. фільм «Набережна туманів».

16.50 Серіал «Карабінери».
18.00 Вікна. Кримінал.
18.10 Вікна. Столиця.
18.20 «Маски-шоу». Найкраще.
19.00 Заборонена зона.
20.00 Голод.
21.00 Вікна. Новини.
21.20 Вікна. Спорт.
21.40 Вікна. Бізнес.
22.00 Худ. фільм «Чорний янгол». ■
00.00 «Маски-шоу». Найкраще.
00.30 Вікна. Опівночі.
00.45 Прогноз погоди.
00.50 Серіал «Карабінери».
02.05 Худ. фільм «Набережна туманів».

03.35 Вікна. Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

06.20 Модне здоров'я.
06.25, 06.35, 07.10, 07.40, 08.20, 08.40 Підйом.

06.30 Репортер.
06.50 Мультсеріал «Оггі і кукарачі».
07.30 Репортер-бізнес.
07.50 Серіал «Малкольм у центрі уваги».

08.30, 09.00 Репортер.
09.05 Серіал «Маросейка, 12».
10.05 Худ. фільм «Діти понеділка».
11.50 Модне здоров'я.
11.55 «Вікна» із Д. Нагієвим.
13.05 Худ. фільм «Крутий Нокс».
14.55 Мультсеріал «Му і Ципа».
15.15 Мультсеріал «Скубі ду шоу».
15.40 Мультсеріал «Ракети».
16.05 Мультсеріал «Пригоди Дигимонів».

16.30 Серіал «Бунтівний шлях».
17.25 Серіал «Малкольм у центрі уваги».

17.45 Серіал «Сто добрих справ Едді МакДауда».
18.15 Серіал «Дикий янгол».
19.00 Репор

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.
09.15, 11.10, 13.50, 15.55, 17.25, 19.35, 21.20, 01.20, 02.45
Погода.
09.20 Для тих, хто вдома.
09.35 Ситуація.
09.45 Гандбол. Чемпіонат світу. Жінки. Норвегія — Україна.

10.45 Служба розшуку дітей.
11.00 Вісті.
11.15 Для тих, хто вдома.
11.30 Аудієнція. Перший Президент України Л. Кравчук.
12.05 Урок англійської мови № 12.
12.20 Вітаю вас...
12.50 «Сільський час» з К. Вороненко.
13.45 Абетка безпеки.
13.55 Для тих, хто вдома.
14.10 Закон є закон.
14.20 УПА. Невідомі сторінки. Частина 2.

15.00 Вісті.
15.20 Крок до зірок. ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «5»

16.10 Мультсеріал «Загублений світ».
16.25 Студія «5», ***
16.55 Закон є закон.
17.05 Народна служба порятунку — 01.

17.30 Телефон податкової служби — 007.
18.00 Есе В. Скуратівського «Бачу землю».

18.30 Зелений коридор.
18.50 Вісті.
19.10 Саме той.
19.30 Закон є закон.
19.40 Вечірня казка.
19.50 Суперлото. Кено.
20.00 Баскетбол. Євроліга ФІБА. «Полонія» (Варшава, Польща) — БК «Київ».

20.50 Мегалот.
21.00 Вісті.
21.30 Мас-медіа.
21.35 Тема дня.
21.45 Світ спорту.
21.55 Ситуація.
22.00 Вісті.
22.05 Запитайте міністра. Міністр промислової політики Анатолій М'ялиця.

22.35 У світі єдиноборств.
23.00-01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.25 Гандбол. Чемпіонат світу. Жінки. Румунія — Україна.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2 ОСВІТНІЙ КАНАЛ

10.10 Цей день в історії.
10.15 Німецька мова. Урок німецької мови №13.
10.50 Вихід поряд. УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.00 Телеальманах «Зодчий».
11.30 «Розкажи про мене». Гр. Косинка.

КДРТРК

12.00 За київським часом.
12.10 Світ авіації і туризму.
12.55 Люди і долі.
13.25 Краса і здоров'я.
13.30 За київським часом.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.02 ТСН.
07.30 Серіал «Бідна Настя».
09.00 Велике прання.
14.00 Серіал «Веселий гурт».
14.30 Серіал «Оригінали».
15.00 «СВ-шоу». Тетяна Овсієнко.
15.35 Серіал «Друзі».
16.05 Хочу і буду.
16.35 Серіал «Бригада».
17.40 Велике прання.
18.35 Серіал «Бідна Настя».
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 ТСН. Погода.
20.15 Серіал «Бригада».
21.20 Серіал «Литовський транзит».
22.20 Без табу з О. Герасим'юк.
23.15 Серіал «Секс і місто».
23.50 ТСН.

00.10 Служба розшуку дітей.
00.15 Серіал «Литовський транзит».
01.10 Док. фільм «Жінки мафії».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

06.00 Новини.
06.05 Мультфільм.
06.25 Бадьорого ранку!
07.00 Подорожці. Економічний огляд.
07.10 Новини.
07.25 Англійський алфавіт для дітей.
07.35 Абетка-малюток.
07.45 Арифметика-малюток.
08.00 Новини.
08.20 Народна платформа.
08.25 Серіал «Інструктор».
09.00 Новини.
09.30 Ключовий момент.
10.25 «Чорна мітка для Гітлера». Справжній детектив.

10.55 Серіал «Під дахами великого міста».

12.00 Новини.
12.15 Країна порад.
13.05 Серіал «Пекло у раю». ▲
13.55 Я все про Вас знаю.
14.50 Діюві особи.
15.00 Новини.
15.15 Серіал «Будемо знайомі!». ▲
15.50 Мультфільм.
16.05 Серіал «Next-3».
17.05 Серіал «Сімейні пута».
18.00 Новини.
18.05 Народна платформа.
18.10 Серіал «Троє проти всіх».
19.05 Моя сім'я.
20.00 Інформаційний канал «Подорожці».

20.35 Серіал «Next-3».
21.35 Серіал «Інструктор».
22.40 Діюві особи.
23.05 Золотий Гусак-шоу.
23.45 Молодіжний мультзбірник «Масяня».

23.55 Подорожці. Підсумки дня.
00.20 Сплеск культури?
01.05 Серіал «ФБР. Елітний підрозділ». ▲
02.05 Худ. фільм «Чернетка». ▲
03.50 Серіал «Під дахами великого міста».
04.40 Серіал «Метушливе місто-4».
05.00 Перша експедиція.

ІСТV

05.00 Ранкова музика.
05.40 Серіал «Досьє детектива Рокфорда».
06.30 Служба розшуку дітей.
06.35 300 сек/год.
06.40 Мультсеріал «Справжні монстри».

07.10 Мультсеріал «Сучасне Роккове життя».
07.35 Погода.
07.45 Факти. Ранок.
07.50 Ділові факти.
07.55 Спорт.
08.00 300 сек/год.
08.05 Обережно, модерн!
08.40 Погода.
08.45 Факти. Ранок.
09.00 Спорт.
09.05 Кримінальні історії.
09.45 Серіал «Мисливець за старовиною-2».

10.45 Дівочі сльози.
11.40 Серіал «Графіня де Монсоро».

12.45 Факти. День.
13.15 Худ. фільм «Максимальне прискорення».
15.00 Мультсеріал «Невгамовні».
15.20 Мультсеріал «Сучасне Роккове життя».
15.50 Мультсеріал «Чарівний світ Текса Ейворі».

16.15 Серіал «Кенан і Кел».
16.45 Серіал «Мисливець за старовиною-2».
17.45 Дівочі сльози.
18.35 Погода.
18.45 Факти. Вечір.
19.05 Обережно, модерн!
19.45 Худ. фільм «Відчайдушні авантюристи».

21.35 Погода.
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.10 Худ. фільм «День кохання». ▲
23.55 Серіал «Графіня де Монсоро».
00.55 «Третя зміна» представляє: худ. фільм «Проклята

ущелина» ▲, 02.45 Худ. фільм «Капітан Немо». 1 серія, Обережно, модерн!

СТБ

15.55 Заборонена зона.
16.55 Серіал «Карабінери».
18.00 Вікна. Кримінал.
18.10 Вікна. Столиця.
18.20 «Маски-шоу». Найкраще.
19.00 Заборонена зона.
20.00 Голод.
21.00 Вікна. Новини.
21.20 Вікна. Спорт.
21.35 Прогноз погоди.
21.40 Вікна. Бізнес.
22.00 Худ. фільм «Клуб викрадачів».
23.55 «Маски-шоу». Найкраще.
00.25 Вікна. Опівночі.
00.40 Серіал «Карабінери».
01.45 Прогноз погоди.
01.50 Худ. фільм «Крах». ▲
03.25 Вікна. Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

06.20 Модне здоров'я.
06.25, 06.35, 07.10, 07.40, 08.20, 08.40 Підйом.
06.30 Репортер.
06.50 Мультсеріал «Оггі і кукарачі».
07.30 Репортер-бізнес.
07.50 Серіал «Малкольм у центрі уваги».
08.30, 09.00 Репортер.
09.05 Серіал «Маросейка,12».
10.05 Худ. фільм «Бешкетник шукає сім'ю».

11.55 Модне здоров'я.
12.00 «Вікна» із Д. Нагієвим.
13.10 Худ. фільм «Дівчини хочуть повеселитися».
14.50 Мультсеріал «Му і Ципа».
15.15 Мультсеріал «Скубі Ду шоу».
15.40 Мультсеріал «Ракети».
16.05 Мультсеріал «Пригоди Дигимонів».
16.25 Серіал «Бунтівний шлях».
17.20 Серіал «Сто добрих справ Едді МакДауда».
18.15 Серіал «Дикий янгол».
19.00 Репортер.
19.25 Погода.
19.35 Серіал «Маросейка, 12».
20.30 Кунсткамера the best.
21.05 «Вікна» із Д. Нагієвим.
22.10 Худ. фільм «Школа стюардес».

23.50 Репортер.
00.10 Погода.
00.15 Зона ночі.
00.20 Служба розшуку дітей.
00.25 Худ. фільм «Доморослий». ■
02.20 Зона ночі.
02.45 Серіал «Рятувальники».
03.35 Зона ночі.
03.40 Худ. фільм «Дівчата хочуть повеселитися».
05.05 Зона ночі.
05.10 Серіал «Дикий янгол».
05.50 Зона ночі.

ПЕРШИЙ КАНАЛ. ВСЕСВІТНЯ МЕРЕЖА

07.00 Новини.
07.10 Телеканал «Добрий ранок».
08.00 Новини.
08.10 Телеканал «Добрий ранок».
09.00 Серіал «Інспектор Деррик».
10.00 Серіал «Земля любові, земля надії».

11.00 Новини (із субтитрами).
11.20 Серіал «Берег мрії».
12.10 Чекай на мене.
12.50 «Непутні нотатки» із Д. Криловим.

13.10 Місто жінок.
14.00 Новини (із субтитрами).
14.20 Серіал «Житіє Дон Кіхота і Санчо». 3 серія.
15.50 Худ. фільм «Батьківщина чекає».
17.00 Новини.
17.30 Сміхопанорама.
18.00 Велике прання.
19.00 Серіал «Земля любові, земля надії».

20.00 Час.
20.30 Худ. фільм «Батьківщина чекає».
21.40 Жарт за жартом.
22.10 Серіал «Золото Югри». 3 серія.
23.20 Таємниці істориччя. «Зашифрована війна». 1 серія.
00.10 Час.

00.40 Генії і лиходії. «Ялмар Шахт — банкір Гітлера».

01.10 Серіал «Житіє до Риги».
02.00 Новини.
02.05 Серіал «Хитіє Дон Кіхота і Санчо». 3 серія.
03.30 Велике прання.
04.00 Новини.
04.05 Велике прання.
04.10 Серіал «Берег мрії».
05.00 «Генії і лиходії». «Ялмар Шахт — банкір Гітлера».
05.30 Кумири.
06.00 Серіал «Інспектор Деррик».

РТР

04.00 Добрий ранок, Росіє!
07.45 Серіал «Лінії долі».
08.45 Сам собі режисер.
09.45 Вісті. Чергова частина.
10.00 Вісті.
10.30 Місцевий час. Вісті — Москва.
10.50 Коротке замикання.
11.50 Серіал «Врятувати і вижити».
12.50 Вісті. Чергова частина.
13.00 Вісті.
13.10 Місцевий час. Вісті — Москва.
13.30 Що хоче жінка.
14.30 Серіал «Леді Мер».
15.30 Вісті. Чергова частина.
15.40 Місцевий час. Вісті — Москва.
16.00 Вісті.
16.10 Серіал «Бандитський Петербург». Фільм 6. «Журналіст».

17.10 Серіал «Ундіна».
18.00 Вибори-2003.
19.00 Вісті.
19.30 Місцевий час. Вісті — Москва».

19.50 На добраніч, малюки!
19.55 Серіал «Лінії долі».
21.00 Серіал «Врятувати і вижити».
22.00 Вісті+.
22.20 О. Яковлев. Монолог.
23.15 Народний артист.
23.25 Вісті. Чергова частина.
23.40 Худ. фільм «Заряджені смертю».
01.45 Сінеманія.
02.15 Дорожній патруль.
02.30 Агентство самотніх сердець.
02.55 Серіал «Янголи Чарлі».
03.45 Вісті. Чергова частина.

РТР «Планета»

07.00 Добрий ранок, Росіє!
10.15 Серіал «Ундіна».
11.00 Вісті.
11.30 Вісті-Москва.
11.45 Колосальне господарство.
12.00 Серіал «Лінії долі».
12.45 Вісті-спорт.
12.55 Що хоче жінка.
13.40 Новини культури.
14.00 Вісті.
14.10 Вісті-Москва.
14.30 Серіал «Оперативний псевдонім».

15.15 Коротке замикання.
16.00 Док. серіал «Ордени минулої країни». Орден Богдана Хмельницького.
16.30 Вісті-спорт.
16.40 Вісті-Москва.
17.00 Вісті.

17.10 Худ. фільм «Подвійний капкан». 1 серія.
18.15 Мультфільми «Заєць та їжак», «Невийка».
18.40 Серіал «FM і хлопці».
19.15 Серіал «Дикий янгол».
20.00 Вісті.
20.30 Вісті-Москва.
20.45 Новини культури.

21.05 Хто ми?
21.30 Серіал «Ундіна».
22.15 Серіал «Лінії долі».
23.00 Вісті+.
23.20 Худ. фільм «Подвійний капкан». 2 серія.
00.30 О. Яковлев. Монолог.
01.15 Вибори-2003.
02.15 Серіал «Дикий янгол».
03.00 Вісті.
03.30 Вісті-Москва.
03.50 Серіал «Ундіна».
04.35 Серіал «Лінії долі».
05.20 Худ. фільм «Подвійний капкан». 2 серія.
06.25 Час класичної музики.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.
09.15, 11.10, 14.20, 15.55, 17.20, 20.30 Погода.
09.20 Для тих, хто вдома.
09.35 Ситуація.
09.45 Г. Майборода. Життя у музиці. До 90-річчя від дня народження.

10.10 Зірки, на сцену!
10.40 Служба розшуку дітей.
10.45 Абетка безпеки.
11.00 Вісті.
11.15 Для тих, хто вдома.
11.30 Буті жінкою.
12.00 Урок французької мови № 12.
12.20 Вітаю вас...
12.50 Телефоруна.
13.25 Чорноморський лоцман.
13.50 «Classic-прем'єр» з Т. Міленіною.

14.25 Для тих, хто вдома.
14.40 Закон є закон.
14.45 Служба розшуку дітей.
15.00 Вісті.
15.15 Подорож у дитинство.
15.35 Алюр.
ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «5»

16.00 Мультсеріал «Загублений світ».
16.25 Студія «5».
16.55 Закон є закон.
17.00 Грані пізнання.
17.25 Авторська програма Л. Лисенко «Не все так погано...».

18.00 Гандбол. Чемпіонат світу. Жінки. Україна — Туніс. У перерві — вісті. Діловий світ.

19.35 Енергетичне поле.
20.00 Саме той.
20.20 Закон є закон.
20.35 Вечірня казка.
20.50 Лотерея «Кено».
21.00 Вісті.
21.30 Мас-медіа.
21.35 Тема дня.
21.45 Світ спорту.
21.55 Ситуація.
22.00 Вісті.
22.05 Авторська програма О. Савенка «Четверта влада».
22.40 Освітсвіт.
23.00-01.18 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2 ОСВІТНІЙ КАНАЛ

10.10 Цей день в історії.
10.15 Урок англійської мови № 13.
10.30 Освітянські новини.
10.40 Наша мова. УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.00 Прем'єра. «Осінь патріарха» М.Сікорський.

11.30 Док. фільм «Павло Альошин».

КДРТРК

12.00 За київським часом.
12.15 Київ діловий
12.45 Домашній доктор.
13.00 Лікар Роман Довженко рекомендує.
13.05 Наодинці з музикою.
13.15 Краса і здоров'я.
13.20 Новобудова.
13.30 За київським часом.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.02 ТСН.
07.30 Серіал «Бідна Настя».
09.00 Велике прання.
14.00 Серіал «Веселий гурт».
14.30 Серіал «Оригінали».
15.00 Серіал «СВ-шоу». Наташа Корольова.
15.35 Серіал «Друзі».
16.05 Хочу і буду.
16.35 Серіал «Бригада».
17.40 Велике прання.
18.35 Серіал «Бідна Настя».
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 ТСН. Погода.
20.15 Серіал «Бригада».
21.15 Серіал «Литовський транзит».
22.15 Я так думаю. «Нострадамус».
23.10 Серіал «Секс і місто».
23.45 ТСН.
00.05 Служба розшуку дітей.
00.10 Серіал «Литовський транзит».
01.10 Док. фільм «Королева Камілла».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

06.00 Новини.
06.05 Камера сміху.
06.45 Мультфільм.
07.00 Подорожці. Економічний огляд.
07.10 Новини.
07.25 Англійський алфавіт для дітей.

07.35 Абетка-малюток.
07.45 Арифметика-малюток.
08.00 Новини.
08.20 Народна платформа.
08.25 Серіал «Інструктор».
09.00 Новини.
09.30 Мультфільм.
09.40 Караоке на майдані.
10.20 Все для тебе.
10.55 Серіал «Під дахами великого міста».

12.00 Новини.
12.15 Країна порад.
13.05 Серіал «Пекло у раю». ▲
13.55 Я все про Вас знаю.
14.50 Діюві особи.
15.00 Новини.
15.15 Шанс.
16.05 Серіал «Next-3».
17.05 Серіал «Сімейні пута».
18.00 Новини.
18.05 Народна платформа.
18.10 Серіал «Троє проти всіх».
19.10 «Джентльмен-шоу» та зірки гумору.

20.00 Інформаційний канал «Подорожці».
20.35 Серіал «Next-3».
21.35 Серіал «Інструктор».
22.40 Перехрестя кохання.
23.45 Подорожці. Підсумки дня.
00.10 Перша експедиція.
01.20 Серіал «ФБР. Елітний підрозділ». ▲
02.20 Худ. фільм «Гвіневер».
03.50 Серіал «Під дахами великого міста».

04.40 Серіал «Метушливе місто-4».
05.00 Перша експедиція.

ІСТV

05.00 Ранкова музика.
05.40 Серіал «Досьє детектива Рокфорда».
06.30 300 сек/год.
06.40 Мультсеріал «Справжні монстри».
07.10 Мультсеріал «Сучасне Роккове життя».
07.35 Погода.
07.45 Факти. Ранок.
07.50 Ділові факти.
07.55 Спорт.
08.00 300 сек/год.
08.05 Обережно, модерн!
08.40 Погода.
08.45 Факти. Ранок.
09.00 Спорт.
09.05 Кримінальні історії.
09.45 Серіал «Мисливець за старовиною-2».

10.45 Дівочі сльози.
11.40 Серіал «Графіня де Монсоро».
12.45 Факти. День.
13.15 Худ. фільм «Відчайдушні авантюристи».

15.00 Мультсеріал «Невгамовні».
15.20 Мультсеріал «Сучасне Роккове життя».
15.50 Мультсеріал «Чарівний світ Текса Ейворі».
16.15 Серіал «Кенан і Кел».
16.45 Серіал «Мисливець за старовиною-2».

17.45 Дівочі сльози.
18.35 Погода.
18.45 Факти. Вечір.
19.05 Обережно, модерн!
19.40 Худ. фільм «Джонні Мнемоник».
21.35 Погода.
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.10 Кримінальні історії.
22.40 Худ. фільм «Проклята ущелина». ▲
00.45 Серіал «Графіня де Монсоро».

01.45 «Третя зміна» представляє: худ. фільм «Звинувачення» ▲, 03.30 Худ. фільм «Капітан Немо». 2 серія, Обережно, модерн!

СТБ

06.25 Прогноз погоди.
06.30 Худ. фільм «Заповіт Сталіна». ▲
08.00 Вікна. Бізнес.
08.20 Прогноз погоди.

08.25 Не-провінція.
08.50 Вікна. Столиця.
09.00 «Маски-шоу». Найкраще.
09.30 Серіал «Чортеня».
10.25 Серіал «Бержерак».
11.30 Заборонена зона.
12.25 Худ. фільм «Заповіт Сталіна». ▲
14.00 Вікна. Новини.
14.10 Голод.
15.05 Худ. фільм «Клуб викрадачів».
16.50 Серіал «Карабінери».
18.00 Вікна. Кримінал.
18.10 Вікна. Столиця.
18.20 «Маски-шоу». Найкраще.
19.00 Заборонена зона.

20.00 Голод.
21.00 Вікна. Новини.
21.20 Вікна. Спорт.
21.35 Прогноз погоди.
21.40 Вікна. Бізнес.
22.00 Худ. фільм «Крах». ▲
23.55 «Маски-шоу». Найкраще.
00.25 Вікна. Опівночі.
00.40 Серіал «Карабінери».
01.50 Прогноз погоди.
01.55 Вікна. Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

06.20 Модне здоров'я.
06.25, 06.35, 07.10, 07.40, 08.20, 08.40 Підйом.

06.30 Репортер.
06.50 Мультсеріал «Оггі і кукарачі».
07.30 Репортер-бізнес.
07.50 Серіал «Сто добрих справ Едді МакДауда».
08.30, 09.00 Репортер.
09.05 Серіал «Маросейка,12».
10.05 Худ. фільм «Школа стюардес».

11.50 Модне здоров'я.
11.55 «Вікна» із Д. Нагієвим.
13.05 Худ. фільм «Комп'ютер у кросівках».

14.55 Мультсеріал «Му і Ципа».
15.10 Мультсеріал «Скубі Ду шоу».
15.35 Мультсеріал «Ракети».
16.00 Мультсеріал «Пригоди Дигимонів».

16.20 Серіал «Бунтівний шлях».
17.15 Серіал «Сто добрих справ Едді МакДауда».
18.10 Серіал «Дикий янгол».
19.00 Репортер.
1

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

Тарутине — селище міського типу, центр Тарутинського району. Розташоване в долині по обох берегах річечки Анчокрак, за 185 кілометрів від Одеси та за 7 кілометрів від залізничної станції Березине. Населення — 6,2 тисячі осіб.

Засноване Тарутине в 1814 році. Свою назву воно дістало на честь перемоги російської армії над французами восени 1812 року біля села Тарутине Калужської губернії. Першими поселенцями бессарабського Тарутиного в основному були німецькі колоністи і поляки. Німці виїхали звідси на свою батьківщину в 1940 році, а натомість приїхали на постійне помешкання 800 селянських сімей з Вінницької області. Поряд з українцями тут мешкають також болгари, росіяни, молдовани, гагаузи, представники багатьох інших національностей.

Тарутинський район утворено в 1940 році, після возз'єднання Бессарабії з СРСР. Нині він за площею — найбільший на Одещині. На його території розташовано 4 селищі та 22 сільські ради. За характером виробництва Тарутинський район в основному сільськогосподарський. Тутешні природні умови хоча й доволі посушливі, та дають змогу успішно вирощувати зернові, соняшник, виноград, кормові культури.

НОВІ ПРИКРЕТИ

Індустріальне диво посеред степу

Це підприємство справді сприймається, мов якесь диво: виїжджаєш з низинного Тарутиного на пагорб, осягаєш поглядом далекі горизонти хай і помережаного ярами степу, і раптом, ніби з-під землі, вириваються перед тобою величезні сріблясті башти, а потім і весь обнесений високим парканом комплекс різнобарвних споруд. Що то? Звідки такий несподіваний «індустріальний пейзаж»?

— Оце і є наша газокompресорна станція «Тарутине», — пояснює голова районної ради Георгій Топал (на фото вгорі). — Приклад того, як треба поєднувати сучасне виробництво з розв'язанням соціальних проблем...

Біля входу в адміністративний офіс нас зустрічає, приязно усміхаючись, міцної статури вусатий чоловік:

— Логвінов Сергій Степанович, начальник газокompресорної станції (на фото праворуч).

Після короткого знайомства («Першу полови-

ну дорослого життя віддав Тюмені, другу — сподіваюся бути корисним тут») Сергій Логвінов став нашим гідом під час оглядин станції, на ходу розповідаючи про необхідність її спорудження та основні характеристики.

Потужності давно діючого магістрального газопроводу «Ананів — Тирасполь — Ізмаїл», що постачає «блакитне паливо» до Туреччини, вже не задовольняли тамтешній ринок. Тому в 1997 році НАК «Нафтогаз України», російське ВАТ «Газпром», турецькі компанії «Турсгаз» і «Трансбалкан» створили акціонерне товариство «Газтрансит», яке і спроектувало, побудувало та передало у вересні 2001 року в експлуатацію Одеському лінійно-вироб-

ничому управлінню магістральних газопроводів газокompресорну станцію «Тарутине». («Сергій Степанович, — уточнив Г. Топал, — не прийшов сюди на готове, він брав безпосередню участь у будівництві з першого його дня»). Три газоперекачу-

вальні агрегати (саме їх башти виринули знезацька з-за крутосхилу) загальною потужністю 36 МВт — сучасні, надійні та економічні, такі, що відповідають найвищим європейським стандартам. Однак їх не завезено звідкілься — це вітчизняні виробництва Сумського машинобудівного об'єднання ім. Фрунзе та миколаївського заводу «Зоря». Управління агрегатами і станцією загалом — максимально автоматизовано. Введення в дію ГКС «Тарутине» дало змогу збільшити транзит газу в балканському напрямку на 3,9 мільярда кубометрів на рік.

Трудовий колектив ГКС сформувався, в основному, ще під час будівництва та проведення комплексних випробувань обладнання. Його кістяк склали випускники Івано-Франківського державного університету нафти і газу, є молоді фахівці й з інших міст. Вони, маючи добру вузівську підготовку, зуміли швидко опанувати складну високоавтоматизовану техніку європейського рівня. «І працюють, — наголосив С. Логвінов, — з високою відповідальністю».

— Сприяють цьому, гадаю, і відмінні побутові умови, — додав Г. Топал.

Небагато, певно, знайдеться в галузі підпри-

ємств, що були б здані в експлуатацію водночас з такою чудовою соціально-побутовою базою, як у Тарутиному. Відвідання містечка газівників справило на нас не менше враження, ніж сама станція. Теж європейський рівень! Чудовий естетичний вигляд і житлових будинків зовні, і квартир усередині. Тут навіть колір шпалер добирали, як розповів С. Логвінов, «за сходом сонця», щоб усе гармоніювало залежно від освітлення оселі. Автономне газове опалення кожного з будинків забезпечує сталі тепло у квартирах за будь-якої погоди. Холодна і гаряча вода, надійна каналізація.

— Із спорудженням ГКС та цього містечка (на фото вгорі), — задоволено каже Георгій Топал, — і Тарутине загалом стає цивілізованіше — тепер маємо сучасні очисні споруди для всього райцентру, з'явилася реальна перспектива широкої газифікації населених пунктів району.

Дізналися, що заплановано спорудження ще однієї гілки газопроводу в напрямку Балкан, яка теж пройде повз Тарутине. Райцентр сільськогосподарського району дедалі набуватиме, отож, ще виразніших індустріальних ознак.

ПРОБЛЕМА

«Зайва» земля

То для Міноборони, для його Південного оперативного командування вона, ота земля, виявилася зайвою. А селяни, будьте певні, застосування їй знайшли б — з користю і для себе, і для держави. Однак, як то кажуть, близько лікоть, та не вкусиш...

Ще далекого 1946 року рішенням Ради Міністрів УРСР для організації Тарутинського загальновійськового полігону, де мали проводити бойову підготовку частини та підрозділи Одеського військового округу, було відведено 23943,8 гектара землі. Здебільшого цілком придатної, значимого, для сільськогосподарського виробництва. Та в перші повоєнні роки, коли поля орали не тільки кінями, а й коровами і чимало угідь залишалися незайманими, за тією землею, розповідають старожили, ніхто особливо не жалкував. Тим паче, що взяли її на потреби військового відомства, задля бойової виучки солдатів — захисників Вітчизни, яка тільки-но відбила навалу жорстокого ворога...

Та минули роки й десятиліття, і мешканці розташованих навколо полігону сіл не могли не помічати, що для потреб військових виділеної

площі землі, вочевидь, забагато, частину її тривалий час не використовують зовсім чи віддають невідомо кому і на яких засадах. Інколи військове відомство відмовлялося від якоїсь там сотні-другої гектарів зайвої для нього землі, і тоді районна, сільська ради знаходили їй гідне застосування. Чималу частину земель полігону (10750 гектарів) військово командування передало для сільськогосподарських потреб військового ж радгоспу «Чорноморський», ще 780 гектарів — закріпило за підсобним господарством військової частини 55465 і 280 гектарів — за регіональною радою військових мисливців та рибалок.

— Гадаєте, вони налагодили там сільськогосподарське виробництво? — каже голова Тарутинської райдержадміністрації Василь Цапенко (на фото). — Якби-то! Вийшло, як у тому народному прислів'ї: і

сам не гам, і другому не дам. Ознайомтеся ось з актом інвентаризації земель полігону та угідь радгоспу «Чорноморський», складеним фахівцями-землевпорядниками та депутатами різних рівнів із залученням військовиків. Картина вимальовується, скажу вам, доволі цікава...

Цікава, додамо від себе, не тільки для журналістів, а й, думається, для правоохоронних органів. Узяти хоча б той факт, що членом інвентаризаційної комісії так і не вдалося виявити якихось правоустановчих документів щодо належності отих майже 24 тисяч гектарів землі військового полігону, відсутній у Міноборони держакт на право постійного користування землею. А коли так, то можна, виходить, нею розпоряджатися, як заманеться. І розпоряджаються. Причому, земельну ділянку площею 460 гектарів уже тривалий час використовує сільгосппідприємство «Надія» Саратського району без оформлення будь-яких документів. На таких само, з дозволу сказати, засадах засіває і збирає вро-

жай на 70-гектарній площі сільгосппідприємство «Ворошилова».

Панує безлад і на площах, офіційно закріплених за сільгоспвиробниками. Той самий військовий радгосп «Чорноморський», що сам не в змозі обробляти виділену йому площу, уклав договори на спільне використання 5331 гектара землі з колективними, акціонерними та приватними підприємствами Тарутинського, Саратського і Татарбунарського районів, що не передбачено земельним законодавством. Площа в 1940 гектарів взагалі не обробляється. Господарює радгосп самостійно лише на 2129 гектарах угідь. Заростає бур'янами 480-гектарна необроблювана площа, закріплена за військовою частиною 55465. Ніяк не осво-ють 180 гектарів землі й військові мисливці та рибалки...

— Міноборони мало б принаймні узаконити своє право постійного користування земельними площами полігону, до того ж у справді необхідних для військових потреб межах, — резонно вважає Василь Цапенко. — Решту — передати агропідприємствам, які в змозі вирощувати сільгоспкультури, збирати з тих площ врожай. Негоже, щоб земля, яку справедливо називаємо годувальницею, родила кукіль.

Тарутинський район

Щоб виноградарство не сховалося в «тінь»

АКТУАЛЬНО

А що, є така загроза? Відверто кажучи, ми цього не Азнали, аж поки не зустрілися з головою правління відкритого акціонерного товариства «Петросталь» Петром Ламбовим (на фото внизу). Досі думалося, що то в часи компартійної боротьби з алкоголізмом, коли гоніння поширилися й на сонячну ягоду та благородний напій з неї, далекоглядні господарники, не поспішаючи розкорчовувати виноградники, просто не зазначали їх у звітах, тримали в «тіні», за що нерідко розплачувалися партквитками та посадами. А тепер держава начебто підтримує розвиток виноградарства та виноробства.

— Загроза нині в іншому, — роз'яснює Петро Георгійович, — хоча держава до цього теж причетна. Звернімося до такого ось факту: провели ми розпаювання землі — і позбулося наше товариство одразу 490 гектарів ріллі, на яких люди вирішили господарювати одноосібно чи здаючи свої паї в оренду фермерам. На черзі — розпаювання виноградників. Маємо їх 460 гектарів. Скільки залишиться, якщо люди проголосують за розподіл діляночок в 0,6 гектара? Хто віддасть оту діляночку товариству, а хто вийде з нею у самостійне господарювання? На це сьогодні важко відповісти.

— Але чому люди полишають товариство? Може, купо та невчасно розраховується за паї?

— Ні перше, ні друге. Навіть за неврожаю нинішнього року за оренду паїв розраховувалися сповна. А про зарплату можете судити з таких цифр: якщо п'ять років тому її загальний фонд становив 232 тисячі гривень, то нині буде 750 тисяч. За тієї само кількості працюючих. Окрім грошей видаємо натуру — механізатор може заробити до 6—8 тонн зерна. Головна причина виходу з товариства інша — величезна різниця в оподаткуванні землі: фермер, скажімо, платить за її гектар майже удвадцятро менше, ніж наше товариство. В нас чіткий облік врожаю винограду, а у окремого приватника — все «зі стелі», отже, є можливість використати отримане тільки на своє збагачення. То чому б не вийти з товариства власникові «паю» багаторічного насадження? Тільки ось сумні наслідки цього далеко не всі, передбачають.

Акціонерне товариство останнім часом посадило 37 гектарів молодих виноградарників. Якоюсь мірою підсобила держава за рахунок одновідсоткових відрахувань з реалізації алкогольних напоїв, та чимало вкладено й власних коштів.

— А тепер уявіть, що вся оця структура розвалилася, що виноградні плантації розтягли на дрібненькі діляночки, — каже Петро Ламбов. — Не тільки ми — держава загалом втратить сировинну базу. А значить — і чималі грошові надходження з внутрішнього та зовнішнього ринків...

— Сподіваємося, що такого не станеться, — коментує ситуацію голова Тарутинської райдержадміністрації Василь Чапенко. — Ми, звичайно, не можемо силоміць тримати селян, які мають у приватній власності землю, у великих сільгосппідприємствах, хоча перевага таких безсумнівна. Треба зацікавити власників земельних паїв, а тим паче тих, хто отримає ділянки з багаторічними насадженнями, щоб вони здавали їх в оренду саме великим товаровиробникам і мали від того не менший, а більший зиск, ніж коли господарювали б самотужки. На забезпечення переваг великих товаровиробників у виноградарстві та виноробстві передусім і спрямована розроблена в районі програма розвитку галузі на період до 2015 року.

Переповідати бодай основні пункти тієї програми, з якою мали можливість ознайомитися, ми, звичайно, тут не будемо — не на читаський загальна газети, а на фахівців розраховано той доволі солідний за обсягом розроблений науковцями та практиками документ. Зазначимо лише, що на виконання програми передбачено спрямувати чималу суму — 300 мільйонів гривень з трьох джерел: коштів самих сільгосппідприємств, інвестицій (переваги — вітчизняним) та державної допомоги. Площі виноградників розширяться з нинішніх шести тисяч гектарів до восьми тисяч.

Були часи, коли район мав і близько 12 тисяч гектарів, та науковці, ретельно дослідивши ґрунти й природно-кліматичні умови, зупинилися на оптимальній, на їхню думку, цифрі. А «недобір» до колишніх площ компенсується підвищенням врожайності ягід та якості сировини. Щорічно передбачено розкорчовувати старі виноградники на 360—680 гектарах, а саджати нові — на 400—700. Оновлення плантацій ітиме переважно технічними перспективними сортами, такими, скажімо, як «одеський чорний», «каберне-совіньон» та іншими, придатними для виготовлення високосортих червоних вин. Віддаватимуть належне й порівняно мало поширеним сортам винограду «шардоне», «піно», з яких отримують чудові шампанські вина. Загалом виробництво виноматеріалів має зрости десь учетверо, що, безперечно, значно зміцнить економіку і окремих сільгосппідприємств, і району загалом.

Заманлива перспектива, не раз випадало чути під час перебування в районі, вже на перших порах реалізації програми раз по раз натикається, на жаль, на штучні перепони. Неспросто отримати кошти на оновлення плантацій, приміром, з отих одновідсоткових відрахувань уже через те, що до їх розподілу «присмокталося» чимало організацій-посередників, працюючих в них та поза ними чиновників і просто ділків. Є сумніви: чи все доходить до села? «Ділити», вважають практики, має не якась там людина, а закон. Утім із прийняттям законів про виноградарство, виноробство і вино аж надто зволікають. У районі є сім підприємств з первинної переробки виноградних ягід, однак устаткування там давно застаріло, доцільно мати один великий виноробний комплекс, де можна було б отримувати продукцію найрізноманітніших уподобань. Та чи варто його споруджувати, вкладати величезні кошти, коли вироблений товар може не відшкодувати витрат? Адже держава має намір різко збільшити ціни на спирт — незамінний компонент виготовлення низки популярних нині сортів вин. Та й загалом політика оподаткування вітчизняних виновиробників чомусь набагато жорсткіша (застосовують подвійне і потрійне оподаткування однієї і тієї продукції), ніж відносно іноземних поставальників вин. Ось і заповлила наші ринки продукція часто далеко не кращої якості. Є й інші проблеми, що стримують розвиток високоефективної, в принципі, галузі. І виноградарі, винороби не тільки Тарутинського району, а й усієї Одещини, яка нині має найбільші площі виноградників у країні і серйозно взялася за розвиток галузі, очікують, що держава не перешкоджатиме, а конкретно і вагомо підсобить їм. Заради поліпшення економічно-фінансового стану і виноградарських регіонів, і країни загалом.

Дні «Голосу України» на Одещині

Перспектива

Відродиться

Бессарабський ярмарок

Але спершу делегація Тарутинської райдержадміністрації поїхала на Полтавщину, відвідала Сорочинський ярмарок. І ще раз утвердилася в задумі: варта клопотів справа. За чотири останні роки на виставці-ярмарку в Сорочинцях товарообіг зріс у п'ятнадцяттеро! Отже, є і попит, і пропозиції. То чому б не спробувати і в себе?

Задум організації Бессарабського ярмарку в Тарутині виник не на порожньому місці. Наприкінці ХІХ століття, як свідчать історичні джерела, селище стало головним торговельним і адміністративним центром німецьких колоній у Бессарабії. Двічі на місяць збиралися тут чималенькі базари, а двічі на рік — велелюдні ярмарки, на які прибували купці з Кишинева. Акермана, Бендер та інших міст, а також продавці та покупці з десятків навколишніх сіл і містечок. Найбільший попит на ярмарку мала вирощена в Буджакському степу високоякісна пшениця. За даними 1901 року, валовий оборот Тарутинського хлібного ринку становив понад 1,5 мільйона рублів — сума, за тодішніми мірками, величезна. Активно продавали-купували і коней, велику рогату худобу, овець, усілякий реманент, продовольчі товари тощо. Саме для задоволення потреб ринку в Тарутині раніше, ніж у багатьох інших містечках Бессарабії, було відкрито поштове відділення для приймання та відправки кореспонденції та грошових переказів.

Голова райради Георгій Топал навіть на те місце, де задумано відродити ярмарок, нас повіз.

— Отут ось, — вказав на широкую галявину на околиці селища, — і виростуть павільйони, буде влаштовано місця для автомашин.

Оргкомітет з підготовки та організації роботи ярмарку вже діє. Часу ж до його відкриття лишається не так і багато: у серпні—вересні 2004 року Тарутиніному виповнюється 190 років — добра нагода зібрати гостей звідусіль. І послугує цьому Бессарабський ярмарок. Який потім стане, за задумом, щорічним.

Аномалії

А дві хати — за кордоном

Звідки, здогадайтеся, жене оте своє домашнє птаство бабуся, яка зображена на знімку? А з-за кордону. Бо вона мешкає в Україні, а оті дві крайні хати, біля яких її сфотографовано, хоча й у їхньому селі Петрівськ, та то вже за кордоном — у Молдові. Хтось там колись додумався отак кордон провести.

Утім, до пори до часу отим мало хто переймався. Діти з тих хат ходили до Петрівської школи, їхні батьки — на роботу в українське сільгосппідприємство. Аж якось Петро Ламбов, голова правління тутешнього ВАТ, отримує припис Тарутинського районного центру зайнятості: як сміши, мовляв, приймати на роботу чужоземців? Жени за порушення штраф — 800 гривень. Мирні переговори з працівниками центру нічого не дали. Довелося йти до прокуратури. Там зустрів людей, які оцінили ситуацію, керуючись здоровим глуздом.

А загалом 187 кілометрів кордону з Молдовою нерідко спричиняють і серйозніші неприємності. Скільки вже було випадків крадіжки цілих черід корів, отар овець, яких зловмисники переганяли через кордон. Інколи викрадене вдавалося за участі молдовських правоохоронців знаходити, повертати, інколи — ні. Й урожай різних культур нерідко приходять з-за кордону збирати, здебільшого — вночі. Той же Петро Ламбов набрів якось на таких збирачів винограду, хотів прогнати, а у відповідь — постріл. Влучили трохи нижче скроні...

Там, де ми зустрілися з бабусяю та її птаством, кордон уособлює собою неглибока канава без усіляких постів. Гуска чи індичка долають ту канаву залюбки...

*Матеріали підготували
Георгій ВОРОТНЮК,
Віталій СУДЯ.
Фото Михайла ГОЛЯКА.*

Сільгоспмашинобудівна безвихідь

ПРОТЕСТ

Доля вітчизняного моторобудування й виробництва сільгоспмашин вирішується не в міністерських кабінетах і заводських цехах, а на міській площі.

Три тижні на центральній площі Харкова, біля стін облдержадміністрації, кілька десятків робітників і пенсіонерів моторобудівного заводу «Серп і Молот» вимагають звільнення адміністрації підприємства й ліквідації самого заводу. У такий спосіб сучасні пролетарі розраховують повернути десятимільйонний борг у заробітній платі, котру, як вони стверджують, не одержували вже кілька років. Пікетники заявили, що не залишать площу доти, доки їхні вимоги не буде задоволено цілком. Не дочекавшись протягом кількох днів належної реакції влади, юрба паралізувала приблизно на годину автомобільний рух на головній вулиці міста. Перший заступник керівника області Олександр Колесников, котрий вийшов тоді до народу, з миротворчою місією вчовевидь спізнився. Слухати його ніхто не став. Підігріті агітаторами й обмануті не раз люди віддали перевагу екстремістським діям над здоровим діалогом.

Ціла галузь пішла в небуття

Профспілкові лідери і активісти лівого руху Харківщини, що стали на захист інтересів трудящих «Серпа і Молота», не без підстав думають, що в Харківському регіоні, а ймовірно і в країні, триває цілеспрямоване знищення сільськогосподарського машинобудування. Хто стоїть за цим руйнівним процесом, вміло і всесильно ним диригує, зрозуміло, невідомо, але факти кажуть самі за себе. За кілька років у Харківській області пішла в небуття величезна індустрія, ціла галузь, котра нещодавно була честю й гор-

дістю не тільки регіону, країни, а й величезного СРСР. Першою жертвою упав «Куп'янський ливарний завод». Потім прийшла черга «Харківського заводу тракторних двигунів». На ладан нині дихає ВАТ «Лозівський ковальсько-механічний завод». Рік не працює АТ «Серп і Молот». Скоріше простояє, ніж працює головний конвеєр знаменитого Харківського тракторного заводу.

Наголошую, йдеться про комплекс підприємств сільгоспмашинобудування, заводи-велети, де раніше працювали десятки тисяч людей, виробляли продукцію, котра мала попит у багатьох країнах світу. У вісімдесятих, навіть на початку дев'яностих років чимало виробничих ліній цих підприємств було переоснащено дорогим, цілком сучасним устаткуванням, закупленим здебільшого за рубезем за тверду валюту. Тепер усе це перетворено чи перетворюється на банальний металобрухт. Тому головне гасло страйкуючих — «Борючись за себе — ми боремося за промисловість країни!» — не може не викликати співчуття перехожих.

Утім, у директора АТ «Серп і Молот» Олександра Юдакова з цього приводу інша думка: акції протесту мають одну мету — знищити останній завод країни, здатний виробляти дизельні двигуни. Тому що саме лідери профспілкового руху, каже він, і усі, хто до них приєднався, виконують волю сил, які жадають цілковитого розвалу цієї галузі в країні.

У кращі роки завод «Серп і Молот» поставляв дизельні двигуни середньої потужності на тракторний й комбайнові складальні

конвеєри не тільки Союзу, а ще 18 країн світу. У благополучний час щорічно виробляли до 190000 штук двигунів різної модифікації. Про якість і конкурентоспроможність, схильний вважати директор, свідчить і кількість виробів, що їх випускали. Серед закордонних споживачів — багато арабських країн, Куба, Китай, країни Східної Європи. Нещодавно десь в Угорщині «відкопали» ще радянський комбайн, який дотепер працює на «серпівському» двигуні без капремонту. Отож усі розмови про нікудишність двигунів із клеймом «СiМ», на думку О. Юдакова, не що інше, як міф, породжений не фактами, а зовсім іншими причинами. Це підтверджують і закордонні фахівці, зокрема представники німецьких фірм, визнаних світових лідерів у галузі машинобудування, що тепер працюють над модернізацією деяких ліній «Серпа і

рестали платити заробітну плату. Навколо заводу було створено майже 40 фірм, що торгували запчастинами і складали нові двигуни. За одну наймізернішу ходку за огорожу працівник, що нині страйкує, міг легко виручити 30—50 гривень, збувши ділкам крадений товар за третину вартості. Зібрані на околиці, по підвалах і гаражах, дизелі продавали за вартістьовдвічі нижче від заводської. Звичайно, їх купували. Але через рік-два від колишньої репутації не залишилося і сліду. Харківське клеймо на двигуні стало синонімом наперед відомого браку. Навіть рідний, здавалося б, ХТЗ зму-

Фото Олександра КЛИМЕНКА

Молота», провадять випробування його продукції і вважають її такою, що відповідає основним параметрам для цього виду виробів.

Після незграбного розподілу Союзу, внаслідок недаленовидної економічної політики новостворених держав, а точніше — її відсутності, неефективних дій керівництва самого підприємства з підтримування належної якості і цінової політики величезний світовий ринок було загублено і, зважаючи на все, назавжди. А двигуни самі по собі були не такими вже й поганими. Найцікавіше, що на багатьох російських складальних заводах та й підприємствах інших країн про харківські дизелі дотепер збереглася найліпша думка. За минулі жнива в Росії, приміром, згоріло майже 80 комбайнів, вигоріли чималі хлібні масиви через загоряння двигуна ЯМЗ. Двигуни СМД, стверджують фахівці, не гірше та й працюють не гірше. Але що цікаво: усі дороги України обвішані рекламними плакатами, які закликають купувати надійні ярославські мотори, білоруські трактори. І майже ніде нічого про власні двигуни, трактори, комбайни. От і не вір, що галузь поховали живцем.

Зайве майно піде з молотка?

Про те, як цей пишний похорон мудро обставлено, красномовно свідчить хоча б схема тихого розтаскування «Серпа і Молота». Спочатку ціна на двигуни злетіла до неймовірних висот. Потім робітникам пе-

шений був відмовитися від виробів суміжників, хоча їх і створювали саме для нього. До того ж цю справу було поставлено так ґрунтов-

■ ■ ■

Головне гасло страйкуючих — «Борючись за себе — ми боремося за промисловість країни!» — не може не викликати співчуття перехожих.

■

но і з таким розмахом, що нова адміністрація заводу дотепер, визнаючи чесно, не може до кінця справитися зі злочинськими каналами і незаконними конкурентами. Цікаво, що в ті роки жодних акцій протесту на площі не було. Усе всіх влаштовувало?

Майже рік вся господарська діяльність підприємства була під судовою заборонаю. І лише сьомого листопада Господарський суд Харківської області затвердив план санації ВАТ «Серп і Молот». Проект плану санації розраховано до 2006 року, його узгодили з усіма кредиторами, серед яких: АК «Харківобленерго», ТПО «Харківкомунпромвод», ДКП «Харківкомуночиствод», обласне управління Пенсійного фонду, податкові органи, соціальні фонди, ВАТ «Харківський тракторний завод ім. С. Орджонікідзе», АТ «У. П. Е. К.» й інші господарські структури, а затвердила рада кредиторів. Санацією заводу передбачено, крім фінансового оздоровлення (організаційної і технічної реструктуризації), модернізацію продукції, підвищення її якості й обсягів, ліквідацію надлишків основних фондів, не задіяних у виробництві, і списання 50% кредиторської забор-

Фото автора

гованості четвертої черги. Відповідно до інформації керівника санації підприємства Олександра Юдакова, протягом тижня після затвердження в суді плану санації планується продати частину майна заводу. Керівник санації повідомив, що реалізовуватимуть устаткування, не задіяне у виробництві після зменшення його обсягів.

Здавалося б, попереду — світло в кінці тунелю. Але в лавах пікетників особливої радості не спостерігається. Голова обласної ради профспілки працівників автомобільного і сільгоспмашинобудування Віктор Янушиць переконаний: така туманна процедура санації без участі великого банківського капіталу і держави закінчиться так само, як і на інших підприємствах — остаточним розграбуванням, в результаті якого борг у зарплаті працівникам так і не буде виплачено. Але от що цікаво: попадеться мужик у полі з мішком краденого зерна — і доля бідолахи визначена: щонайменше рік умовного строку. А тут автогеном ріжуть на металобрухт надбання, що створювалося не одним поколінням — і ніколи не знайти керівника, що видав такий наказ. Усе покрито мороком невідомості.

За твердженням Олександра Юдакова, його команда розробила план, реалізація якого дасть змогу вже через рік-півтора виробляти три тисячі двигунів на рік. Саме така кількість, каже він, дасть можливість підприємству зводити кінці з кінцями. І саме стількі треба двигунів для річного випуску комбайнів, і майже вдвічі більше — для виробництва тракторів. Але загальний борг підприємства 42 мільйони гривень, 10 з яких — із заробітної плати. До того ж з двох тисяч працівників, що залишилися на

створювалося не одним поколінням — і ніколи не знайти керівника, що видав такий наказ. Усе покрито мороком невідомості. За твердженням Олександра Юдакова, його команда розробила план, реалізація якого дасть змогу вже через рік-півтора виробляти три тисячі двигунів на рік. Саме така кількість, каже він, дасть можливість підприємству зводити кінці з кінцями. І саме стількі треба двигунів для річного випуску комбайнів, і майже вдвічі більше — для виробництва тракторів. Але загальний борг підприємства 42 мільйони гривень, 10 з яких — із заробітної плати. До того ж з двох тисяч працівників, що залишилися на

Микола КОСИЙ.
Харків.

Р. С. Коли верстався номер, стало відомо, що робітники заводу «Серп і Молот» припинили пікетування облдержадміністрації. На позицію пікетувальників, безперечно, вплинули запевнення влади і керівництва підприємства, що вже до кінця цього тижня вони одержать перші триста тисяч гривень у рахунок погашення боргів із зарплати. Про це заявив голова профкому Юрій Кормишев, посилаючися на директора «Серпа і Молота» Олександра Юдакова.

Якщо грошей не буде сьогодні, профспілкові лідери пообіцяли знову почати акцію протесту. Але тепер моторобудівники, натхненні, напевно, першими перемогами, збираються пікетувати ХТЗ. У такий спосіб вони хочуть підняти на боротьбу товаришів по нещастю і вимагати від влади приділяти більше уваги галузі. Водночас на заводі «Серп і Молот» запрацювали чотири цехи, хоча на підприємстві немає води і тепла. У профкомі кажуть, що на роботу вийшло лише 25 людей. Директор заводу Олександр Юдаков стверджує, що 250 робітників.

Ерозія Ревізора

ТЕАТР

Сучасні театральні версії “Ревізора” вочевидь звузились. Якщо Гоголь колись зробив з анекдота притчу, то нині все ніби знову обертається анекдотом, розказаним навіть не Гоголем, а самим Хлестаковим. У Києві протягом останнього місяця показали два “Ревізори”. І в обох є один прикметно-злободенний прийом: Хлестаков говорить по-російськи. В цьому все — він приїхав “із столиці” до малоросійського міста, і місцеві чиновники звично лягли догори ноєм.

Москаль-чарівник

Першими свого “Ревізора” показали одесити — Український муздрамтеатр імені Василька. Виставу поставлено відомим київським режисером Юрієм Одиноким.

Російськокомовність Хлестакова в одеській постановці, окрім злободенного нагадування про Тузлу (тоді це була свіжа новина), нагадує й ще про дещо. А саме — про давні російсько-українські культурні суперечки, які завжди закінчуються словами “Зате ми співаємо краще!”.

Тут це показано буквально: Городничий у мить тріумфу виходить на сцену з баяном, а співають одесити таки гарно, так, як уміють лиш у провінційних наших театрах, справді потужно й прекрасно. При цьому в одеських акторів специфічно-штучна українська мова — мабуть, від традиційно-невинної звички “дражнити хохла”. Така

мова мимоволі “хохляндизує” персонажів, тому цей “Ревізор” нагадує швидше “Шельменка”. Ю. Одинокий і не намагався це виправити, а навпаки, поклав в основу: саме серед дурних Шельменків легко почувається водевільний москаль-чарівник Хлестаков. Фітілька — але ж говорити по-великоруському!

Просто і точно знайдено фінал вистави. Виявляється, Осип і Хлестаков якраз і є справжні ревізори, котрі перевіряли місто на вошивість.

Вистава здавалась добре задуманою й слабо (хоч і чесно) зробленою. Але одесити не раз згадувалися з приємністю — після того, як довелося побачити столичну постановку.

Блакитні в жовтому

У столичному театрі імені Франка “Ревізора” щойно поставив Ігор Афанасьєв. Тут з появою

Хлестакова всі персонажі переходять на російську. Це очевидна зайвина, бо переклад Садовського зовсім не застарів. Крім того, є ось яка несподіванка: актори-франківці добре володіють “беглым русским” у побуті, але на сцені це у них звучить штучно, не личить їм. Не маю з того жодної зловтіхи, просто цікаво відзначити як факт. Та річ навіть не в тім — Афанасьєв зводить персонажів не на філологічному (як одесити), а на фізіологічному рівні!

Уявіть, що до якогось нашого обласного центру приїхав танцівник Борис Мойсєєв і морочить голову місцевому начальству. Оце і є “Ревізор” франківців. Утім, справжній Мойсєєв може бути й трагічним, але тут усе — фарс, капусник, що геть не налазить на каркас “Ревізора”. Думаєш: ну, Хлестаков, Осип, Бобчинський і Добчинський — “блакитні”, то й що, який у тім сенс? Дехто з “блакитних” вдягнений у жовте — тут теж щось є? Може, тут десь сховано натак на певні культурні орієнтири нації? Чи натак на взаємини двох республік-сес-

тер, котрі насправді — браття? “Велик и могуч этот намек, ну й шуточки у вас, поручик!”

Що у виставі чудово, незалежно ні від чого, то це — актори. На Остапа Ступку (Хлестакова) дивились й думаєш: в отак перекосбоченій ролі вже й триматись нема за що, а він — не падає, і це ознака сильного артиста. Вражають Наталя Сумська (прекрасна Городничиха), Василь Мазур (Городничий), Лесь Задніпровський (Осип). Лесь таки великий комік, його фразу “Я человек крепостной!” можна заносити до хрестоматії, бо так ще ніхто цю фразу не подавав.

...Виставу якось дивився провінційний отець-василіянин. Він мужньо витримав “блакитне” богохульство, а потім плакав. Чого плачете, отче? Каже: “Можна сміятися з нерозумної влади, але не з нерозумних людей!” Гоголь зрозумів би його.

Віталій ЖЕЖЕРА.

На знімках: Городничий з Одеси — Василь Яковець, Хлестаков з Києва — Остап Ступка. **Фото агентства “Прес-КИТ”.**

Смак замороженої музики

Музиканти гурту “Ворождень” відсвяткували своє п’ятиріччя концертом у столичному Будинку актора. У повному складі я чула ворожденців уперше. Раніше чула їх на одній із вечірок у Молодіжному клубі “Барви”. Ризикуючи заїзнитися на останній потяг метро, залишилась заінтригована чи то дивною назвою “Ворождень”, чи оцінкою київських бардів, мовляв, це послухати варто. Але тоді я ще не розпізнала тієї музики, як не одразу розпізнаєш смак коштовного вина.

“Ворождень” — не з тих гуртів, котрим потрібні численні фанати й активна реклама. Досить того, що вони просто існують, створюючи певний музичний простір, на який, мов метелики на світло, злітаються ті, хто про це знає. Тому їхню музику, спотворену вуличними інтерпретаціями, не почуєш у юрбі хмільних підлітків. Мелодії не спалахують блискавичною популярністю, бо відмінні від тих, що прості до непристойності і непередбачувані у своїй

передбачуваності. А в текстах пересічний слухач не шукатиме глибинної суті й оцінить їх, швидше за все, іронічною фразою “Е, фільозофія!”

А Володимир Кучинський, соліст гурту, такі філософ. Він весь “у собі”. На запитання: “Чому — Ворождень?” він спершу відповів запитанням, мовляв, а чому “Океан Ельзи”, чому “За віком”? На жоден з цих гуртів вони не схожі. Втім, я немарно підозрювала, що така назва не

випадкова. Справді, каже Кучинський, це від язичництва. Ось звідки дитинна первісність музики. Вона чарує, вабить, приворожує. Її виміри ширші від звучання струн акустичної гітари, діапазону людського голосу, регістрових можливостей баяна чи сопілки. Це цілий простір, в якому, здається, я сама жила колись. І навіть знаю, який він на смак: як печена картопля дитинства, коли бабуся ворожила над вогнищем...

Олеся НАЙДЮК.

Витіснили Соломію з майдану, та не із сердець

Ім’я Соломія популярне на Тернопільщині, де шанують пам’ять про видатну землячку, примадонну світової опери Соломію Крушельницьку. Вона народилася 1872 року, згодом батьки переїхали до села Біла під Тернопіль, Соломія вчилася у Тернопільській гімназії. Наректи дівчаток Соломіями — чи не єдине, чим можуть тернопільці нагадати про співачку, від інших задумів лишився тільки камінь на майдані Мистецтв.

— Ідея віддати шану Соломії, спорудивши в Тернополі перший у світі пам’ятник співачці, виникла понад двадцять літ тому, — розповідає голова благодійного фонду “Соломія” Марта Подкович. — Тоді на зібрані Фондом культури кошти встановили символічний камінь на місці майбутнього пам’ятника на майдані Мистецтв. Назва майдану була виправдана: до широкоформатного кінотеатру, обласного краєзнавчого музею мали приєднатися нові корпуси обласної бібліотеки і музичного училища імені Крушельницької з великим концертним залом. А в центрі майдану — пам’ятник Соломії. Але нині назва майдану звучить як насмішка над реальністю. Найкращий у місті кінотеатр “Україна” став банальною торгівцею з іншомовною назвою. Бібліотека вже 16 літ є довгобудом. А на місці, виділеному під будівництво нового музучилища, — торгові ряди “секонд-хенду”. Сам майдан став стоянкою автотранспорту. І прекрасна ідея майже пропала. Одне слово, витіснили Соломію. Але громадськість Тернополя не відмовилася від наміру встановити пам’ятник. Він має постати до 135-річчя від дня народження Соломії Крушельницької (2007). Усі ці та інші питання ініціює Соломійн фонд. Йдеться також про розширення музею Соломії Крушельницької у с. Білій. Досі музей займає дві кімнатки, а справа з будівництвом школи, яка розташована в колишньому помешканні Крушельницьких, не вирішується. Є намір створити кімнату-музей і встановити пам’ятний знак у Білявинцях.

Фонд планує перевидати фонозаписи вокальної спадщини Крушельницької на сучасних цифрових носіях. І не втрачає надії, що область згадає про будівництво нового приміщення музучилища. Тим паче що на Тернопільщині, за словами Марти Подкович, справжній вибух талантів. Парадокс: чим важче жити, тим більше обдарованих дітей приходить в училище. Це переважно діти з родин скромного достатку, часто бідність не дає їм продовжити навчання. На цьогорічних випускних іспитах професор Національної музичної академії Тамара Гнатів (вона в юності чула виступи Соломії) була зачудована прекрасним мецо-сопрано однієї з випускниць. “Дитино, ти можеш стати славою України, але треба далі вчитися!” А за що? Мама талановитої вокалістки лиш зітхнула: “Я й на квиток до Києва грошей не маю!”

реальність. Фонд “Соломія”, як може, підтримує юні таланти, допомагає студентам поїхати на всеукраїнські конкурси, разом з училищем організував конкурс “Піаністи Тернопілля”, заснував і виплачує іменні стипендії. Але можливості фонду обмежені. В нашому діловому світі меценатів дуже мало. Марта Подкович може назвати лише кілька благодійників, котрі підтримують “Соломію”. Це керівники ВАТ “Ватра” Роман Яремчук і “Облаводор” Микола Гнатів, директор приватного підприємства “Соломія” Сергій Прохорець, директор аудиторської фірми “Орієнтир” Василь Тарас... Вони багато допомагають талановитим дітям, а підприємство “Соломія” фінансує випуск однойменної газети. Але для того, щоб на батьківщині великої співачки постав гідний її слави пам’ятник, щоб фонд зміг реалізувати свої благородні наміри, потрібні добра воля і підтримка влади. Нещодавно про це говорили на сесії облради. Вирішили 2007 рік оголосити роком Соломії. Оголошено всеукраїнський конкурс на проект пам’ятника. Лиш доведеться шукати нове місце для нього. А ще потрібні кошти. Передусім про це мала б подбати міська влада, при потуранні якої Соломію витіснили з майдану Мистецтв. Якщо й цього разу вона залишиться осторонь, фонд “Соломія” налаштований звернутися до тернополян і піти з “шапкою” по колу. Культуру витісняють з нашого життя, але — не із сердець.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Невідомий:

Робін Гуд грабував багатих, бо з бідних нема що взяти

Підроблена горілка стає небезпечнішою!

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ

З 1 листопада законодавчо було заборонено продавати алкогольні продукти з акцизними марками старого зразка. Нагадаємо, що нові акцизки з голограмою було запроваджено для захисту лікєро-горілкової продукції від підробок. Держава вживає всіх можливих заходів для боротьби з виробниками сурогату, якого в нашій країні, за словами Президента України, більш як 60 відсотків. А за оцінками незалежних експертів, фальшивого алкоголю на вітчизняному ринку майже 70 відсотків.

З підробленим спиртним у нашій країні склалася серйозна ситуація. Щороку від підробленого спиртного гине понад 10 тисяч осіб. Чималу частину підробленої горілки роблять саме на лікєро-горілочних заводах, які вдень випускають легальну продукцію, а вночі — нелегальну.

Після запровадження акцизних марок нового типу ситуація змінилася. Тепер виробництво фальсифікованої горілки з легальних заводів перемі-

щується до підпільних цехів. Підробленої горілки поменшає, але її якість погіршиться. А в підпільних цехах використовується звичайна водопровідна вода, спирт переважно — технічний. Що вже казати про пляшки, які миють, у кращому разі, у звичайній ванні!

Щорічно закривають сотні таких цехів, розробляють і запроваджують нові методи боротьби з підпільними виробниками горілки. Але через деякий час фальсифікатори знаходять способи обійти всі перешкоди, і підроблена горілка знову з'являється на прилавках магазинів. За прогнозами фахівців, кількість підпільних лікєро-горілочних заводів зростатиме, особливо взимку.

Відрізнити справжню горілку від підробки не так уже й складно. Одним із критеріїв якісної горілки є її ціна. За словами експертів, справжня горілка не може коштувати менше восьми гривень, виробникам просто не вигідно продавати її дешевше.

Де найчастіше можна зустріти підроблену горілку? На оптових ринках. Виробник якісного товару ніколи не постачає свою продукцію в такі місця. Дорога і справжня горілка повинна продаватися тільки в магазинах, що мають ліцензію на торгівлю спиртними напоями. Крім цього, є ще кілька від-

мінних ознак, що їх використовують великі горілочні компанії для захисту своєї продукції від підробки. Використовуються спеціальні форми пляшок, лазерні маркування дати розливу, пробки європейського стандарту, завдяки яким пляшку не можна наповнити заново. У кожного виробника є свій фірмовий метод захисту продукції.

Наприклад, компанія «Союз-Віктан», передбачаючи сплеск виробництва сурогатної горілки, змогла об'єднати всі методи захисту, використовувани виробниками горілки, в одне ціле — програму захисту якості. Це один із небагатьох виробників алкоголю в Україні, що має мережу власних агентів, котрі супроводжують горілку до кінцевої точки її продажу. Не дивно, що зустріти підроблену горілку «SV» на прилавках магазинів практично неможливо. Крім того, торговельні точки, що реалізують горілку цієї марки, мають на неї сертифікат якості, який можна побачити в «Куточку покупця». Також компанія запустила «гарячу» телефонну лінію, зателефонувавши за якою можна одержати відповідь на всі запитання, що вас цікавлять.

Купуючи горілку відомих торгових марок, ви знижуєте ризик придбати підробку. І завжди пам'ятайте, що пити потрібно в міру, адже навіть якісна горілка у великих кількостях не приносить користі організму.

Мал. Василя ФЛЬОРКА.

Біля входу — суворий «фейс-контроль»

Наша читачка Ольга І. з Миколаєва божиться, що це оголошення висить у кафе, що неподалік її домівки. Зі змісту випливає: клієнти так і норовлять принести з собою мішки борошна й туші м'яса («продовольчу сировину»). А вже скільки мовознавці пояснювали, що «продукти харчування» — це кінцевий результат того, що ми споживаємо...

Та найбільше насторожує інше — підпільне «Міністерство економії з питань європейської інтеграції України». Виходить, поки вся країна щодуху прямує до світового співтовариства, якась таємна організація робить все для того, щоб ми якомога економніше інтегрувалися до Європи.

Забороняється приносити до кафе продовольчу сировину, харчові продукти а також алкогольні та безалкогольні напої.

Оснoвание: Наказ Міністерства економії з питань європейської інтеграції України от 24.07.2002 № 219.

Адміністрація кафе «Ка

КОМУНАЛКА

«Тримайтеся, люди, скоро літо!»

Країна до зими не готова. Таке переконання під час прес-конференції висловив заступник голови ради директорів компанії «Газ України» Іван Варга. Коли громадськість запевняють у протилежному, припускає він, то, мабуть, мають на увазі готовність технічної бази, а ніяк не матеріальної. Так, за статистикою підприємства «Теплокомуненерго» лише в 2003-му заборгували газовикам майже 450 мільйонів гривень. Та й платити в цьому році, порівняно з минулим, стали

гірше, що аж ніяк не влаштовує компанію «Газ України», яка входить до складу НАК «Нафтогаз України». Боротися з неплатниками обіцяють жорстко: вже названо 45 підприємств-боржників, яким припинять газопостачання цього місяця.

Разом з тим Іван Варга висловив задоволення з приводу того, що комунальні підприємства багатьох областей мають намір підвищити тарифи. На його думку, це необхідний захід, бо в більшості випадків вартість

комунальних послуг нині занижена. Про ставлення населення до цього на прес-конференції не йшлося, хоча спрогнозувати його неважко: хто не платив менше, не платитиме й більше.

Цьогоріч опалювальний сезон почався вчасно. Іван Варга запевнив, що «Газ України» має достатньо ресурсів для забезпечення населення теплом аж до весни... За умови, що підприємства «Теплокомуненерго» платитимуть за спожите паливо.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

РИНКОВІ ВІДНОСИНИ

Скорочений аукціон щедрості

ДУРЯТІ

Один із столичних магазинів «Офісна техніка» на вулиці Січневого повстання, 4/6 оголосив нечувану акцію: ви нам свої старенькі принтери, або те, що хоч трохи на них схоже, а ми вам — новенький струминний друкар. Акція триває з понеділка до суботи. Ось так потягнулося до магазину із зіпсованою технікою. Там роздавали, а точніше

обмінювали, направо і наліво. Щоправда, нові принтери були без картриджів — основної частини приладу. Цей досить дорогий елемент пристрою потрібно купувати самому. Мабуть, у цьому й була маленька хитрість «офісників» — хто обміняє пристрій, той на місці, в цьому самому магазині купить до нього і деталі.

Проте, знаючи історію про сир у мишоловці, телефоную і запитую, мовляв, є якісь додаткові умови акції? Кажуть, жодних. Та зранку у п'ятницю, коли я принесла обміняти свій принтер, з'ясувалося, що комерційним хлопцем набридло бути Санта Клаусами (так грошенят не заробиш!) і вони припинили акцію у

самий її розпал. Довірливих учасників акції біля дверей магазину розвертали на 180 градусів: все, акція скінчилася, план перевиконано, а з реклами (до речі, не десь на паркані, а у столичному метро) ви щось неправильно зрозуміли. Коротше, крутили — вертіли. Прикро, якось вийшло: їхати через весь Київ, щоб перед твоїм носом зачинили двері. Ось так, дурять нашого брата!

Олена ПОНОМАРЕНКО.

ЗАПИТУВАЛИ— ВІДПОВІДАЄМО

Спільний лічильник

Як здійснюється плата за послуги водопостачання, якщо у будинку воду обліковують за спільним лічильником?

Тамара ГРЕБЦОВА.

Київ.

Відповідно до п.11 Правил надання населенню послуг з водо-, теплопостачання та водовідведення у разі встановлення побудинкових (або на групу будинків) засобів обліку холодної і гарячої води споживач сплачує за холодну і гарячу воду згідно з показаннями такого лічильника за вирахуванням витрат виконавця послуг та орендарів — юридичних осіб, які розміщуються в даному будинку. Різниця розподіляється серед споживачів-власників або наймачів квартир пропорційно кількості мешканців у квартирі (виконавець самостійно визначає питомі витрати води на одного мешканця будинку і помножує їх на кількість мешканців квартири). Плату за надані послуги вносять щомісячно за встановленими нормами і тарифами з розрахунку на 1 кв. метр житла на одного мешканця та за нормами на ведення особистого підсобного господарства або за показаннями лічильників води і теплової енергії, що тарифікуються за 1 куб. метр води або 1 Гкал теплової енергії.

Якщо у вас виникнуть сумніви щодо правильності показань лічильників, то можете подати заяву про їх перевірку. У разі, коли виявлена в показаннях засобів обліку помилка виходить за межі, встановлені паспортом такого засобу на експлуатаційний термін, виконавець послуг має виконати перерахунок за споживання води або тепла з моменту виходу з ладу засобу обліку.

Наталія ХОМЕНКО.

РАДИМО

Як розпізнати молочні ріки

Після хліба чи не найпопулярніший продукт — молоко. Купуємо його часто, тому не завадить знати деякі «секрети», що допоможуть вибрати якісний товар. Запам'ятайте: термін зберігання звичайного пастеризованого молока за температурою не вище восьми градусів — 36 годин. До винятків належить лише молоко тривалого зберігання. На молочній етикетці

обов'язково має бути вказано об'єм, склад, калорійність, дату виготовлення, термін придатності й умови зберігання, найменування та адресу виробника. Окрім цього, на упаковках молока повинна значитися жирність, кислотність та густина. Нині споживачі надають перевагу фасованому молоку. Але якщо ви все ж вирішили купити розливне, то названі показ-

ники мають вказувати в супровідних документах. Нагадаємо, якщо вже вдома з'ясувалося, що молоко неякісне, згідно з першим пунктом статті 14 Закону України «Про захист прав споживачів» ви маєте право вимагати, щоб покупку замінили вам на аналогічний товар належної якості або повернули гроші й відшкодували заподіяні збитки. Звісно, якщо збережено чек.

Ведуча рубрики

Надія ГОРБАТЮК

Тел. 456-61-13

Email:
nad@golos.com.ua

Міжнародна компанія Standart&Poor’s присвоїла «ПриватБанку» максимально високі для України рейтинги

Одна з найавторитетніших на ринку рейтингових послуг міжнародна компанія *Standard&Poor’s* присвоїла дніпропетровському «ПриватБанку» максимально високі для українських суб’єктів господарювання кредитні рейтинги. За правилами міжнародних рейтингових агентств, рівень рейтингу комерційних структур не може бути вищим за рейтинг країни, в якій вони засновані, або ж дорівнювати йому. Тому «ПриватБанку» було присвоєно довгостроковий кредитний рейтинг на рівні «В-» і короткостроковий рейтинг «С» зі стабільним прогнозом.

За даними Standart&Poor’s, «ПриватБанк» — поки що єдиний український банк, який отримав рейтинг цього агентства, тим самим підтвердивши міцність своїх позицій на вітчизняному фінансовому ринку. У відповідному повідомленні Standart&Poor’s зазначається, що на кредитній якості активів банку негативно позначається «чинник країни», тобто властиві Україні високі економічні ризики. У той же час, за словами кредитного аналітика Standart&Poor’s Ірини Пенкіної, «негативний вплив цих чинників частково компенсується сприятливими перспективами розвитку бізнесу банку, базою клієнтських коштів, що розширюється, а також позитивною динамікою операційних прибутків». За даними Standart&Poor’s, «ПриватБанк» — лідируючий український комерцій-

ний банк, на частку якого, станом на 30 червня 2003 р., припало 14% загального обсягу коштів приватних вкладників у банках України, а також 29% обсягу кредитів, наданих фізичним особам. Хоч отримання банками рейтингів міжнародних рейтингових компаній необхідне, передусім, для прийняття рішень великими інвесторами, вкладникам теж не завадить враховувати цю оцінку під час вибору банку.

Населення України дедалі більше довіряє вітчизняній банківській системі України. Тільки за період з січня по листопад поточного року обсяг депозитів фізичних осіб збільшився на 50,1% і становив 28,6 млрд. грн., в т. ч. у національній валюті — 16,8 млрд. грн. Такому зростанню довіри сприяла стабільність національної валюти, посилення контролю за на-

дійністю банківської системи з боку Національного банку України, а також збільшення Фондом гарантування вкладів фізичних осіб суми, що гарантовано відшкодовується вкладникам у разі банкрутства банку, з 1,5 тис. грн. до 2 тис. грн. Однак, попри всі зусилля з боку держави, в Україні все ще є певний ризик для вкладників.

Частково винні в цьому самі вкладники, які вважають за краще обирати банк лише за порадою друзів чи родичів, або й просто за місцем проживання. Звісно, законодавство зобов’язало банки публікувати показники своєї діяльності. Але навіть якщо необхідна інформація потрапить до рук потенційного вкладника відшукати підтвердження надійності кредитної установи в довгих рядках цифр, нефахівцеві доволі складно. Для полегшення цього завдання свого часу й було створено рейтингові компанії та рейтинги.

Тут варто зазначити, що Standart&Poor’s відома на світовому ринку як найконсервативніша та найприскіпливіша компанія. Тож отримання «ПриватБанком» рейтингів цього агентства можна розцінюва-

ти як цілком надійне підтвердження стійкої позиції банку на українському фінансовому ринку. На відміну від вітчизняних рейтингових агентств, міжнародні агентства при розрахунку рейтингу враховують не тільки рівень і динаміку кількісних показників діяльності претендентів на отримання підтвердження стійкості своїх позицій, а й рівень їх менеджменту, а також здатність визначити оптимальну стратегію розвитку. Водночас, кількісні показники, досягнуті «ПриватБанком» за підсумками трьох кварталів поточного року, хоч і не так глибоко, але не менш виразно демонструють лідируючі позиції банку. Згідно з даними, оприлюдненими Асоціацією українських банків на 1 жовтня 2003 року, «ПриватБанк» посідає перше місце серед усіх українських банків за позицією чистих активів (частка в сукупному обсязі банківської системи — 12,23%), кредитно-інвестиційного портфеля (11,86%) та капіталу (6,57%). «Стабільний прогноз відображає очікування Standart&Poor’s, що банк збільшить масштаби діяльності на стратегічних напрямках свого бізнесу

без значного зниження показників достатності капіталу й погіршення якості кредитного портфеля», — зазначають аналітики Standart&Poor’s, і з ними складно сперечатися. Маючи істотний запас міцності, «ПриватБанк» активно розвиває бізнес не лише в Україні, а й у Росії. На даний момент «Москомприватбанк» (сестринський банк «ПриватБанку») представлений в Російській Федерації 7 філіалами і 14 відділеннями в Москві, Санкт-Петербурзі, Курську, Іванові, Брянську, Ростові, Мурманську, Краснодарі, Сочі, Тулі, Твері та інших містах Росії. До кінця року очікується відкриття філій і відділень у Воронежі, Ярославлі, Нижньому Новгороді та Белгороді. Разом з тим, і в Україні, і в Росії основною стратегією розвитку «ПриватБанку» є не тільки нарощування мережі обслуговування, а й вдосконалення банківського обслуговування. Спектр послуг, що надаються банком, постійно розширюється. Зокрема, з вересня поточного року клієнтам банку запропоновано новий депозитний вклад «Співдружність». Особливістю нової послуги є те, що за умови

збереження вкладу понад один рік вкладнику надається можливість безкоштовного переказу суми внеску на пластикову картку Maestro з видачею коштів з цієї картки в банкоматах як українського «ПриватБанку», так і російського «Москомприватбанку» без стягування тарифу. Крім цього, вкладник за бажання може оформити довіреність на розпорядження своїм внеском іншій особі. У банку вважають, що зручність новинки гідно оцінять ті, хто часто їздить в Росію або перебуває там на заробітках, маючи сім’ю в Україні. Разом з тим, можна з упевненістю сказати, що це не остання новинка, запропонована цього річ «ПриватБанком» своїм клієнтам. Річ в тому, що в жовтні «ПриватБанк» оголосив про збільшення статутного фонду до 700 млн. грн. На думку Голови Правління «ПриватБанку» Олександра Дубілета, збільшення статутного фонду банку сприятиме зміцненню лідируючих позицій «ПриватБанку» на фінансовому ринку України та розширить його можливості у сфері фінансування реального сектору економіки.

Сергій СУНЬКО.

ОГОЛОШЕННЯ

Господарський суд Одеської області (65032, м. Одеса, пр. Шевченка, 4) 20 жовтня 2003 року порушив справу № 2/279-03-7977 про визнання банкрутом Товариства з обмеженою відповідальністю «Системи сотового зв’язку» (65058, м. Одеса, вул. Кренкеля, 7, п/р 26009301536 в філії АБ «Південний» в м. Одесі, МФО 328964, код ЄДРПОУ 31228496). Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Іванова Владислава Михайловича (ліцензія серії АА 250152 від 25.01.2002 р.), адреса: 65011, м. Одеса, а/с 46, тел. 8(050) 316 28 26. Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Господарським судом Донецької області (83043, м. Донецьк, вул. Артема, 157) відкрита ліквідаційна процедура і визнано банкрутом ТОВ «Науково-впроваджувальна і виробничо-комерційна фірма «Інжиніринг ЛТД» (83005, м. Донецьк, вул. Річна, 6.8, кв.19, код ЗКПО 13517118). Справа № 32/52Б. Ліквідатором призначена Мірута Ольга Анатоліївна — ліцензія № 00112.

Господарським судом Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв Великої Вітчизняної війни, 3а) порушено справу № 10/198 б про банкрутство ВАТ «Лисичанське автотранспортне підприємство 10970» (93113, м. Лисичанськ, вул. Свердлова, 131, і/код 03115991, р/р 260093014005 у Лисичанському відділенні «Промінвестбанку» МФО 304416). Розпорядник майна — арбітражний керуючий Воронько О. О. (ліцензія АА № 249871 від 31.10.01 р.) м. Луганськ, вул. Веденіна, буд. 58. Претензії кредиторів та заяви приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Вінницької області (21100, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) від 3.10.2003 року по справі № 10/166-03 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру ППА «ПРОМІНЬ» (код ЄДРПОУ 3729902, 22200, с. Павлівка, Погребищенський р-н, Вінницька обл.). Ліквідатором призначено Бойко Олега Васильовича (ліцензія № 249518 від 15.11.01 р.). Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення за адресою: 21050, вул. Архітектора Артинова, 51/2, м. Вінниця, тел. 35-63-98.

Постановою Господарського суду Вінницької області (21100, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) від 3.10.2003 року по справі № 10/164-03 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру ППА «ПОДІЛЛЯ» (код ЄДРПОУ, 22200, с. Степанки, Погребищенський р-н, Вінницька обл.). Ліквідатором призначено Бойко Олега Васильовича (ліценія № 249518 від 15.11.01 р.). Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення за адресою: 21050, вул. Архітектора Артинова, 51/2, м. Вінниця, тел. 35-63-98.

Постановою Господарського суду Рівненської області від 14.08.03 р. по справі № 4/31 колективне сільськогосподарське переробне підприємство «Новатор», вул. 1-го Травня, 21, с. Немовичі Сарненського району Рівненської обл., 34540, код 13991452, р/р 2600724922001, МФО 333391, РОФ ЗАТ КБ «Приватбанк» визнано банкрутом і відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Зуха С. І., ліцензія № 250279, тел. 263935.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Славутич-2000», код ЄДРПОУ 30651343, зареєстроване відділом реєстрації та єдиного реєстру Жовтневої районної адміністрації Запорізької міської ради 01.12.1999 р. № 25490086Ю0010204, оголошує про ліквідацію підприємства, претензії приймаються протягом 2 (двох) місяців за юридичною адресою: 69065, м. Запоріжжя, вул. Рельєфна, 6.4, кв.99, або за телефоном: (0612) 13-87-62.

Благодійний фонд розвитку соціальних та економічних програм Красноградського району Харківської області «Спадщина», код ЄДРПОУ 26065310, юридична адреса: 61022, Україна, м. Харків, вул. Чічібабіна, 2, кв. 28, повідомляє про свою самоліквідацію. Претензії приймаються в місячний термін з дня опублікування цього оголошення.

За кордоном є спадок. Можливо, для Вас... УКРІНЮРКОЛЕГІЯ

(01034, м. Київ, вул. Золотоворітська, 2-2А) У справах про спадщину розшукує родичів:

Померлих в Канаді

1. Петра Івановича Дорошенка, 1907 року народження, а саме його дружину Тамару Борисівну Дорошенко, уроджену Мілкедіну та їх сина Владислава, який народився 1940 року в Майкопі, або інших родичів.
2. Павла Гецалюка, який народився 1903 року в м. Хмельницький чи області.
3. Франка Мурзи, який народився 1898 року в м. Скалат.
4. Івана Лукіна, який народився в Козлові.
5. Джозефа Родовича, який народився 1916 року в Західній Україні або Польщі, батьком котрого був Йосип Родович.
6. Олександра Перманка, 1906 р. н., батьками котрого були Зіновій та Мотрона Перманко, а дружиною — Наталія Плоскіна.
7. Андрія Горецького, який народився 1918 року в Саратові, батьками котрого були Іван та Анастасія.
8. Олени Чолак, уродженої Лавер, яка народилася 1914 року на території Західної України або Польщі, чоловіком котрої був Андрій Чолак.

Померлих в Англії

1. Джорджа (Георгія, Григорія) Белая (Білая), який народився 1918 року в Україні.
2. Францишка Розембаума (Платера), який народився 1920 року в Калуші, батьком якого був Станіслав Розембаум (Платер).
3. Владислава Зінковського, який народився 1922 року на території Західної України або Польщі.

Померлих в США

1. Хани Давідсон, яка народилася 1902 року в Німеччині, батьком котрої був — Луїс Вольфрам, який народився 1869 року в містечку Джастров Польща.
2. Дарії Кірчевої, яка народилася 1920 року в с. Дмитрівка, а саме її брата Леонтія Кірчева.
3. Олени Сінкевич, уродженої Котулі, батьками котрої були Антон та Людовіка Котуля (Котула) з Галичини.
4. Джона Раковича, батько якого Стефан Олександрович Ракович народився 1896 року на території Західної України або Польщі.
5. Броніслави Косія, уродженої Дроговської, яка народилася 1916 року на Волині, батьками котрої були Леон (Леонтій, Леонід) та Ізабелла Дроговські.

Померлих в Німеччині

1. Василя Кушніра, який народився 1910 року в н/п Славськ, батьками котрого були Ірина та Леонід (Леонтій) Кушнір.
2. Йогана Хлана, який народився 1922 року в Галичині, батьками якого були Теодор (Федір) та Юстина Хлан (Хлонь).
3. Леонарда Гогенштейна, який народився 1921 року в смт. Черняхів, батьками якого були Юліан Гогенштейн та Леокадія Гіллер.
4. Катерини Палетти, уродженої Педусяк (Педосюк), яка народилася на території Західної України.
5. Михайла Шмідта, який народився в 1878/9 році в Харкові, батьками якого були Федір Іванович Шмідт та Ольга Михайлівна Духовська.

Померлого в Австралії

1. Івана Сторожука, який народився в Житомирській області, батьками котрого були Сергій та Харитя Сторожук.

Померлої у Швейцарії

1. Жозефіни Мюллер-Хома, батьками котрої були Микола Хома та Єфросінія Хома, уроджена Пальчук. Розшукуються родичі Володимира Костянтиновича Шостовського, який помер 1954 року в Таджикистані, та його дочки Наталії Володимирівни Шостовської, у шлюбі Осипової (Єсипової), яка народилася в 1923 році в Кіровограді і померла 1992 року в Таджикистані. **Зацікавлених осіб, а також осіб, яким відоме місце проживання розшукуваних, просимо повідомити про це Укрінюрколегію: Київ-34, вул. Золоті Ворота, 2-А, тел. (044) 229-22-16, 246-58-03, факс (044) 229-28-35.**

ОГОЛОШЕННЯ

Корпорація
"HEIDELBERGCEMENT Group"
Німеччина, представляє:

міжнародно-активну компанію, яка є лідером та спеціалізується на виробництві та реалізації будівельних матеріалів. Компанія вносить свій внесок у покращення життєвого рівня і посідає провідне місце в Європі та у світі з виробництва та продажу цементу.

BAT "Кривий Ріг Цемент", BAT "Дніпроцемент",
ТОВ "КРИВБАС ЦЕМЕНТ" ввійшли до складу цієї Корпорації

ВИРОБНИКИ ПРОПОНУЮТЬ ВАМ:
Дуже великий асортимент цементу, при великих об'ємах пільгові умови співпраці, задоволеність від широкого спектру послуг, довгострокові відношення, що базуються на чесності та надійності.

Звертатися: BAT "КРИВБАС ЦЕМЕНТ"
м. Кривий Ріг, т.: (0564) 71-66-10, 71-78-41,
45-45-80, 45-45-81, 45-45-82, 45-45-85
м. Дніпродзержинськ, т./ф.: (0569) 53-12-82,
53-29-89, 53-21-76, (05692) 7-74-52, 7-73-03

КРИВИЙ РІГ ЦЕМЕНТ
HEIDELBERGCEMENT Group
ДНІПРОЦЕМЕНТ
HEIDELBERGCEMENT Group
КРИВБАС ЦЕМЕНТ
HEIDELBERGCEMENT Group

**РІШЕННЯ
ЗА ВАМИ!**

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор BAT «Донбаскоксхімремонт», повідомляють про проведення конкурсу з продажу активів. На конкурс виставляються нежитлові будівлі та споруди BAT «Донбаскоксхімремонт», які розташовані за адресою: Луганська обл., м. Алчевськ, вул. Ленінградська, 12, загальна площа — 1945,7 кв. м., початкова ціна продажу — 35452,08 грн., у т. р. ПДВ, гарантійний внесок — 1772,60 грн. Гарантійний внесок у розмірі 5 % від початкової ціни реалізуемого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу — 17,00 грн. перераховуються на р/р 260077397 в ДОД АППБ «Аваль», м. Донецька, МФО 335076, ОКПО 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі в конкурсі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсу Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 25 календарних днів з дати публікації в газеті по 21 грудня 2003 р., включно. Конкурс відбудеться після 30 календарних днів з дати публікації інформації 29 грудня 2003 р. 29 грудня 2003 р. об 11-00 год. за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8 в Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. **Довідки за телефонами: 385-39-23/52.**

Господарський суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, буд. 157) по справі № 33/178Б 04.11.2003 р. визнав ООО «Ніагара» (83080, м. Донецьк, вул. Одеська, 338) банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру до 04.05.2004 р. Ліквідатором призначено Жевнову Т. М. (ліц. 249606, м. Донецьк, вул. Ковалев, 84/46).

БАТ «Баглійкокс», Дніпропетровська обл., м. Дніпродзержинськ, тел. 7-14-27 (8-05692), факс 7-41-86 подало до Національної комісії регулювання електроенергетики України заяву про видачу ліцензії з виробництва електричної енергії за місцем здійснення заявленої діяльності на території України.

Державне відкрите акціонерне товариство «Шахта ім. Героїв космосу» дочірнє підприємство відкритого акціонерного товариства «Державна холдінгова компанія «Павлоградвугілля», зареєстроване Павлоградським виконавчим комітетом 26.11.1997 р. (код ЄДРПОУ 05473275) повідомляє про свою реорганізацію шляхом приєднання до Відкритого товариства «Державна холдінгова компанія «Павлоградвугілля». Відкрите акціонерне товариство «Державна холдінгова компанія «Павлоградвугілля», юридична аدرس: 51400, Україна, м. Павлоград Дніпропетровської обл., вул. Леніна, 76 (код ЄДРПОУ 00178353) виступає правонаступником Державного відкритого акціонерного товариства «Шахта імені Героїв космосу».

Дочірнє підприємство «Будматеріали», ідентифікаційний код 30369329, повідомляє про свою ліквідацію, згідно зборів Засновників Довіреність від 17.10.03 р. Претензії приймаються протягом двох місяців від дати публікації оголошення за адресою: м. Київ, вул. Бориспільська, 7А.

ТОВ «Торгсервіс» оголошує про зменшення статутного фонду. Претензії та заперечення приймаються за адресою: м. Бердичів, вул. Леніна, 53.

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор BAT «Великоновоселківський райагрохім», повідомляють про повторне проведення конкурсу з продажу активів. На конкурс для повторного продажу виставляються активи BAT «Великоновоселківський райагрохім» зі зниженням початкової ціни продажу на 30%: 1. Будівлі та споруди, розташовані за адресою: Донецька обл., смт. Велика Новоселка, вул. Зелена, 39/1,2,3,4,5,9, початкова ціна продажу — 130530,40 грн., без ПДВ, гарантійний внесок — 6526,52 грн. 2. Будівлі та споруди, розташовані за адресою: Донецька обл., с. Старомлинівська, вул. Шевченко, 35а, початкова ціна продажу — 11580,80 грн. без ПДВ, гарантійний внесок — 579,04 грн. 3. Основні засоби (трактор, кран-балка, плуг ПЛН-8-40), розташовані за адресою: Донецька обл., смт. Велика Новоселка, вул. Зелена, 39, початкова ціна продажу — 29753,50 грн., без ПДВ, гарантійний внесок — 1487,68 грн. 4. Будівлі та споруди, розташовані за адресою: Донецька обл., смт. Велика Новоселка, вул. Зелена, 39/6,7,8, початкова ціна продажу — 37737,00 грн. без ПДВ, гарантійний внесок — 1886,85 грн. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізуемого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу — 17,00 грн. перераховуються на р/р 260077397 в ДОД АППБ «Аваль» м. Донецька, МФО 335076, ОКПО 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі у конкурсі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсу — Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 25 календарних днів із дня публікації в газеті по 21 грудня 2003 р. включно. Конкурс відбудеться після 30 календарних днів із дня публікації інформації 29 грудня 2003 р., у Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області о 12-00 год. за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. **Довідки за телефонами: 385-39-23/52.**

Постановою господарсько-го суду Херсонської області (м. Херсон, вул. Горького, 18) від 7.10.2003 р. по справі № 5/188-Б визнано банкрутом Дочірнє підприємство БАТ «Херсонський Облрембуд-трест Ремонтно-будівельна дільниця № 5» (м. Каховка, вул. І. Золіна, 139, р/р № 260032016 в АППБ «Аваль» в м. Каховка, МФО 352509, код 05474694). Ліквідатором призначено Слоневську Ніну Андріївну. Претензії приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Київської області (01033, м. Київ-033, вул. Жиланська, 58-б) порушив справу № 406/116-03 р. про визначення банкрутом акціонерного товариства «Агросоюз», що знаходиться за адресою: 08800, Київська область, м. Миронівка, вул. Леніна, 73, (ЄДРПОУ 23238321, п/р 260040185600 у БАТ «Укресімба» в м. Києві, МФО 322313). Розпорядником майна призначено Бакуменко В. І., ліцензія серії АА № 250287 від 23.01.02. Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Здоровому человеку нужен весь мир, больному — только здоровье. Но и здоровым, и больным нужна газета.

ИНДЕКС 35360 Семейный ЛЪкаръ

Подписка во всех отделениях связи. Стоимость подписки на полугодие — 13,80 грн.

Редакция газеты «Крымское время» рассмотрит предложения по размещению политической и имиджевой статейной рекламы. Справки по тел. в Симферополе: (0652) 25-90-65.

Господарський суд Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) порушив справи про банкрутство: 1. Колективного сільськогосподарського підприємства «Держжинець», код ЄДРПОУ 00847765, юридична адреса: 52005, Дніпропетровська область, Дніпропетровський район, с. Миколаївка, фактична адреса: 51931, Дніпропетровська область, м. Дніпродзержинськ, вул. Механізаторів, 6.1, р/р 26000160411011, р/р 26007160411003, р/р 26009160411001 у Дніпродзержинській філії ЗАТ КБ «Приватбанк», МФО 305299, справа № Б 26/118/03. Розпорядник майна — Чікільдін О. М., ліцензія АА № 249794, 49040, м. Дніпропетровськ, а/с 2350, тел./факс — (0562) 306160. 2. Товариства з обмеженою відповідальністю виробничо-комерційної фірми «Вард», код ЄДРПОУ 23375820, юридична адреса: 49010, м. Дніпропетровськ, вул. Ляшко-Попеля, б. 15, р/р 26009116083001 в КБ «Приватбанк», МФО 305299, справа № Б 29/172/03. Розпорядник майна — Шмаль В. Г., ліцензія АА № 047961, 53210, Дніпропетровська область, м. Нікополь, вул. Г. Чорнобиля, 61/18, тел. — (05662) 23326.

Господарським судом Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) порушено справу № 14/167 про визнання банкрутом закритого акціонерного товариства «Снігурівський маслозавод» (Миколаївська область, м. Снігурівка, р/р 260021578 в МОД АППБ «Аваль», МФО 362193, код ЄДРПОУ 253 78024). Розпорядником майна призначено Біцюка Андрія Володимировича (ліцензія № 000004 від 29.12.1999 р. м. Миколаїв, вул. Фрунзе, 50).

АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ БОРГІВ ТА БАНКРУТСТВА
Спеціалізована юридична фірма.
Правовий захист кредиторів та боржників.
Адреса офісу: вул. Вітряні гори, 10-В, м. Київ
(044) 451-59-90, 462-72-11, www. debts. com. ua

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор БАТ «Горлівський ремонтно-механічний завод», повідомляють про проведення конкурсу з повторного продажу активів зі зниженням початкової ціни продажу. На конкурс виставляються: будівлі, споруди та обладнання, які розташовані за адресою: м. Горлівка, вул. Мамедова, 22, початкова ціна продажу — 73924,00 грн., без ПДВ, гарантійний внесок — 3696,20 грн. Гарантійний внесок у розмірі 5 % від початкової ціни реалізуемого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу — 17,00 грн. перераховуються на р/р 260077397 в ДОД АППБ «Аваль», м. Донецька, МФО 335076. ОКПО 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі в конкурсі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсу Філії Агентства з питань банкрутства в Донецькій області за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. З фіксованими умовами можна ознайомитись у організатора конкурсу. Строк надання заяв 25 календарних днів з дати публікації в газеті по 21 грудня 2003 р. включно. Конкурс відбудеться після 30 календарних днів з дня публікації інформації 29 грудня 2003 р., о 14-00 год., за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8 в Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Довідки за телефонами: 385-39-23/52.

Повідомлення про проведення чергових зборів акціонерів ЗАТ «ЗАЗ»
ЗАТ «ЗАЗ» повідомляє про скликання чергових зборів акціонерів ЗАТ «ЗАЗ», які відбудуться 19 січня 2004 року о 10 годині за адресою: м. Київ, вул. Червоноармійська, 15. Початок реєстрації 19 січня 2004 року о 9-00, закінчення реєстрації о 9-45.

Порядок денний:
1. Звіт про результати господарської діяльності ЗАТ «ЗАЗ» за 2003 рік.
2. Звіт Ревізійної Комісії про перевірку фінансово-господарської діяльності Товариства за 2003 рік.
3. Порядок розподілу прибутку, визначення порядку покриття збитків у 2003 році.
4. Створення, реорганізація та ліквідація госпрозрахункових підрозділів ЗАТ «ЗАЗ».
5. Про затвердження Положень про госпрозрахункові підрозділи ЗАТ «ЗАЗ».
6. Про затвердження змін у Статуті ЗАТ «ЗАЗ».

Товариство з обмеженою відповідальністю транспортно-торгівельна компанія **«Інтертранс»**, код ЄДРПОУ 23578109, зареєстроване Виконавчим комітетом Славутицької міської ради 18.12.1995 р., юридична адреса: 07100, Київська область, м. Славутич, Чернігівський квартал, буд.7, кв.18, повідомляє про свою ліквідацію. Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців.

Дочірнє підприємство «Меркс Трейдинг» повідомляє про зміну своєї організаційно-правової форми. Нова організаційно-правова форма ДП «Меркс Трейдинг»: товариство з обмеженою відповідальністю. Нове найменування Дочірнього підприємства «Меркс Трейдинг» — Товариство з обмеженою відповідальністю «Меркс Трейдинг».

Згідно ухвал господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) від 30.09.2003 року, 12.10.2003 року та 21.10.2003 року по справі № 15/90-6 процедуру передбачену ст. 52 Закону № 2343-XII відносно закритого акціонерного товариства «Ошад-Холдінг» (01005, м. Київ, вул. Червоноармійська, 65) припинено і до боржника застосовано загальні судові процедури у справі про банкрутство. Розпорядником майна призначено Щербаня Олексія Михайловича (01030, м. Київ-30, а/с 157, ліцензія арбітражного керуючого від 19.10.2001 р.). Заяви кредиторів (у тому числі і тих, що заявили свої вимоги згідно ст. 52 Закону № 2343-XII) з грошовими вимогами до банкрута приймаються у тридцятиденний термін із моменту опублікування оголошення.

Господарським судом Дніпропетровської області 11.11.2003 р. порушено справу № Б 24/120/03 про банкрутство Обласного комунального підприємства «Криворізький консервний завод» (код ЄДРПОУ 24614066, с. Новопілля, Криворізький район, Дніпропетровської області, 49820, р/р № 26005123635811 у Криворізькій філії АКБ «Укрсоцбанк», МФО 305619). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Шевцова Євгена Вікторовича (ліцензія № 250313 АА), а/с № 3925, м. Дніпропетровськ, 49069. Заяви кредиторів та боржників щодо санації приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ТОВ «Виробничо-будівельне об'єднання МЖК» (код ЄДРПОУ 13382405)
повідомляє, що загальні збори учасників відбудуться 05 січня 2004 р. о 18.00 за адресою: м. Луганськ, вул. Челюскінців, 46 (школа № 17, приміщення актового залу)
Порядок денний:
1. Про вихід учасників зі складу ТОВ «ВБО МЖК».
2. Про зменшення розміру статутного фонду в зв'язку з виходом учасників.
3. Про внесення змін до установчих документів (статут та установчий договір) ТОВ «ВБО МЖК».
4. Про правомірність рішення учасників ТОВ «ВБО МЖК» на загальних зборах 18.11.2002 р. щодо перетворення МКП «ЖЕК МЖК» у ДП «ЖЕК МЖК» ТОВ «ВБО МЖК».
5. Вибори голови товариства.
6. Вибори директора ТОВ «ВБО МЖК».
7. Вибори ревізійної комісії ТОВ «ВБО МЖК».
8. Призначення директора ДП «ЖЕК МЖК».
Реєстрація учасників або їх представників відбудеться з 17.00 до 17.50 за місцем проведення зборів. Для реєстрації необхідно мати при собі паспорт, що посвідчує особу, а представникам учасників — ще й довіреність (довіреність) на право участі в зборах.

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21) порушив справу № 20/112 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю Торговельний будинок «Глобус» (69063, м. Запоріжжя, вул. Анголенка, 18), код ЄДРПОУ 30850929, п/р № 2600730013504 в Запорізькій обласній філії АКБ «Укрсоцбанк». Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Верещака Миколу Григоровича, ліцензія АА № 669674 від 04.09.2000 року. Адреса: 69002, м. Запоріжжя, вул. Костянтина Великого, буд.16, кв.16. Претензії кредиторів, заяви можливих санаторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

А чи була чесна гра?

Футбол. Ліга чемпіонів. Груповий турнір. 5-й тур. 25 листопада. Група В. «Інтер» (Італія) — «Арсенал» (Лондон). 1:5. Голи: Вієрі, 33 — Анрі, 25, 85, Лյонтберг, 49, Еду, 88, Пірес, 89.

«Локомотив» (Росія, Москва) — «Динамо» (Україна, Київ). 3:2. Голи: Бузнікін, 28, Белькевич, 37, Ігнашевич, 45+1, з пенальті, Шацьких, 65, Паркс, 90.

«Локомотив»: Овчинников, Лекхето, Ігнашевич, Мамінов, Лоськов, Пашинін, Бузнікін (Паркс, 83, Нижегородов, 90+3), Євсєєв, Сенников, Хохлов, Ашветія.

«Динамо»: Шовковський, Дмитрулін, Белькевич, Рінкон, Шацьких, Гіоане (Хацкевич, 57), Гусєв, Оніщенко (Пєєв, 66), Несмачний, Гавранчич, Саблич.

Попереджено: Лекхето, 16, Саблича, 44, Дмитруліна, 90.

Арбітр — Артуро Дауден Ібаньєс (Іспанія).

Москва. Стадіон «Локомотив». +1 градус. 25 000 глядачів.

	В	Н	П	М	О
Локомотив	2	2	1	7	5
Арсенал	2	1	2	7	6
Інтер	2	1	2	7	10
Динамо	2	0	3	7	7

Напередодні події

Минулого понеділка на одному зі спортивних інтернетсайтів, котрі вважають себе дуже авторитетними, дають незаперечні (як на них) оцінки і намагаються весь час бігти поперед батька в пекло, з'явилася характерна інформація. Мовляв, ще зранку «Динамо» прилетіло до

столиці Росії. А насправді все було інакше. Рейс із Києва літака Як-42 Львівських авіаліній затримався більш як на три години. А ще хвилин сорок лайнер кружляв над Москвою, бо через несприятливі погодні умови (страшний снігопад) жоден з тамтешніх аеропортів не приймав наш борт.

На щастя, наш футбольний десант приземлився у Внуково. Звідти — до готелів «Бальчуг» та «Ренессанс», а згодом і на стадіон. Незважаючи на негоду, поле в Черкізово було зелене і доволі непоганої якості. На ньому динамівці провели годинне заняття. Не було травмованих Сергія Федорова та Роберто Нанні.

У «Локомотиві» не планували аншлагу на матч з киянами (і не помилилися). Однак на охорону матчу виділили близько трьох тисяч співробітників міліції. Про це повідомив РІА «Новини» у понеділок офіційний представник ГУВС Москви підполковник міліції Євген Гільдєєв. Це, зокрема, 820 співробітників внутрішніх військ, 700 — окремої дивізії особливого призначення, 50 — кінної міліції. Для забезпечення правопорядку у Москві створили оперативний штаб, котрий очолив заступник начальника МУВС генерал-майор міліції Валерій Карнаухов.

На випадок виникнення позаштатної ситуації і надзвичайних обставин у Москві створено резервний загін співробітників ЗМОП (300 осіб). У кож-

ному окрузі міста чергували додаткові групи міліціонерів. Цю інформацію також надав Євген Гільдєєв. За його словами, перед початком матчу 20 кінологічних груп обстежили стадіон «Локомотив» і прилеглий території на наявність вибухових пристроїв.

Московська міліція поводитися дуже чемно і професіонально. У цьому переконалася ще одна велика група журналістів і вболівальників, котра прибула на Київський вокзал столиці Росії за кілька годин до початку зустрічі.

А от літак з президентом ФФУ Григорієм Суркісом та президентом ФК «Динамо» (Київ) Ігорем Суркісом до Москви так і не потрапив. Його завернули з півдороги через метеоумови...

Подія

Господарі, лобонь, сподівалися, що «Динамо», котре цілком задовольняла нічия, захищатиметься великими силами. Але насправді все було не так. Обидві команди вдавалися до гострих атакуючих дій. Господарі грали через Мамінова, який діяв з глибини і часто завдавав потужних ударів.

Динамо вці намагалися частіше атакувати правим флангом, де активно діяли Гусєв, Белькевич, Рінкон. І на 25-й хвилині чемпіони України були близькі до мети. Дмитрулін знайшов точною передачею Гіоане. Той сильно пробив зблизья. Овчинников відбив м'яча, але на Шацьких. Та Максим, на жаль, не влучив у порожні ворота.

Підопічні Юрія Сьоміна зрозуміли, що із суперником жартувати не варто. І невдовзі провели гострий контрвипад. Бузнікін пішов на зближення з Шовковським і влучно пробив низом — 1:0!

На певний час ініціативою повністю заволодів «Локомотив». Але й динамівці не впали у розпач. Чергова добре підготовлена атака правим флангом принесла результат. Гусєв головою скинув м'яча на Белькевича, і той увігнав м'яча під поперечину — 1:1.

Усе йшло до того, що перший тайм завершиться нічийним результатом. Але Дмитрулін збив Бузнікіна, а Ігнашевич реалізував пенальті — 2:1.

Після перерви гра не втратила гостроти. Динамівці не кинулися атакувати стрімголов. Вони поступово наближались до мети, і жаданий момент настав. Хацкевич долучив до атаки Дмитруліна, котрий набрав швидкість на правому фланзі. Той зробив точну передачу на Шацьких, який зблизья елегантно перевів м'яча у ворота господарів.

Невдовзі Максим отримав ще одну нагоду забити. Він усе зробив правильно, але команду врятував Овчинников.

І знову повторилася ситуація, яка виникла наприкінці першого тайму. «Локомотив» атакував несамовито. І добився свого. Щоправда, склалося враження, що в той момент штовхали Шовковського. Однак арбітр, котрий був поряд, порушення не побачив.

Отже, динамівці втретє поспіль програють на виїзді через гол, пропущений на останніх хвилинах зустрічі.

Р. С. Олексій Михайличенко, головний тренер «Динамо»: «Коментар буде невеликий. Обидві команди прагнули перемогти й боролися до кінця. Дуже прикро, коли забувають такі м'ячі, як останній. Про який «фейр-плей» може йтися?! Це той арбітр, що обслуговував матч Швейцарія—Росія? Так? Тоді зовсім нема чого коментувати.

Нам не потрібно шукати одного винуватця серед гравців. Нас підвела реалізація — моментів було більше, ніж у київському матчі, і гравці мусили забивати більше. Незважаючи на результат, у нас залишилися шанси на одне з перших місць у групі».

Віктор БРАНИЦЬКИЙ (з Москви).

На знімку: момент московського матчу.

Редакція дякує керівництву ФК «Динамо» (Київ) за допомогу в організації цього репортажу.

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

Зінаїда ТУРЧИНА: «Україна — гандбольна держава»

Фото Михайла ГОЛЯКА.

Із найкращою гандболісткою світу ХХ століття, президентом київського клубу «Спартак», легендарною **Зінаїдою ТУРЧИНОЮ** ми зустрілися у столичному Палаці спорту під час восьмого розіграшу Кубка Ігоря Турчина.

— **Чим відрізняються нинішні змагання від попередніх?** — запитала свою співрозмовницю.

— Офіційно цей турнір восьмий. А насправді він проводиться вже вдесяте. Перші два проводив гандбольний клуб «Спартак» на рівні клубних команд. А відмінність турнірів тільки у складі учасників. І, що оригінально, цього разу ми провели матч ветеранів московських клубів і київського «Спартак».

— **Хто нині є лідером української збірної? Чи є в нашій команді зірки рівня спартаківок, котрі майже два десятиріччя царювали на гандбольних майданчиках світу?**

— Лідерами збірної можна назвати Марину Вергелюк, Олену Цигицю (знову-таки спартаківки). Тепер вони грають у закордонних клубах. Гандбол нині помітно змінився, і, звичайно, теперішні зірки відрізняються від «тих» — не хочу вихвалити Макарець, Бобрусь та інших моїх колег по команді. Але...

— **На що розраховує наша збірна на чемпіонаті світу в Хорватії, котрий починається наступного тижня?**

— На останньому засіданні виконкому Федерації гандболу України перед збіркою поставлено завдання потрапити до шістки кращих, щоб здобути олімпійські ліцензії. Це, звичайно, ідеальний варіант, а там уже як вийде. Може, фортуна повернеться до нас обличчям. Дуже хотілося б, адже Україна завжди була гандбольною державою світового рівня.

— **Що можете сказати про наших суперниць по групі?**

— Дехто стверджує, що, мовляв, для нас зустріч зі збіркою Казахстану — прохідна гра. Насмілюсь не погодитися. За часів Союзу це справді була республіка, де гандбол тільки зароджувався. Нині збірна Казахстану — дуже сильна команда (там грає чимало росіянок). Гадаю, нашим дівчатам доведеться серйозно поборотися. А першого ігрового дня вони зустрінуться із Норвегією. Ця збірна і команда Румунії — визнані гранди. Взагалі, щоб не наврочити, наперед щось говорити не хочу. Дасте Бог, усе буде гаразд.

— **Чи вдасться цього разу зібрати у команді найсильніших?**

— Так. До неї залучено всіх легіонерів. Головне, щоб був у команди здоровий бойовий дух. А майстерності не позичати.

— **Цікаво, як сьогодні живе «Спартак»? Які зміни в команді? Які проблеми? Хто його друзі, недоброзичливці?**

— Наше щастя, що є Олександр Олександрович Омельченко, який приділяє команді щонайбільше уваги. Під його патронатом гандбольний клуб «Спартак» уже протягом шести сезонів бере участь у турнірах єврокубків, міжнародних турнірах.

Цього року команду, на жаль, залишили Марина Вергелюк (вийшла до Словенії) і Ганна Сюкало (до Угорщини) — наші провідні гравчині. Втримати їх не змогла, бо зарплата там, звісно, вища. Є у нас перспективна молодь, але їй, зрозуміло, треба ще багато працювати.

— **А які плани «Спартак» на виступи в Європі та в Україні?**

— Минулого сезону ми дійшли до фіналу Кубка кубків, але нам не пощастило. А нинішнього радитимемо виходу навіть до чвертьфіналу. Я вже казала, що нинішній «Спартак» — молода команда. І півфінал для неї — ще складне завдання. Потрібно кілька років, щоб дівчата зміцніли, набули досвіду міжнародних виступів. А в Україні... Нам із запорізьким «Мотором» боротися поки що важко. Але, гадаю, друге-третє місце буде наше.

Ольга СИДОРУК.

На знімку: Зінаїда Турчина.

Фото Володимира РЕПІКА (Україформ).

З р а з к и офіційної парадної форми української делегації для участі в Олімпійських іграх в Афінах продемонстровано на засіданні виконкому НОК України.

ФОТОФАКТ

Інші результати 5-го туру Ліги чемпіонів

Група А. Андерлехт (Бельгія)—Ліон (Франція). 1:0. Гол: Тіхінен, 71. Селтик (Шотландія)—Баварія (Німеччина). 0:0.					
	В	Н	П	М	О
Селтик	2	1	2	6—4	7
Андерлехт	2	1	2	4—5	7
Ліон	2	1	2	4—5	7
Баварія	1	3	1	5—5	6
Група С. Депортиво (Іспанія)—АЕК (Греція). 3:0. Голи: Ектор, 22, Валерон, 51, Луке, 71. Монако (Франція)—ПСВ (Голландія). 1:1. Голи: Морієнтес, 34 — Веннегор, 84.					
	В	Н	П	М	О
Монако	3	1	1	15—6	10
Депортиво	3	1	1	10—9	10
ПСВ	2	1	2	5—5	7
АЕК	0	1	4	1—11	1
Група D. Олімпіакос (Греція) — Реал Сосьєдад (Іспанія). 2:2. Голи: Столтідіс, 59, Кастільо, 71 — Габілондо, 31, Шуррер, 74.					
Гру «Галатасарай»—«Ювентус» перенесено на 2 грудня.					
	В	Н	П	М	О
Ювентус	3	1	0	8—4	10
Реал С.	2	2	1	7—7	8
Олімпіакос	1	1	3	6—6	4
Галатасарай	1	0	3	3—7	3

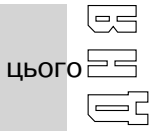
ФОТОФАКТ

фото Юрія РИЛЬЧУКА (Українформ).

Переможницею всеукраїнського конкурсу краси «Міс університет-Україна-2003», що відбувся в Івано-Франківську, стала студентка Національної металургійної академії України Ірина Киричок із Дніпропетровська.

На знімку (зліва направо): «Міс глядацьких симпатій і міс туризм-Україна» Олена Фесуненко, представник продюсерського центру «Фостер» пан Шинкарук і «Міс університет-Україна-2003» Ірина Киричок.

27 Листопада

■ 1722 р. Помер митрополит Стефан Яворський, письменник, церковний діяч, викладач Києво-Могилянської академії. ■ 1815 р. Олександр І затвердив конституцію Царства Польського, що надавала полякам ширші права, ніж решті громадян Росії. ■ 1863 р. Народилася Ольга Кобилянська, класик української літератури. ■ 1885 р. Зроблено першу фотографію метеориту в момент падіння. ■ 1918 р. Народився видатний вчений у галузі електрозварювання академік Борис Патон. ■ 1947 р. Помер Овксентій Корчак-Чепурківський, гігієніст та епідеміолог, академік. ■ 1955 р. Вийшло друком перше видання Книги рекордів Гіннесса. ■ 1978 р. У Нью-Йорку тривав III Світовий конгрес вільних українців, на якому виступили українські дисиденти Петро Григоренко, Леонід Плющ і Надія Світлична.

До просвітянського весла попросили колишнього посла

Івано-Франківське обласне об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Т. Шевченка на позачерговій звітно-виборній конференції обрало нового голову Степана Волковецького. Степан Васильович — людина відома на Прикарпатті. Свого часу він був народним депутатом України, очолював обласну раду, облдержадміністрацію, працював Надзвичайним і Повноважним Послом України в Грузії.

Дарина НАЗАРЧУК.

Рух у бік весни
Сьогодні Борисові Гребенщикова виповнюється 50

ЛЮДИНА-ЕПОХА

Ще в перший рік «Акваріума» (1972) БГ кодував у піснях повідомлення для однодумців. Система ставилася до цього з роздратуванням, тому що нерозуміння чогось прискорює злісний пульс. Тодішніх опонентів Гребенщикова дратував цей спокій молодого кита, що перемовляється зі світом за допомогою музики і якихось футуристичних текстів.

Понад тридцять років тому вперше спалахнула зірка на ім'я «БГ». Студент-математик з Ленінградського університету був по-своєму відважний. У ті роки його хобі, що переросло у професію, було виразно нонконформістським. І «небезпека» Гребенщикова для власної країни в тому і полягала, що музикант вирощував таких, як він сам. Автор цих рядків приєдналася до гребенщиківських сходів значно пізніше. У середині 80-х, коли сурмили сурми пербудови. «Гребін» на той момент перетворився в розум, честь і совість, і навіть у секс-символ. Уже були позаду альбоми «Трикутник», «Електрика», «Акустика»... Пітерський пацан виріс з іграшкових машинок і пірнув з головою в соціальну лірику. Його зірка вдруге дала про себе знати саме в той період. І Борис став присвячувати їй красиві пісні про небо блакитне, під яким є місто золоте «з прозорими воротами». Образ зірки як символу всесвітньої любові блукав з пісні в пісню. Але навіть під зіркою Аделаїдою, в оточенні фатальних жінок-змій («У кожній жінці повинна бути змія») музиканта «хилило» у бік громадянської поезії. Він сам суперечив своїм східним богам, що вітали шаолінську асоціальність, медитативну відстороненість

вд суєтних обивателів. Співав про полковника, що поїхав на фронт, про те, що «цей потяг у вогні, і нам більше нічого чекати»... І хоча багато хто в ті роки вважав модним покривчатися про свою нову, що раптово з'явилася, позицію, Гребенщикова вірили, як нікому іншому. У тому, що «нічого більше чекати», читалося не так непрохідне безвір'я, як ментальний реалізм. А він у нас завжди був песимістичним. Тепер БГ іноді дорікають, мовляв, закоренів,

закабанів, замакав і взагалі, ходить по колу, повторюючи себе улюбленого. Мовляв, уже немає йому що сказати, крім як нагадувати про себе тим, хто його знав. Але це — неправда. Чужа мудрість і чуже усвідомлення суцього здалеку можуть здаватися сонливим непротивленням. Досі актуальне його «Рок-н-рол мертвий, а я ще ні». БГ, як і раніше, — протипага дідам-Козлодовим і усім тим, хто «стріляв у наших батьків», а тепер «буде плани на наших дітей». «Я думав, — співає навчений життям 50-літній Гребенщикова, — що потрібно бути звичним до любові, але довелося звикнути до прицільної стрілянини». Спростовуючи власний політеїзм («Я більше не вірю, що є щось ще»), він знову констатує соціальну зиму. І з разуючою наївністю пітерського хлопця під тією самою зіркою виходить на свій наступний виток: «Я починаю рух у бік весни».

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

«Гримаси природи»

Така тема фотоконкурсу, яку ми пропонуємо читачам «Голосу України». Озирніться — напевне побачите багато цікавих, кумедних і просто курйозних ситуацій. Тож фіксуйте їх на фотоплівці і надсилайте свої роботи на адресу редакції (або електронною поштою Foto@golos.com.ua) з позначкою «фотоконкурс».

Кращі роботи будуть опубліковані, а підсумки ми підіємо 1 квітня.

На переможців чекають призи!

Знімки не повертаються, редакція також лишає за собою право використовувати їх в інших рубриках видання.

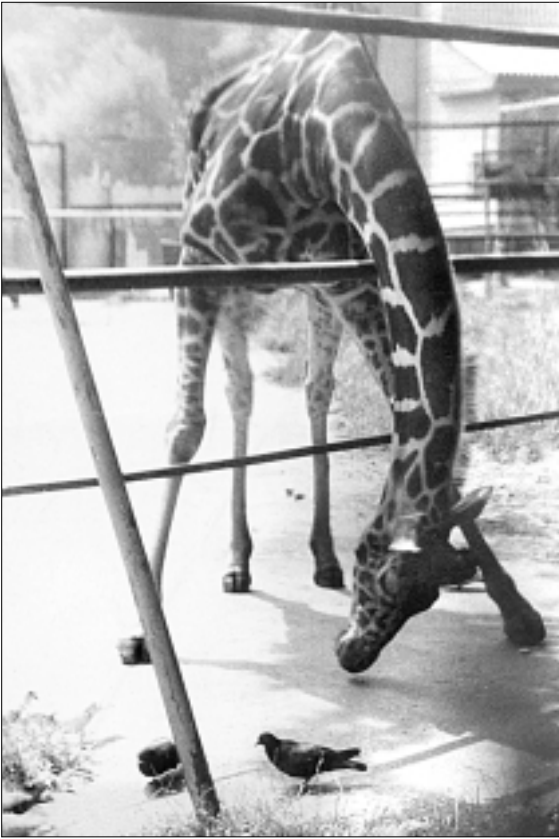

фото Леоніда ПІДЛУЖНОГО.

За від'єднання боржника електромонтери ледве не поплавилися життям

Вогонь із пістолета по електромонтерах, котрі прийшли від'єднувати електроенергію, відкрив один з жителів Харкова, що значився в енергокомпанії як злісний неплатник за рахунками.

Як заявив начальник Комінтернівського райвідділу міліції Микола Фоменко, за напад на електромонтерів йому загрожує сім років в'язниці. Інцидент стався в дев'ятиповерховому будинку по вулиці П. Слинька. Хазяїн квартири заборгував енергетикам майже три сотні гривень. Електромонтери, коли прийшли від'єднувати неплатника, кілька разів подзвонили в двері, а коли ніхто не відчинив, відрізали дроти. Та тільки-но вони почали пломбувати лічильник, із квартири вийшов хазяїн. Електромонтери стверджують, що пред'явили документи, але ображений їхніми діями хазяїн знеструмленої квартири вихопив папірці з їхніх рук, а потім дістав пістолет і почав вимагати, щоб йому негайно під'єднали електрику. Бідолахам нічого не залишалось, як скрутити дроти і швидко ретироватися. Але перед цим «крутий» мужик прострелив невдалим майстрам документи, а потім зробив кілька пострілів їм навздогін. Напевно, щоб пам'ятали, що буває, якщо комусь колись заманеться потривожити «крутих» хлопців. Тепер у 24-літнього хазяїна квартири підписка про невіззд. Міліція порушила кримінальну справу за статтею про хуліганство.

Микола КОСИЙ.

КРИМІНАЛ

Знадобилися військові навики

За незаконне зберігання пістолета 32-річний вінничанин, сам він колишній військовий, отримав два роки позбавлення волі (умовно). Невдовзі після рішення суду оперативники управління боротьби з організованою злочинністю УМВС у Вінницькій області виявили у засудженого цілий арсенал зброї. Спіймали його на гарячому: під час продажу пістолета з глушником та набоїв до нього.

У схованці містилися автомат з магазином та глушником, карабін, револьвер системи «Наган», пістолет «Форт». Цей арсенал доповнювали чотири магазини до пістолетів та три до автоматів. І це ще не все. У розпорядженні зброя було шість тротильових шашок вагою 1,2 кілограма, димова шашка, упаковка порошу, 224 набої різного калібру.

Серед вилученого є також запчастини та деталі для виготовлення зброї. Під час розслідування доведено, що зброяр самотужки удосконалив вилучений під час продажу пістолет: замінив ствол, передбачений для стрільби гумовими кулями, на бойовий. Затриманий переконував слідство, що все це «добро» дісталось у спадок від батька. Порушено кримінальну справу за незаконне зберігання, виготовлення і збування вогнепальної зброї та вибухових речовин. Як пояснили правоохоронці, такі злочини караються позбавленням волі на строк від 2 до 5 років.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Голос України

Г А З Е Т А В Е Р Х О В Н О Ї Р А Д И У К Р А Ї Н И

Редактор номера Світлана ПИСАРЕНКО.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

© Платні матеріали.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» Зам. 0311221.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року. Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4. ☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos